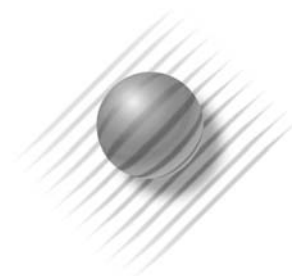

KÉRDÉS? FELELET

A large blue question mark is positioned above the word 'KÉRDÉS'. A red exclamation mark is positioned below the word 'FELELET'. The text 'KÉRDÉS?' and 'FELELET' is in a bold, black, sans-serif font.

Szabadalom

KÉRDÉS – FELELET SZABADALOM

Magyar Szabadalmi Hivatal
Budapest • 2004

Összeállította: Virág Tamara
ISBN 963 9157 34 1
Felelős kiadó: *dr. Bendzsel Miklós*

BEVEZETŐ

A szabadalmi feladatgyűjtemény tesztkérdések formájában felöleli a szabadalmi törvény lényeges részeit, alapösszefüggéseit. A kérdések kitérnek a szabadalmi anyagi és eljárási jogra, a szabadalmi bejelentés részletes alaki szabályaira, továbbá a legfontosabb nemzetközi egyezményekre és az 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) különböző módosításaira, valamint ezek hatálybalépésének időpontjára.

A Kérdés–Felelet (Szabadalom) című kiadvány felkészíthet nemcsak a középfokú iparjogvédelmi tanfolyami vizsgához, de haszonnal forgathatják a felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyam hallgatói, az egyetemi, főiskolai képzésben résztvevők is. Ezen túl eredményes lehet a feladatok megoldása mindazok számára, akik egyénileg akarják elsajátítani a szabadalomjogi ismereteket.

A feladatgyűjtemény 129 tesztkérdést tartalmaz. A kérdésekre általában 4 válaszlehetőség van, amelyek közül nem mindig egy a helyes. A kérdéseket – a téma nehézségére tekintettel is – érdemes nagyon alaposan, figyelmesen átolvasni, és minden részlet ismeretében dönteni.

A kiadvány megoldáskódokat tartalmaz (a 40. oldalon) a helyes válaszok és a tudásszint ellenőrzésére.

Abban az esetben, ha a helyes választ nem sikerült eltalálni, a kiadvány második felében található magyarázatok segíthetnek a téma helyes megközelítésében.

A felkészülés során a kérdések zömére adott helyes válasz nem csak sikeres vizsgát eredményez, de azt is mutatja, hogy az érdeklődő elsajátította mindazokat az ismereteket, amelyek egy szabadalom megszerzéséhez, fenntartásához, illetve a szabadalmi dokumentumok kutatásához szükségesek.

A felkészüléshez sok sikert kívánunk.

Kérdések

1.) **Ki a találmány feltalálója?**

- a) Akit bírósági ítélet e minőségében helybenhagy.
- b) Aki a találmány szerinti megoldást megvalósította.
- c) Aki a találmányt megalkotta.
- d) Aki kérte, hogy e minőségében a szabadalmi okiratban a nevét tüntessék fel.

2.) **Ki a szabadalom jogosultja?**

- a) Az a feltaláló vagy jogutódja, aki a találmányt korábban alkotta meg.
- b) Az a feltaláló vagy jogutódja, aki a találmányt korábbi elsőbbséggel jelentette be.
- c) Ha többen közösen alkották a találmányt, a feltalálók, illetőleg jogutódjaik egyenlő arányban.
- d) Ha többen közösen alkották meg a találmányt az, aki a találmányi megoldás lényegét kitevő alapgondolatot megfogalmazta.

3.) **Kit illet meg a szolgálati találmányra adott szabadalom?**

- a) A feltalálót.
- b) Azt, akinek a találmány hasznosítása tevékenységi körébe tartozik.
- c) A feltaláló jogutódjaként a munkáltatót.
- d) Azt, akire a feltaláló a jogokat átruházza.

4.) **Kit illet meg az alkalmazotti találmányra adott szabadalom?**

- a) Azt, aki a találmányt megalkotta.
- b) A feltaláló jogutódjaként azt, akinek a találmány hasznosítása a tevékenységi körébe tartozik.

- c) A munkáltató jogutódját.
- d) Azt, akinek munkaviszonyból folyó kötelessége, hogy a találmány tárgykörébe eső megoldásokat dolgozzon ki.

5.) A szolgálati találmánnyal a feltaláló rendelkezhet, ha

- a) a találmányt a megalkotását követően haladéktalanul ismerteti a munkáltatóval.
- b) a munkáltató az ismertetés átvételétől számított 60 napon belül nem nyilatkozik arról, hogy a szolgálati találmányra igényt tart-e.
- c) a munkáltató ehhez hozzájárul.
- d) a találmány kidolgozása nem munkaviszonyból folyó kötelessége.

6.) A munkáltató a szolgálati találmány ismertetésének átvételét követően *nem* köteles a tárgyban szabadalmi bejelentést tenni, ha

- a) az az ismertetés átvételének időpontjában bizonyíthatóan szabadalmazható.
- b) a megoldást titokban tartja.
- c) a szolgálati találmány hasznosítását nem tervezi.
- d) a feltaláló már méltányos összegű díjazásban részesült.

7.) Meddig köteles a munkáltató a találmány értékesítése esetén a szolgálati találmány feltalálójának találmányi díjat fizetni?

- a) A végleges szabadalmi oltalom, illetve a kiegészítő oltalom megszűnéséig.
- b) Ha a találmányt titokban tartják, korlátlan ideig.
- c) Ameddig az értékesítés tart.
- d) Az oltalom díjfizetés elmulasztása miatti megszűnését megállapító határozat jogerőre emelkedéséig.

- 8.) Eltérhetnek-e a felek a találmányidij-szerződésre vonatkozó rendelkezésektől különösen hasznosítás és átruházás esetén?**
- a) Csak a munkáltató térhet el.
  - b) Csak a hasznosító szabadalmastárs térhet el.
  - c) Csak a feltaláló térhet el.
  - d) Igen, de csak egyező akarattal.
- 9.) A szolgálati találmány**
- a) feltalálójának találmányi díjazásával kapcsolatos jogvita esetén az Iparjogvédelmi Szakértői Testület-hoz kell fordulni.
  - b) feltalálójának díjazása szóbeli megállapodáson alapulhat.
  - c) szolgálati jellegével kapcsolatos jogvitákkal a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz kell fordulni.
  - d) jogosultja köteles írásban nyilatkozni, hogy a találmányra igényt tart-e.
- 10.) Az ideiglenes szabadalmi oltalom**
- a) a bejelentés benyújtásával keletkezik.
  - b) az érdemi vizsgálatra irányuló kérelem benyújtásával keletkezik.
  - c) hatálya visszahat az elsőbbség napjára.
  - d) a közzététellel keletkezik.
- 11.) Mire *nem* terjed ki a szabadalmas kizárólagos hasznosítási joga?**
- a) A szabadalom tárgyának előállítására.
  - b) A gazdasági tevékenység körén kívül eső cselekményekre.
  - c) A találmány tárgyát képező eljárás használatára.
  - d) A szabadalom tárgyának forgalomba hozatalára vagy raktáron tartására.

12.) Mit jelent a szabadalmi oltalomból eredő kizárólagos hasznosítási jog kimerülése?

A szabadalmas kizárólagos joga nem terjed ki a forgalomba hozott termékkel kapcsolatos további cselekményekre,

- a) ha a terméket az Európai Unió bármely tagállamában forgalomba hozták.
- b) ha a terméket belföldön forgalomba hozták.
- c) ha a forgalomba hozott termék gyógyszer.
- d) ha a forgalomba hozott termék növényvédő szer.

13.) Kt illet meg az előhasználati jog?

- a) Azt, aki a találmányt korábban feltalálta.
- b) Azt, aki a szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítása és újra érvénybe helyezése közötti időben kezdte meg a találmány előállítását.
- c) Azt, aki az elsőbbség napja előtt kezdte meg a találmány tárgyának belföldön, jóhiszeműen és gazdasági tevékenysége körében történő előállítását.
- d) Azt, aki az elsőbbség napja előtt publikálta a találmány szerinti megoldást.

14.) Milyen termékre szerezhető kiegészítő oltalom az alábbiak közül?

- a) Gyógyszer.
- b) Növényvédő szer.
- c) Élelmiszer.
- d) Kozmetikum.

15.) Mit *nem* kell a kiegészítő oltalmi tanúsítvány iránti bejelentésnek tartalmaznia?

- a) Utalást a tanúsítvány iránti igényre.
- b) A bejelentő foglalkozását.
- c) Az alapszabadalom lajstromszámát és a találmány címét.

- d) A termék első forgalombahozatali engedélyének számát és keltét.

16.) Mi nem tartozik a Magyar Szabadalmi Hivatal hatáskörébe a kiegészítő oltalmi tanúsítványokkal kapcsolatos ügyek közül?

- a) A tanúsítvány megadása.
b) A tanúsítvány nemleges megállapítása tárgyában hozott érdemi határozat megváltoztatására irányuló kérelem.
c) A tanúsítvány értelmezése.
d) A bejelentésekkel és a tanúsítványokkal kapcsolatos hatósági tájékoztatás.

17.) Mennyi a tanúsítvány szerinti kiegészítő oltalmi idő?

- a) 4 év.
b) Legfeljebb 5 év.
c) 6 év.
d) Legfeljebb 10 év.

18.) Mikor kell megfizetni az első évre esedékes fenntartási díjat?

- a) A bejelentés benyújtásakor.
b) A közzétételtől, államtitok esetén a megadó határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapos türelmi időn belül.
c) A megadáskor.
d) A bejelentés napjának megfelelő naptári napon, utólag.

19.) A szabadalmi oltalom terjedelmét mi határozza meg?

- a) A leírás.
b) A leírás és az igénypontok együtt.
c) Az igénypontok.
d) A leírás és a rajzok együtt.

20.) Közös szabadalmi igény esetén

- a) a szabadalmaztársak kizárólag közösen nyilatkozhatnak a szabadalom fenntartásával kapcsolatos kérdésben.
- b) bármelyik szabadalmaztárs önállóan is felléphet a szabadalom fenntartása érdekében.
- c) bármelyik szabadalmaztárs hasznosítási engedélyt adhat harmadik személynek a szabadalmaztársak hozzájárulása nélkül is.
- d) a szabadalmaztársakat a szabadalommal kapcsolatos költségek egyenlő részben terhelik.

21.) Hasznosítási szerződés esetén miért szavatol kötelezően a szabadalmaztárs?

- a) Azért, hogy a találmány műszakilag megvalósítható.
- b) Azért, hogy nem bitorolják a szabadalmat.
- c) Azért, hogy a szabadalom feltalálójának díjigényét már kielégítette.
- d) Azért, hogy a találmány megvalósításával kapcsolatos minden tapasztalatot a hasznosító tudomására hozott.

22.) Mikor kell kényszerengedélyt adni?

- a) Ha a szabadalmazott találmány másik szabadalom megsértése nélkül nem hasznosítható.
- b) Ha a szabadalmaztárs a találmányt a belföldi kereslet kielégítésére külföldön hasznosította.
- c) Ha a szabadalmaztárs másnak hasznosítási engedélyt adott.
- d) Ha a kényszerengedélyt kérő a hasznosításra komoly előkészületeket tett.

23.) Ki követ el szabadalombitorlást?

- a) Aki a bejelentés napját követő 25 éven belül a szabadalom tárgyát hasznosítja.

- b) Aki a szabadalom tárgyát jogosulatlanul másnak a találmányából vette át.
  - c) Aki a szabadalom tárgyát magáncélra használja.
  - d) Aki a szabadalmi oltalom alatt álló találmányt jogosulatlanul hasznosítja.
- 24.) Az ideiglenes szabadalmi oltalom megszűnik, ha**
- a) a találmány szabadalmi oltalmat kap.
  - b) a feltaláló az oltalomról lemond.
  - c) a szabadalmi bejelentést jogerősen elutasítják.
  - d) a szabadalmat megsemmisítik.
- 25.) A végleges szabadalmi oltalom megszűnésének napja**
- a) a bejelentést véglegesen elutasító határozat napja.
  - b) az oltalmi idő lejártának napja.
  - c) a szabadalom megsemmisítésének napja.
  - d) az oltalmi idő lejártát követő nap.
- 26.) Meddig kérhető a szabadalmi oltalom újra érvénybe helyezése?**
- a) Az oltalmi idő lejártáig.
  - b) A türelmi idő leteltét követő hat hónapon belül.
  - c) A megszűnést megállapító határozat kézhezvételéig.
  - d) A türelmi idő leteltét követő három hónapon belül.
- 27.) Legalább kinek kell hozzájárulnia ahhoz, hogy a szabadalmas lemondjon a szabadalmi oltalomról?**
- a) Szolgálati találmány esetében valamennyi feltalálónak.
  - b) A képviselőnek.
  - c) A közreműködőnek.
  - d) A szabadalmi lajstromba bejegyzett hasznosítónak.

28.) Az alábbi okok közül melyik *NEM* jogalap a szabadalom megsemmisítésére?

- a) A szabadalom tárgya az elsőbbség napján nem volt új.
- b) A leírás nem tárja fel kellő mélységig a megoldást.
- c) A leírás nem tartalmazza a feladat kitűzését.
- d) A szabadalom tárgya bővebb az elsőbbségi napon benyújtott bejelentésben feltártnál.
- e) A szabadalmat nem annak adták meg, akit az a törvény szerint megillet.

29.) Melyik találmány szabadalmazható?

- a) Minden új, feltalálói tevékenységen alapuló, ipari-
lag alkalmazható találmány a technika bármely területén.
- b) Amelyik új, haladó, műszaki jellegű és a gyakorlatban alkalmazható.
- c) Amelyik új és feltalálói lépésen alapul.
- d) Bármelyik műszaki megoldás, amelyik találmánynak minősül.

30.) Melyik minősül szabadalmazható találmánynak az alábbi szellemi alkotások közül?

- a) A felfedezés, a tudományos elmélet.
- b) Az esztétikai alkotás.
- c) Az információk megjelenítése.
- d) A számítógépi program.
- e) A mikrobiológiai eljárás.

31.) Mikor minősül a számítógépi programot tartalmazó megoldás szabadalmazható találmánynak?

- a) Csak akkor, ha speciális számítógép vagy programozható eszköz szükséges a megvalósításához.
- b) Ha műszaki jellegű eljárásra vagy berendezésre vonatkozik.

- c) Ha megvalósításához a programnak egy számítógépen való futtatása szükséges.
- d) Ha szerzői jogi oltalom alatt áll.

32.) Melyik esetben új a találmány?

- a) Ha csak szóbeli közlés útján vált ismertté.
- b) Ha csak idegen nyelven írták le.
- c) Ha nem tartozik a technika állásához.
- d) Ha a feltaláló nyilatkozik arról, hogy a találmány új.

33.) Melyik esetben *nem* tartozik a technika állásához a találmánynak az elsőbbség napját legfeljebb hat hónappal megelőző nyilvánosságra jutása?

- a) Ha a nyilvánosságra jutást maga a bejelentő kezdeményezte.
- b) Ha a bejelentő a találmányát bármilyen kiállításon bemutatta.
- c) Ha a bejelentő ezt írásban kéri.
- d) Ha a bejelentővel szemben elkövetett jogsértés következménye.

34.) Melyik esetben alapul feltalálói tevékenységen a találmány?

- a) Ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.
- b) Ha a technika állásához képest új a találmány.
- c) Ha a bejelentő nem ismerte a technika állásához tartozó találmányokat.
- d) Ha a bejelentő ezt nyilatkozatban állítja.

35.) Iparilag alkalmazható a találmány, ha

- a) a bejelentő nyilatkozik arról, hogy a találmányt előállította.
- b) a bejelentő írásban nyilatkozik arról, hogy a találmány működésképes.

- c) az ipar vagy a mezőgazdaság valamely ágában előállítható, illetve használható.
- d) emberi vagy állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti, vagy az emberi vagy állati testen végezhető diagnosztikai eljárás.

36.) Melyek az egyértelműen *nem* szabadalmazható biotechnológiai találmányok?

- a) Biológiai anyagból álló termék.
- b) Biológiai anyagot tartalmazó termék.
- c) Biológiai anyag előállítási eljárása, feldolgozása, alkalmazása.
- d) Lényegében biológiai eljárással előállított biológiai anyag.

37.) Az alábbi találmányok közül melyek vannak kizárva a szabadalmi oltalomból?

- a) A növény- és állatfajták.
- b) Azok a találmányok, amelyeknek a hasznosítása valamely jogszabállyal ellentétben áll.
- c) Azok a találmányok, amelyeknek a közzététele vagy hasznosítása a közrendbe vagy a közérkölcsebe ütközne.
- d) Egy meghatározott gén bevitelével vagy módosításával (műszaki beavatkozással) előállított növény vagy állat.

38.) Mire *nem* terjed ki a Magyar Szabadalmi Hivatal hatásköre?

- a) A szabadalom megadására.
- b) A nemleges megállapításra.
- c) A szabadalmi bejelentések nyilvántartására.
- d) A szabadalom bitorlás megállapítására.

- 39.) Melyik az érdemi határozat az alább felsoroltak közül?**
- a) Határidő-hosszabbítás engedélyezése.
  - b) Szabadalmi bejelentés elutasítása.
  - c) Jogutódlás tudomásul vétele.
  - d) Közzététel.
- 40.) Mennyi határidőt kell az ügyfél részére kitűzni hiánypótlásra vagy nyilatkozattételre, ha a törvény nem állapít meg határidőt?**
- a) 15 napot a határozat kézhezvételétől számítva.
  - b) Legalább két hónapot.
  - c) Legalább harminc napot.
  - d) Hat hónapot.
- 41.) Mikor van lehetőség a határidő meghosszabbítására?**
- a) Csak a törvény által meghatározott határidő esetében.
  - b) Ha a törvény nem állapít meg határidőt, a hiánypótlási vagy nyilatkozattételi határidő lejárta előtt.
  - c) Ha a törvény nem állapít meg határidőt, és a hosszabbítási kérelmet legkésőbb a hiánypótlási vagy nyilatkozattételi határidő lejárta után 60 nappal előterjesztik.
  - d) Ha a határidő-hosszabbítási kérelmet a törvény által meghatározott határidőn belül előterjesztik.
- 42.) Melyik esetben van az igazolás kizárva szabadalmi ügyekben?**
- a) A törvényben rögzített határidők elmulasztása esetén.
  - b) A szabadalmi oltalom újra érvénybe helyezésére megszabott határidő elmulasztása esetén.
  - c) A származtatásra megszabott határidők elmulasztása esetén.
  - d) A felhívásra adott többszöri határidő-hosszabbításban kitűzött legutolsó határidő elmulasztása esetén.

43.) Köteles-e a bejelentő szabadalmi ügyben szabadalmi ügyvivőt vagy ügyvédet képviselétével megbízni?

- a) Igen, a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt folyó eljárásban képviselő nélkül nem lehet eljárni.
- b) Nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában külföldi személy köteles a Magyar Szabadalmi Hivatal hatáskörébe tartozó valamennyi szabadalmi ügyben szabadalmi ügyvivőt vagy ügyvédet képviselétével megbízni.
- c) Nem, a bejelentő csak saját maga járhat el a saját ügyében.
- e) Nem, a bejelentő üzletszerűen bárkit megbízhat azal, hogy a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban képviselje.

44.) Ki tekintheti meg a szabadalmi bejelentést a közzétételig?

- a) A bejelentő, a feltaláló, a képviselő és a szakértő.
- b) Bárki, az adatközlés után bárki megtekintheti az iratokat.
- c) Csak a Magyar Szabadalmi Hivatal munkatársai.
- d) Csak a bejelentő, a feltaláló, a képviselő és az a személy, aki a találmányt hasznosítani akarja.

45.) Milyen iratokat *nem* lehet a közzétételt követően sem megtekinteni?

- a) Az érvényes szabadalmi leírást és igénypontokat, csak a kivonatot.
- b) Az eljárás során benyújtott leírásváltozatokat, csak az utolsó érvényes leírás példányt.
- c) Jogutódlás esetén a jogelőd adatait tartalmazó iratokat.
- d) A határozatok tervezeteit.

- 46.) Milyen közhitelű nyilvántartást vezet a Magyar Szabadalmi Hivatal a szabadalmi bejelentésekről és a szabadalmakról?**
- a) Adatközlési nyilvántartást.
  - b) Szabadalmi bejelentések nyilvántartását.
  - c) Közzétételi nyilvántartást.
  - d) Szabadalmi lajstromot.
- 47.) Minek alapján lehet a szabadalmi bejelentések nyilvántartásába, illetve a szabadalmi lajstromba bejegyzést tenni?**
- a) Rendőrhatósági határozat alapján.
  - b) Kizárólag a Magyar Szabadalmi Hivatal határozata alapján.
  - c) A jelentő vagy a szabadalmas írásbeli kérelme alapján.
  - d) A Magyar Szabadalmi Hivatal vagy a bíróság határozata alapján.
- 48.) Milyen hatósági tájékoztatás *nem* jelenik meg a szabadalmi bejelentésekkel és a szabadalmakkal kapcsolatban a Magyar Szabadalmi Hivatal hivatalos lapjában a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben?**
- a) Adatközlés.
  - b) Közzététel.
  - c) Szabadalom megadása.
  - d) Jogutódlás tudomásulvétele.
- 49.) Hová kell benyújtani a bejelentést a szabadalom megadására irányuló eljárás megindításához?**
- a) A Magyar Szabadalmi Hivatalhoz.
  - b) A Fővárosi Bírósághoz.
  - c) Szolgálati bejelentés esetén a munkáltatóhoz.
  - d) A Fővárosi Bírósághoz vagy a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz.

- 50.) A bejelentési nap elismeréséhez mit *NEM* kell tartalmaznia a szabadalmi bejelentésnek?**
- Utalást a szabadalom iránti igényre.
  - Leírást és az abban hivatkozott rajzokat.
  - Igénypontot.
  - A bejelentő azonosítására alkalmas adatokat.
- 51.) Mikor *NEM* felel meg a találmány az egység követelményének?**
- Ha egy bejelentésbe több, különböző találmányt foglaltak.
  - Ha egy bejelentésben eljárási és berendezés-igénypontot is megfogalmaztak.
  - Ha egy bejelentésben 10-nél több igénypontot fogalmaztak meg.
  - Ha a bejelentésben találmányok olyan csoportjára igényeltek oltalmat, melyeket egyetlen közös találmányi gondolat kapcsol össze.
- 52.) Milyen mértékben kell a szabadalmi bejelentésben feltárni a találmányt?**
- Aminek alapján azt szakember meg tudja valósítani.
  - Kémiai találmányok esetén ismertetni kell a hatásmechanizmusát is.
  - A leírásban részletesen meg kell adni az összes ismert jellemzőt is.
  - Doktori értekezés vagy kutatási jelentés természetű anyagokat kell benyújtani gazdasági számításokkal együtt.
- 53.) Milyen esetben szükséges a biológiai anyag letétbe helyezése biotechnológiai tárgyú találmányok szabadalmazhatósága során?**
- A köz számára semmilyen módon hozzá nem férhető biológiai anyagot letétbe kell helyezni a mikroor-

ganizmusok szabadalmi eljárás céljából történő letétbe helyezése nemzetközi elismeréséről szóló Budapesti Szerződésnek megfelelően, és elismervényt kell erről benyújtani.

- b) A leírásban kell ismertetni a biológiai anyag előállítási lépéseit, a kiindulási anyagok és az eljárás műszaki jellemzőinek megadásával együtt.
- c) A leírásban meg kell jelölni a biológiai anyag hozzáférhetőségét, így kereskedelmi forgalomban beszerezhető anyag esetén a forgalmazó cég nevét.
- d) A leírásban a biológiai anyag előállítását irodalmi helyre való hivatkozással kell ismertetni.

54.) Mikor és kinek a számára válik hozzáférhetővé a letétbe helyezett biológiai anyag?

- a) Csak a feltalálónak a letétbe helyezés napjától.
- b) Csak a bejelentőnek a közzététel napjától.
- c) Csak a képviselőnek a közzététel és a szabadalom megadása közti időben.
- d) Bárkinek a szabadalom megadása napjától.

55.) Melyik elsőbbséget *NEM* tartalmazza a szabadalmi törvény?

- a) Bejelentési elsőbbséget.
- b) Uniós elsőbbséget.
- c) Belső elsőbbséget.
- d) Módosítási elsőbbséget.

56.) Mi szükséges a belső elsőbbség igényléséhez?

- a) Folyamatban lévő, azonos tárgykörű bejelentés.
- b) A korábbi bejelentéssel kapcsolatban érvényesített másik elsőbbség.
- c) A szabadalmi bejelentés benyújtásától számított hat hónap eltelte.
- d) A korábbi bejelentés tizenkét hónapnál korábbi bejelentési napja.

57.) Meddig kell benyújtani az uniós elsőbbségi okiratot?

- a) A bejelentés napjától számított négy hónapon belül.
- b) A bejelentés napjától számított két hónapon belül.
- c) A bejelentés napjától számított három hónapon belül.
- d) Az elsőbbség napjától számított tizennyolc hónapon belül.

58.) A szabadalmi bejelentés napja – ha a bejelentés a bejelentési nap elismeréséhez szükséges feltételeknek egyébként megfelel – az a nap,

- a) amikor a bejelentést postára adták.
- b) amelyet a bejelentő a beadványán feltüntetett.
- c) amikor a bejelentés a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz beérkezett.
- d) amikor a bejelentő a találmányát kivitelezte.

59.) Mi a használatiminta-oltalmi bejelentésből származtatott szabadalmi bejelentés benyújtásának a határideje?

- a) Ha a bejelentő a mintára mintaoltalmat kapott, a határozat jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül származtatott szabadalmi bejelentést nyújthat be.
- b) Ha a bejelentő a mintára mintaoltalmat kapott, a mintaoltalmi bejelentés napjától számított húsz éven belül származtatott szabadalmi bejelentést nyújthat be.
- c) Ha a bejelentő a mintára mintaoltalmat kapott, a mintaoltalmi bejelentés napjától számított tíz éven belül származtatott szabadalmi bejelentést nyújthat be.
- d) Ha a bejelentő a mintára mintaoltalmat kapott, a mintaoltalmi bejelentés napjától számított két hónapon belül származtatott szabadalmi bejelentést nyújthat be.

- 60.) Melyik követelménynek kell megfeleljen a szabadalmi leírás és rajz?**
- a) Lehetővé kell tennie, hogy annak alapján bárki megvalósíthassa a találmányt.
  - b) Lehetővé kell tennie, hogy szakember a találmány legjobb megvalósítási módját megismerje.
  - c) Tartalmaznia kell a találmány megvalósíthatóságát alátámasztó műszaki számítást.
  - d) Olyan módon és részletességgel kell feltárnia a találmányt, hogy azt szakember annak alapján megvalósíthassa.
- 61.) Melyik esetben tarthat igényt a bejelentő arra, hogy találmányának kiállításon történő bemutatását a technika állásának meghatározásakor hagyják figyelmen kívül?**
- a) Ha erre irányuló nyilatkozatát a bejelentés benyújtásától számított négy hónapon belül benyújtotta.
  - b) Ha a bejelentés közzétételéig benyújtotta a kiállítás igazgatóságának igazolását a kiállítás tényéről és napjáról.
  - c) Ha az újdonságkutatás megkezdéséig benyújtotta a nyilatkozatát a kiállítás helyéről és idejéről.
  - d) Ha a kiállítási igazolást és a csatolt leírást és rajzot – amelyen a kiállítás igazgatósága a kiállított találmánnyal való azonosságot igazolja – a bejelentés benyújtását követő négy hónapon belül benyújtotta.
- 62.) A bejelentés benyújtását követő vizsgálat mire terjed ki?**
- a) A bejelentés megfelel-e az alaki követelményeknek.
  - b) Megfizették-e az érdemi vizsgálat díját.
  - c) A bejelentés megfelel-e a bejelentési nap elismeréséhez előírt feltételeknek.
  - d) Tartalmaz-e a bejelentés szabadalmi leírást, igénypontot, rajzot és kivonatot 3 példányban.

- 63.) Mi a Magyar Szabadalmi Hivatal teendője, ha a bejelentési nap *nem* ismerhető el?**
- a) A bejelentést el kell utasítania.
  - b) Tájékoztatnia kell a bejelentőt, hogy a beadványt nem lehet szabadalmi bejelentésnek tekinteni.
  - c) Értesítenie kell a bejelentőt arról, hogy a Magyar Szabadalmi Hivatal nem ismerte el a bejelentési napot.
  - d) A bejelentőt fel kell hívnia a hiányok harminc napon belül történő pótlására.
- 64.) Melyik idegen nyelvű beadvány esetében elegendő az, ha magyar nyelvű fordítását csak a Magyar Szabadalmi Hivatal külön felhívására nyújtják be?**
- a) A szabadalmi leírás.
  - b) Az igénypont.
  - c) A kivonat.
  - d) Az elsőbbségi irat.
- 65.) A szabadalmi bejelentésnek *nem* kell tartalmaznia**
- a) a találmány kivitelezéséről szóló tanúsítványt.
  - b) szabadalmi leírást egy vagy több igényponttal.
  - c) egy vagy több rajzot, ha azok a találmány megértéséhez szükségesek.
  - d) bejelentési kérelmet.
- 66.) Mit *nem* kell tartalmazzon a bejelentési kérelem?**
- a) A szabadalom megadására irányuló kérelmet.
  - b) Nyilatkozatot arról, hogy a bejelentő a találmány feltalálója vagy annak jogutódja.
  - c) A bejelentő és a feltaláló foglalkozását.
  - d) A bejelentési kérelem mellékleteinek felsorolását.
- 67.) Mire terjed ki az alaki vizsgálat?**
- a) Befizették-e a bejelentési és kutatási díjat.
  - b) Benyújtották-e a magyar nyelvű szabadalmi leírást és az abban hivatkozott rajzot.

- c) Tartalmaz-e a bejelentés utalást a szabadalom iránti igényre.
- d) Tartalmaz-e a bejelentés igénypontot.

68.) Mit határoznak meg az igénypontok?

- a) A technika állását.
- b) A találmányi díj iránti igényt.
- c) A legfontosabb megvalósítási módokat.
- d) A szabadalmi oltalom terjedelmét.

69.) Melyik igénypont-típus esetén célszerű az igényponti jellemzők egybefüggő felsorolása (egyrészes igénypont szerkesztése)?

- a) Termékre vonatkozó igénypont esetén.
- b) Berendezésre vonatkozó igénypont esetén.
- c) Eljárásra vonatkozó igénypont esetén.
- d) Alkalmazásra vonatkozó igénypont esetén.
- e) Új vegyületekre vagy új keverékekre vonatkozó igénypont esetén.
- f) Új vegyületek vagy új keverékek alkalmazására vonatkozó igénypont esetén.

70.) Mit *nem* tartalmazhatnak az igénypontok az alábbiak közül?

- a) Rajzokat.
- b) Matematikai képleteket.
- c) Rajzi hivatkozási jeleket.
- d) Az azonos fogalmakra azonos megnevezéseket.

71.) Mit kell tartalmaznia a leírásnak az alábbiak közül?

- a) A találmány leggazdaságosabb megoldási módjának ismertetését.
- b) A megvalósításhoz szükséges műhelyrajzokat.
- c) A találmány hasznosításához szükséges gazdaságossági számítást.
- d) A technika állásának bemutatását.

- 72.) Hány főigénypontot tartalmazhat a szabadalmi bejelentés?**
- a) Kizárólag egy főigénypontot.
  - b) Egy vagy több főigénypontot.
  - c) Maximum három főigénypontot.
  - d) Tíznel több főigénypontot nem tartalmazhat egy bejelentés.
- 73.) Mi áll szabadalmi oltalom alatt?**
- a) Minden, amit a szabadalmi leírás és rajzok tartalmaznak.
  - b) Csak az, ami a főigénypont tárgyi körében szerepel.
  - c) Csak az, amit az igénypontok meghatároznak.
  - d) Csak az, ami a technika állásában szerepel.
- 74.) Mit tartalmaz a főigénypont tárgyi köre az alábbiak közül?**
- a) A találmánynak a technika állásához tartozó legközelebbi megoldással közös jellemzőit.
  - b) A találmány megvalósításához szükséges eszközöket.
  - c) A találmány megkülönböztető jellemzőit.
  - d) A találmány megvalósításához szükséges összes jellemzőt.
- 75.) Mi foglalja magában a találmány megkülönböztető jellemzőit?**
- a) Az igénypont tárgyi köre és jellemző része együttesen.
  - b) Az igénypont jellemző része.
  - c) Az igénypont tárgyi köre.
  - d) A találmány kiviteli példája.
- 76.) Az igénypontban mivel jellemezhető a találmány a felsoroltak közül?**
- a) Konstruktív kialakítással.
  - b) Kizárólag működéssel, hatással.

- c) Kizárólag célkitűzéssel.
- d) Eljárási lépésekkel.

77.) Az igénypontban mivel *nem* jellemezhető egy termék vagy berendezés?

- a) Részének elrendezésével.
- b) Kizárólag műszaki hatásaival.
- c) Szerkezeti kialakításával.
- d) Anyagának minőségével.

78.) Az igénypontban mivel *nem* jellemezhető egy eljárás?

- a) Az eljárás egymás utáni lépéseivel.
- b) Az eljárás egyidejű lépéseivel.
- c) Az eljárás közreható eszközeivel.
- d) Az eljárás gazdasági hatásaival.

79.) Milyen adatot kell az újdonság megítélésakor figyelembe venni?

- a) Azt, ami a bejelentés elsőbbségi napja előtt bárki számára hozzáférhetővé vált.
- b) Azt, ami az újdonságkutatás megkezdése előtt bárki számára hozzáférhetővé vált.
- c) Azt, ami a szabadalom megadása előtt bárki számára hozzáférhetővé vált.
- d) Azt, ami a bejelentés elsőbbségi napja után került nyilvánosságra.

80.) Mikor ad a Magyar Szabadalmi Hivatal hivatalos lapjában hatósági tájékoztatást az újdonságkutatás elvégzéséről?

- a) Az adatközléskor.
- b) Minden esetben a közzététellel együtt.
- c) A közzététellel együtt vagy azt követően külön alkalmalmmal.
- d) Minden esetben a közzététel után.

- 81.) Az újdonságkutatási jelentéssel kapcsolatban az alábbi állítások közül melyik igaz?**
- a) A jelentésben meg kell jelölni a találmány újdonságát és a feltalálói tevékenységet érintő iratokat.
  - b) A jelentést a Magyar Szabadalmi Hivatal a közzététel után is titkosan kezeli.
  - c) A Magyar Szabadalmi Hivatal nem küldi meg a jelentést a bejelentőnek, aki azonban megtekintheti.
  - d) A jelentésben hivatkozott iratokat a bejelentőnek kell beszerezni.
- 82.) Mikor kerül sor a szabadalmi bejelentés közzétételére?**
- a) Az elsőbbség napjától számított tizennyolc hónap elteltével.
  - b) A bejelentés napjától számított tizennyolc hónap elteltével.
  - c) Az elsőbbség napjától számított tizenkét hónap elteltével.
  - d) A bejelentés napjától számított tizenkét hónap elteltével.
- 83.) A közzétett szabadalmi bejelentéssel kapcsolatban ki tehet észrevételt?**
- a) Aki attól tart, hogy ellene szabadalombitorlás miatt pert indítanak.
  - b) Aki attól tart, hogy szabadalombitorlást követ el.
  - c) Akinek hasonló tárgyú szabadalma van.
  - d) Bárki.
- 84.) A közzététellel kapcsolatban mit kérhet a bejelentő?**
- a) A közzététel halasztását legfeljebb hat hónappal.
  - b) A közzététel mellőzését.
  - c) Az elsőbbség napjától számított tizennyolc hónappal korábbi közzétételt.
  - d) Az elsőbbség napjától számított tizennyolc hónappal későbbi közzétételt.

- 85.) Melyik eset minősül a bejelentés bővítő értelmű módosításának?**
- a) A leírás alaki követelmények szerinti javítása.
  - b) A leírásban szereplő technika állásának megváltoztatása az újdonságkutatás eredményének megfelelően.
  - c) A leírásba a találmányra vonatkozó új példa bevétele.
  - d) A leírásban addig nem közölt kiviteli alak rajzának benyújtása.
- 86.) A szabadalmi bejelentés megosztása esetén melyik elsőbbség illeti meg a keletkező további bejelentést?**
- a) A megosztási kérelem beérkezésének a napja.
  - b) A megosztást tudomásul vevő határozat kelte.
  - c) Az eredeti bejelentés napja és esetleges elsőbbsége.
  - d) A közzététel napja.
- 87.) Milyen esetben *nem* kell visszavontnak tekinteni a bejelentést?**
- a) Ha a bejelentési nap elismerésének feltételeit felhívásra sem teljesítették.
  - b) Ha a bejelentési és kutatási díjat határidőben nem fizették meg.
  - c) Ha a hiánypótlási felhívásra határidőben nem válaszoltak.
  - d) Ha a bejelentés tárgyát új tartalommal bővítették.
- 88.) Milyen esetben szűnik meg az ideiglenes oltalom?**
- a) Ha a bejelentési és kutatási díjat határidőben nem rótták le.
  - b) Ha a fenntartási díjat a türelmi időn belül sem fizették meg.
  - c) Ha a bejelentő a közzététel elhalasztását kéri.
  - d) Ha az érdemi vizsgálatot a bejelentés benyújtásával egyidejűleg kérik.

- 89.) Mi jelenik meg a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben az alábbiak közül a bejelentés közzétételekor?**
- a) A kivonat és a jellemző ábra.
  - b) A főigénypont.
  - c) Az igénypontosorozat.
  - d) A leírásnak a találmányi felismerést tartalmazó része.
- 90.) Meddig lehet kérni a szabadalmi bejelentés érdemi vizsgálatát?**
- a) Csak a bejelentés benyújtásával egyidejűleg.
  - b) A bejelentés benyújtását követő két hónapon belül.
  - c) A bejelentés közzétételéig.
  - d) Az újdonságkutatás elvégzéséről közölt hatósági tájékoztatás napjától számított hat hónap elteltéig.
- 91.) Mire *nem* terjed ki az érdemi vizsgálat a felsoroltak közül?**
- a) Egységes-e a találmány.
  - b) Új-e a találmány.
  - c) Haladást jelent-e a találmány.
  - d) Iparilag alkalmazható-e a találmány.
- 92.) Mire *nem* terjed ki a Magyar Szabadalmi Hivatal szabadalmi leírással kapcsolatos vizsgálata?**
- a) A feladat megoldását jelentő műszaki intézkedések kellő részletességgel ismertetésre kerültek-e.
  - b) Egyértelmű-e a találmány megfogalmazása.
  - c) Megfelelőek-e az alkalmazott szakkifejezések.
  - d) Ismerteti-e a leírás a legnagyobb gazdasági eredményt adó kiviteli példát.
- 93.) Mire *nem* terjed ki a Magyar Szabadalmi Hivatal szabadalmi igénypontokkal kapcsolatos vizsgálata?**
- a) Az igénypontok helyesen vannak-e megszerkesztve.
  - b) Az oltalom terjedelmét kellőképpen alátámasztják-e a kiviteli példák.

- c) Az oltalom terjedelmét a leírással összhangban határozták-e meg.
- d) Szerepel-e az igényponti jellemzők között a találmány összes célkitűzése.

94.) Melyik az az igazgatási szolgáltatási díj, amelyet *nem* kell megfizetni a szabadalom megadására irányuló eljárásban?

- a) Bejelentési és kutatási díj.
- b) Vizsgálati díj.
- c) Megadási és kinyomtatási díj.
- d) Leírás-ellenőrzési díj.

95.) Az érdemi vizsgálat során feltárt és a hiánypótlás, illetve a nyilatkozat után is fennmaradó hiányosságok esetén milyen döntést hozhat a Magyar Szabadalmi Hivatal?

- a) Részben vagy egészben elutasítja a bejelentést.
- b) Úgy tekinti, hogy a bejelentő lemondott az ideiglenes oltalomról.
- c) Hivatalból kijavítja a hibákat.
- d) A bejelentést átadja a Fővárosi Bíróságnak.

96.) A szabadalom megadása előtt milyen feladata van a Magyar Szabadalmi Hivatalnak?

- a) Szakvéleményt kér a találmány szabadalmazhatóságáról.
- b) Megküldi a leírást, az igénypontot és a rajzot a Fővárosi Bíróságnak.
- c) A szabadalom megadásáról értesítést küld a Szerzői Jogvédő Hivatalnak.
- d) A leírást, igénypontot és rajzot megküldi a bejelentőnek az egyetértés tisztázása érdekében.

- 97.) Melyik ok *nem* szolgálhat alapul a szabadalom megsemmisítéséhez?**
- a) A leírás nem ismerteti kellőképpen a technika állását.
  - b) A szabadalom tárgya bővebb annál, mint amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak.
  - c) A leírás nem tárja fel az előírt módon és részletességgel a találmányt.
  - d) A szabadalom tárgya iparilag nem alkalmazható.
  - e) A szabadalmat nem annak adták meg, akit az a törvény szerint megillet.
- 98.) Ki kérheti a szabadalom megsemmisítését (ha a kérelem nem azon alapul, hogy a szabadalmat nem annak adták meg, akit megilletne)?**
- a) Kizárólag belföldi természetes vagy jogi személy.
  - b) Bárki, kivéve azt, aki a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatának meghozatalában részt vett.
  - c) Bárki, kivéve azt, akit a törvény szerint a szabadalom megilletne.
  - d) Bárki, kivéve a szabadalmast.
- 99.) Ki viseli a megsemmisítési eljárás költségeit?**
- a) A vesztes fél.
  - b) A nyertes fél.
  - c) Minden esetben a kérelmező.
  - d) A Magyar Szabadalmi Hivatal dönt a költségviselőről.
- 100.) Mikortól szűnik meg az oltalom a szabadalom megsemmisítése esetén?**
- a) A megsemmisítési kérelem benyújtásának a napjától.
  - b) A szabadalmat megsemmisítő határozat keltétől.
  - c) A szabadalom bejelentésének a napjától.
  - d) A szabadalom megadásának a napjától.

101.) Ki kérhet nemleges megállapítást?

- a) Bárki.
- b) A bíróság, ha a szabadalmi leírás értelmezésében vita támad.
- c) Aki ellen szabadalombitorlás miatt pert indítottak.
- d) Aki attól tart, hogy ellene szabadalombitorlás miatt eljárást indítanak.

102.) Mit kell benyújtani a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz annak, aki nemleges megállapítást kér?

- a) Saját szabadalmának leírását és rajzát.
- b) A szabadalombitorlás miatt indított perben az eljárást felfüggesztő bírósági végzés másolatát.
- c) Az általa hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék vagy eljárás leírását és rajzát.
- d) Annak a felszólító levélnek a másolatát, amelyben a szabadalmas a bitorlás abbahagyására szólítja fel.

103.) Az Európai Szabadalmi Egyezmény

- a) Magyarországon 1973. október 5-e óta van hatályban.
- b) Magyarországon 2002. október 28-a óta van hatályban.
- c) Magyarországon 2003. január 1-jétől van hatályban.
- d) Magyarországon 2004. május 1-jétől van hatályban.

104.) Ki nyújthat be európai szabadalmi bejelentést?

- a) Bárki.
- b) Csak az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) szerződő államainak állampolgárai.
- c) Csak az Európai Unió tagállamainak állampolgárai.
- d) Csak azon európai államok állampolgárai, amely államokat az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsa felkér a csatlakozásra.

105.) Hol lehet európai szabadalmi bejelentést benyújtani?

- a) Csak a Magyar Szabadalmi Hivatalnál.
- b) Csak az Európai Szabadalmi Hivatalnál.
- c) Csak a WIPO Nemzetközi Irodájánál Genfben.
- d) A Magyar Szabadalmi Hivatalnál vagy az Európai Szabadalmi Hivatalnál.

106.) Milyen nyelven *nem* lehet a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz európai szabadalmi bejelentést benyújtani?

- a) Angol nyelven.
- b) Magyar nyelven.
- c) Francia nyelven.
- d) Orosz nyelven.

107.) Mit *nem* kell az európai szabadalmi bejelentésnek tartalmaznia?

- a) Az európai szabadalom megadására irányuló kérelmet.
- b) A találmány leírását.
- c) Egy vagy több igénypontot.
- d) A feltaláló foglalkozását.

108.) Mi *nem* a feladata az Európai Szabadalmi Hivatalnak az európai szabadalmi bejelentések benyújtását követően?

- a) Az európai szabadalmi bejelentést közzéteszi a kutatási jelentéssel együtt.
- b) Elvégzi a bejelentés alaki vizsgálatát.
- c) A bejelentéssel egyidejűleg közzé nem tett kutatási jelentést külön közzéteszi.
- d) Értesíti a szerződő államok iparjogvédelmi hatóságait a kutatási jelentésben foglalt releváns iratokra vonatkozóan.

109.) Mikor keletkezik ideiglenes oltalom Magyarországon az európai szabadalmi bejelentések vonatkozásában?

- a) Ha az európai szabadalmi bejelentést az Európai Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban közzétették.
- b) Ha az európai szabadalmi bejelentést a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban közzétették.
- c) Ha az európai szabadalmi bejelentés minden megjelölt tagállamban közzétételre került.
- d) Ha a közzétett európai szabadalmi bejelentés igénypontjai magyar nyelvű fordításának benyújtásáról a Magyar Szabadalmi Hivatal a hivatalos lapjában hatósági tájékoztatást közöl.

110.) Milyen esetben *nincs* lehetőség európai szabadalmi bejelentés nemzeti szabadalmi bejelentéssé való átalakítására?

- a) Ha az európai szabadalmi bejelentést azért kell visszavontnak tekinteni, mert a Magyar Szabadalmi Hivaltól, ahol benyújtották, nem érkezik be kellő időben az Európai Szabadalmi Hivatalhoz.
- b) Ha az európai szabadalmi bejelentést azért kell visszavontnak tekinteni, mert a bejelentési és kutatási díjat nem fizették meg a kellő időben.
- c) Ha az európai szabadalmi bejelentést azért kell visszavontnak tekinteni, mert az európai szabadalmi bejelentés fordítását nem nyújtották be kellő időben az eljárás nyelvén.
- d) Ha az európai szabadalmi bejelentés nem felel meg a bejelentési nap elismeréséhez előírt feltételeknek.

111.) Mikor válik hatályossá a Magyarországra kiterjedően megadott európai szabadalom?

- a) Ha a szabadalom megadásáról szóló értesítést az Európai Szabadalmi Közlönyben meghirdették, akkor ettől a naptól.

- b) Ha a szabadalom megadásáról szóló értesítést a Magyar Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben meghirdették, akkor ettől a naptól.
- c) Az európai szabadalom megadásáról szóló határozat napjától.
- d) Ha a szabadalom megadásának az Európai Szabadalmi Hivatal hivatalos lapjában való meghirdetésétől számított három hónapon belül a szabadalmas benyújtja a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz az európai szabadalom szövegének magyar nyelvű fordítását.

112.) Ki kérheti az európai szabadalom magyar nyelvű fordításának a kijavítását?

- a) Bárki.
- b) Csak a szabadalmas.
- c) Csak az előhasználó.
- d) Csak a feltaláló.

113.) Magyarországon hatályos európai szabadalom esetén melyik időponttól kell a fenntartási díjat fizetni?

- a) A bejelentés napjának attól az évfordulójától, amelyik a megadásnak az Európai Szabadalmi Közlönyben történt meghirdetését követi.
- b) Attól az időponttól, amikor az európai szabadalmi bejelentést közzétették az Európai Szabadalmi Hivatal előtti eljárás során.
- c) Attól az időponttól, amikor a Magyar Szabadalmi Hivatal az európai szabadalom szövegének magyar nyelvű fordítását kinyomtatta.
- d) Attól az időponttól, amikor a Magyar Szabadalmi Hivatal az európai szabadalom szövege magyar nyelvű fordításának benyújtásáról hivatalos lapjában tájékoztatást közölt.

114.) Milyen okok alapján *nem* lehet az európai szabadalom ellen felszólalást benyújtani?

- a) Ha az európai szabadalom tárgya nem felel meg a szabadalmazhatóság feltételeinek (nem új, szakember számára nyilvánvaló, iparilag nem alkalmazható, ki van zárva az oltalomból).
- b) Ha az európai szabadalom a találmányt nem tárja fel olyan kellően és teljes körűen, hogy azt szakember megvalósíthassa.
- c) Ha az európai szabadalom tárgya bővebb a bejelentés eredetileg benyújtott tartalmánál.
- d) Ha az európai szabadalom tíznél több igénypontot tartalmaz.

115.) Melyik ok *nem* szolgálhat alapul az európai szabadalom megsemmisítésére?

- a) Az európai szabadalom tárgya nem új.
- b) Az európai szabadalom oltalmi körét bővítették.
- c) Az európai szabadalomra olyan személy szerzett jogosultságot, akit nem illet meg.
- d) Az európai szabadalom nem tartalmazza a technika állásának teljes körű ismertetését.

116.) Melyik jogintézmény *nem* része a Szabadalmi Együttműködési Szerződésnek?

- a) Nemzetközi bejelentés.
- b) Nemzetközi elővizsgálat.
- c) Nemzetközi közzététel.
- d) Nemzetközi szabadalmi lajstrom.

117.) Mi a feladata a Magyar Szabadalmi Hivatalnak mint átvevőhivatalnak a nemzetközi szabadalmi bejelentésekkel kapcsolatban?

- a) Nemzetközi bejelentési nap elismerése.
- b) Alaki vizsgálat elvégzése.

- c) Újdonságkutatás elvégzése.
- d) Érdemi vizsgálat lefolytatása.

118.) Milyen nyelven *nem* nyújtható be a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz mint átvevőhivatalhoz a nemzetközi szabadalmi bejelentés?

- a) Magyar.
- b) Olasz.
- c) Angol.
- d) Orosz.

119.) Milyen díjat *nem* kell fizetnie a magyar állampolgárságú, lakóhelyű, székhelyű bejelentőnek, ha a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz nyújtja be a nemzetközi szabadalmi bejelentést?

- a) Továbbítási díjat.
- b) Nemzetközi illetéket.
- c) Kutatási illetéket.
- d) Fordítási díjat.

120.) Milyen esetekben jár el a Magyar Szabadalmi Hivatal megjelölt hivatalként a nemzetközi szabadalmi bejelentésekkel kapcsolatban?

- a) Nemzetközi úton tett európai (euro-PCT) szabadalmi bejelentéseknél.
- b) Minden olyan nemzetközi szabadalmi bejelentés ügyében, amelyekben Magyarországot megjelölték.
- c) Minden olyan nemzetközi szabadalmi bejelentés ügyében, amelyekben Magyarországot megjelölték, kivéve az euro-PCT bejelentéseket.
- d) Magyar bejelentéseknél.

121.) Milyen esetekben jár el a Magyar Szabadalmi Hivatal kiválasztott hivatalként a nemzetközi szabadalmi bejelentésekkel kapcsolatban?

- a) Minden olyan nemzetközi szabadalmi bejelentés ügyében, amelyekben Magyarországot megjelölték.
- b) Minden olyan nemzetközi szabadalmi bejelentés ügyében, amelyekben Magyarországot kiválasztották.
- c) Minden olyan nemzetközi szabadalmi bejelentés ügyében, amelyekben nemzetközi elővizsgálati kérelmet terjesztettek elő.
- d) Minden olyan nemzetközi szabadalmi bejelentés ügyében, amelyekben nemzetközi elővizsgálati kérelmet terjesztettek elő és Magyarországot kiválasztották.

122.) Ki kérheti a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatának megváltoztatását?

- a) Aki a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt folyó eljárásban ügyfélként részt vett.
- b) Bárki.
- c) Az, akinek gazdasági érdeke fűződik a határozat megváltoztatásához.
- d) Aki észrevételt tett az eljárás folyamán.

123.) Melyik bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartozik a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatának megváltoztatására irányuló eljárás?

- a) Megyei bíróság.
- b) Kerületi bíróság.
- c) Fővárosi Bíróság.
- d) Legfelsőbb Bíróság.

124.) Melyik esetben *nem* helyezi hatályon kívül a bíróság a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatát és utasítja új eljárásra a Magyar Szabadalmi Hivatalt az alábbiak közül?

- a) Ha a határozat meghozatalában olyan személy vett részt, akivel szemben kizáró ok áll fenn.
- b) Ha a Magyar Szabadalmi Hivatal eljárásában olyan lényeges eljárási szabálysértés történt, amely a bírósági eljárásban nem orvosolható.
- c) Ha a fél olyan kérdésben kíván bírósági döntést, amely a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt folyó eljárásnak nem volt tárgya.
- d) Ha a szabadalmi bejelentés alaki okból történt elutasítása esetén a kérelmező a hiányokat a megváltoztatási kérelem benyújtásával egyidejűleg vagy a bíróság felhívására pótolja.

125.) Ki követ el találmánybitorlást?

- a) Aki a szabadalmi oltalom alatt álló találmányt jogosulatlanul hasznosítja.
- b) Aki a szabadalmi oltalom alatt álló eljárással kapcsolatban kísérleteket végez.
- c) Aki a szabadalom tárgyát jogosulatlanul másnak a találmányából veszi át.
- d) Aki a szabadalmi bejelentést a közzététel után a Magyar Szabadalmi Hivatalban megtekinti.

126.) Ki követ el szabadalombitorlást?

- a) Aki a szabadalom tárgyát jogosulatlanul másnak a találmányából veszi át.
- b) Aki a szabadalmi oltalom alatt álló találmányt jogosulatlanul hasznosítja.
- c) Aki a szabadalmi oltalom alatt álló eljárással kapcsolatban kísérleteket végez.

- d) Aki a szabadalmi oltalom alatt álló találmányt a gazdasági tevékenység körén kívül eső tevékenység során használja.

127.) Melyik szabadalommal kapcsolatos ügyben *nem* a peres eljárás szabályai szerint jár el a Fővárosi Bíróság?

- a) A szabadalmi kényszerengedély megadására irányuló ügyben.
b) A Magyar Szabadalmi Hivatalnak a szabadalom megsemmisítése tárgyában hozott érdemi határozata megváltoztatására irányuló kérelem ügyében.
c) A szabadalombitorlás miatt indított ügyben.
d) Az előhasználati jog miatt indított ügyben.

128.) Milyen oltalmi forma keretében lehet a növény- és állatfajtákra kizárólagos jogot szerezni?

- a) Szabadalom.
b) Védjegy.
c) Földrajzi árujelző.
d) Növényfajta-oltalom.

129.) Melyik elvet érvényesíti a Párizsi Uniós Egyezmény az alábbiak közül?

- a) A belföldiekkel egyenlő elbánást.
b) A nemzetközi közzétételt.
c) A nemzetközi kutatást.
d) A nemzetközi elővizsgálatot.

Megoldások

1. c	34. a	67. d	100. c
2. b	35. c	68. d	101. d
3. c	36. d	69. e, f	102. c
4. a	37. a, c	70. a	103. c
5. c	38. d	71. d	104. a
6. b	39. b	72. b	105. d
7. a	40. c	73. c	106. d
8. d	41. b	74. a	107. d
9. d	42. c	75. b	108. d
10. d	43. b	76. a	109. d
11. b	44. a	77. b	110. d
12. a	45. d	78. d	111. d
13. c	46. b, d	79. a	112. b
14. a, b	47. d	80. c	113. a
15. b	48. d	81. a	114. d
16. b	49. a	82. a	115. d
17. b	50. c	83. d	116. d
18. b	51. a	84. c	117. a
19. c	52. a	85. c, d	118. b
20. b	53. a	86. c	119. d
21. a	54. d	87. d	120. c
22. a	55. d	88. b	121. d
23. d	56. a	89. a	122. a
24. c	57. a	90. d	123. c
25. d	58. c	91. c	124. d
26. d	59. a, b	92. d	125. c
27. d	60. d	93. d	126. b
28. c	61. d	94. d	127. b
29. a	62. c	95. a	128. d
30. e	63. d	96. d	129. a
31. b	64. d	97. a	
32. c	65. a	98. d	
33. d	66. c	99. a	

Feleletek indoklással

- 1.c)** Feltaláló az, aki a találmányt megalkotta. A találmány megalkotása az az érdemi, alkotó jellegű tevékenység, melynek része a találmányi megoldás lényegét kitevő alap gondolat megfogalmazása és a megoldás kidolgozása, valamint mindaz az alkotó jellegű tevékenység, amely az oltalmazhatósághoz szükséges tartalmi feltételek kialakítása körében szükséges.
- Amíg jogerős bírósági ítélet mást nem állapít meg, azt a személyt kell feltalálónak tekinteni, aki az elismert bejelentési napon benyújtott bejelentésben feltalálóként szerepel.
- A feltalálót megilleti az a jog, hogy a szabadalmi iratok őt e minőségében feltüntessék.
- 2.b)** Amíg jogerős bírósági ítélet vagy hatósági határozat mást nem állapít meg, azt a személyt kell igényjogosultnak tekinteni, aki a találmányt korábbi elsőbbséggel jelentette be.
- A szabadalom a feltalálót vagy jogutódját illeti meg, illetve – ha a találmányt többen, közösen alkották meg – a feltalálókát vagy jogutódjaikat közösen a megjelölt, megjelölés hiányában egyenlő részarányban.
- 3.c)** Szolgálati találmány annak a találmánya, akinek munkaviszonyból folyó kötelessége, hogy a találmány tárgykörébe eső megoldásokat dolgozzon ki. A szolgálati találmányra a szabadalom a feltaláló jogutódjaként a munkáltatót illeti meg.
- 4.a)** Alkalmazotti találmány annak a találmánya, aki anélkül, hogy ez munkaviszonyból eredő kötelessége lenne, olyan

találmányt dolgoz ki, amelynek hasznosítása munkáltatója tevékenységi körébe tartozik.

Az alkalmazotti találmányra a szabadalom a feltalálót, azaz azt a természetes személyt illeti meg, aki a találmányt megalkotta.

A munkáltatót – nem kizárólagos – hasznosítási jog illeti meg, mely a munkáltató megszűnése vagy szervezeti egységének a kiválása esetén a jogutódra száll át.

- 5.c)** A feltaláló köteles a szolgálati találmányt megalkotását követően haladéktalanul ismertetni a munkáltatóval, aki az ismertetés átvételétől számított 90 napon belül nyilatkozhat arról, hogy a szolgálati találmányra igényt tart-e. Amennyiben e nyilatkozat megtételét a 90 napon belül elmulasztja, illetve ha ehhez hozzájárul, a szolgálati találmánnyal a feltaláló rendelkezhet.

Szolgálati találmány annak a találmánya, akinek munkaviszonyból folyó kötelessége, hogy a találmány tárgykörébe eső megoldásokat dolgozzon ki, egyébként a találmány nem minősül szolgálati találmánynak, s a feltaláló automatikusan rendelkezik a találmánnyal.

- 6.b)** A munkáltató a szolgálati találmány ismertetésének átvételét követően ésszerű időn belül köteles szabadalmi bejelentést tenni, kivéve, ha – annak elismerése mellett, hogy a megoldás az ismertetés átvételének időpontjában egyébként szabadalmazható lenne – a találmányt titokban tartja, és üzleti titkot képező megoldásként hasznosítja.

Szolgálati találmány esetén a munkáltató díjfizetési kötelezettségét nem érinti, ha a találmányt titokban tartják. A díjazás megállapításánál figyelembe kell venni a feltalálót a szabadalmazás elmaradása miatt ért hátrányokat is.

7.a) A szolgálati találmány értékesítése esetén a feltalálót találmányi díj illeti meg, ha a találmányt szabadalom védi, az értékesítés megkezdésétől a végleges szabadalmi oltalom, illetve – ha a találmány tárgyára kiegészítő oltalmat szereztek – a kiegészítő oltalom megszűnéséig. Amennyiben a találmányt titokban tartják, annak nyilvánosságra jutásáig, vagy – ha ez a későbbi – a találmánynak a munkáltatóval történő ismertetésétől számított húsz év elteltéig.

Ha a találmány végleges szabadalmi oltalma, illetve kiegészítő oltalma a munkáltató lemondása vagy a fenn tartási díjfizetés elmulasztása miatt szűnt meg, az értékesítés megkezdésétől addig az időpontig, amikor a szabadalom, illetve a kiegészítő oltalom lejárata miatt szűnt volna meg.

A kiegészítő oltalmi forma az Európai Unióhoz történt csatlakozást követően (2004. 05. 01.) mint közvetlenül alkalmazandó közösségi jogszabály lépett hatályba. [Beiktatta: a 2002. évi XXXIX. törvény; elrendelte: A kiegészítő oltalomra vonatkozó EK rendeletek (1768/92/EGK és 1610/96/EK) végrehajtási szabályairól szóló 26/2004. (II. 26.) Kormányrendelet; hatályos: Magyarország az Európai Unióhoz történt csatlakozását kihirdető törvény hatálybalépésének napjától (2004. évi XXX. törvény. Csatlakozási okmány II. melléklet 4. C. II.)].

A 2003. évi CII. törvény 110. §-a kiigazította a 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) 13. §-át úgy, hogy törvény a feltalálók számára kedvezően hosszabbítja meg a találmányi díjfizetési kötelezettség időtartamát olyan találmányok esetén, amelyekre az irányadó közösségi rendeletek alapján kiegészítő oltalmat adtak.

8.d) A feltaláló díjazására a munkáltatóval, közös szabadalom esetén a hasznosító szabadalmastárssal, illetve a jogszer-

zóvel kötött szerződése – a találmányi szerződés – az irányadó. A találmányidj-szerződések polgári jogi besorolása következtében (mely feloldja az egyoldalú kógeneciát a feltalálók javára, azaz azt, hogy a szolgálati és alkalmazotti találmánnyal kapcsolatos jogok és köteleességek tekintetében szerződéssel sem lehet a feltalálók érdekeit szolgáló szabályoktól eltérni a hátrányukra) egyrészt a felek a találmányidj-szerződéstől egyező akarattal eltérhetnek, különösen a hasznosítás ellenében járó találmányi díj megállapítása tárgyában, melyet a feltalálórészére a szabadalmi licencszerződés alapján a találmány hasznosítása fejében a munkáltatónak, illetve a hasznosító szabadalmastársnak fizetnie kellene; továbbá a hasznosítás engedélyezése, illetve szabadalomátruházás esetén a hasznosítási engedély, illetve az átruházás ellenértékével vagy a hasznosítás ellenérték nélküli engedélyezéséből, illetve az ingyenes átruházásból származó gazdasági előnnyel arányosan kellene fizetnie; másrészt olyan találmányi szerződések kötését is lehetővé teszi, melyben meghatározott összegű díjat állapítanak meg a feltalálórészére a jövőben megalkotásra, illetve értékesítésre kerülő találmányaival kapcsolatban (kockázatmegosztásra irányuló díjszerződés). (Megállapította a 2001. évi XLVIII. tv. 67. paragrafusa; hatályos: 2002. 01. 01-jétől)

- 9.d)** A találmányidj-szerződést, valamint a szolgálati találmánnyal kapcsolatos ismertetést, nyilatkozatot, értesítést és tájékoztatást írásba kell foglalni.
A találmány szolgálati jellegével kapcsolatos jogviták bírói útra tartoznak.
A találmányidj-szerződésre vonatkozó jogviták szintén bírói útra tartoznak és a Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadók minden olyan kérdésben, mely az Szt.-ben nincs szabályozva. (Megállapította a 2001. évi XLVIII. tv. 67. §-a; hatályos: 2002. 01. 01-jétől.)

10.d) A szabadalmi oltalom a bejelentés közzétételével keletkezik, az oltalom hatálya visszahat a bejelentés napjára. A közzététellel keletkező oltalom ideiglenes. Véglegessé akkor válik, ha a bejelentő a találmányra szabadalmat kap.

11.b) A szabadalmi oltalom alapján a szabadalom jogosultjának kizárólagos joga van a találmány hasznosítására. A kizárólagos hasznosítási jog alapján a szabadalmas bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül előállítja, használja, forgalomba hozza, illetve forgalomba hozatalra ajánlja a találmány tárgyát képező terméket, vagy e terméket ilyen célból raktáron tartja vagy az országba behozza. A kizárólagos hasznosítási jog nem terjed ki ugyanakkor a magánhasználat céljából végzett, illetve a gazdasági tevékenység körén kívül eső cselekményekre, a találmány tárgyával kapcsolatos kísérleti célú cselekményekre, ideértve a találmány tárgyát képező termék vagy a találmány szerinti eljárással előállított termék forgalomba hozatalának engedélyezéséhez szükséges kísérleteket és vizsgálatokat, és az orvos által rendelt gyógyszernek gyógyszerként, vény alapján történő alkalmi elkészítésére és annak használatára.

A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) a találmány tárgyát képező termék, illetve a találmány szerinti eljárással közvetlenül előállított termék raktáron tartását is azok közé a hasznosítási cselekmények közé sorolja, amelyekre a szabadalmasnak kizárólagos joga van (hatályos: 2003. 01. 01-jétől).

12.a) Az Európai Unióhoz történt csatlakozást követően (2004. 05. 01.) a jogkimerülés területi hatálya kiszélesedett az unió egységes piacára tekintettel (jogharmonizációs program), azaz a szabadalmi oltalomból eredő kizárólagos hasznosítási jog nem terjed ki a szabadalmas által

vagy az ő kifejezett hozzájárulásával az Európai Közösségben forgalomba hozott termékkel kapcsolatos további cselekményekre, kivéve, ha a szabadalmasnak jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy a termék további forgalmazását ellenezze. Vagyis az Európai Unió egységes piacán e kizárólagos jog akkor „merül ki”, „használdik el”, ha a terméket az Európai Unió bármely tagállamában (a jogkimerülés területi hatálya) forgalomba hozzák (ha azt a szabadalmas vagy bárki más az ő hozzájárulásával végzi). A gyógyszertermékekkel kapcsolatban – a közösségi jogkimerülés általános tanától eltérően – olyan átmeneti korlátozás lépett érvénybe, melynek lényege, hogy szintén a csatlakozást követően (2004. 05. 01.) a gyógyszertermék magyarországi forgalomba hozatala mindaddig nem eredményezheti a kizárólagos hasznosítási jog közösségi szintű kimerülését, amíg az adott termékkel kapcsolatos magyarországi oltalomszerzési lehetőségek és az unió érintett tagállamában nyitva álló hasonló lehetőségek között korábban meglévő különbségek hatásai ténylegesen érezhetők. Más szóval olyan gyógyszertermékekre adott szabadalom vagy kiegészítő oltalmi tanúsítvány jogosultja – melyre vonatkozóan a bejelentést valamely tagállamban akkor tették, amikor a termékre ilyen oltalmat nem lehetett szerezni (Magyarországon csak 1994. 07. 01. óta szerezhető termékoltalom) – a szabadalomból eredő jogait gyakorolhatja annak érdekében, hogy megakadályozza a termék olyan tagállamba történő behozatalát vagy ottani forgalomba hozatalát, ahol az adott termék szabadalmi vagy kiegészítő oltalom alatt áll, még akkor is, ha a terméket ebben az új tagállamban ő hozta először forgalomba. Ez azt jelenti, hogy valamely jelenlegi tagállamban szerzett szabadalom jogosultja megakadályozhatja a Magyarország területéről származó ún. párhuzamos importot. (Megállapította a 2002. évi XXXIX. törvény; hatályos:

Magyarország Európai Unióhoz történt csatlakozását kihirdető törvény hatálybalépésének napjától (2004. évi XXX. törvény. Csatlakozási okmány IV. melléklet 2. pont)

- 13.c)** Előhasználati jog illeti meg azt, aki az elsőbbség napja előtt kezdte meg a találmány tárgyának belföldön, jóhiszeműen és gazdasági tevékenysége körében történő előállítását vagy használatát, vagy annak érdekében komoly előkészületet tett. Azt, aki a szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítása és újra érvénybe helyezése közötti időben kezdte meg a találmány tárgyának belföldön, jóhiszeműen és gazdasági tevékenysége körében történő előállítását vagy használatát, vagy annak érdekében komoly előkészületet tett, továbbhasználati jog illeti meg.

Az előhasználót mindaddig jóhiszeműnek kell tekinteni, amíg nem bizonyítják, hogy az előhasználat a szabadalommal védett találmányt létrehozó feltalálói tevékenységen alapul. Az előhasználóval szemben a szabadalmi oltalom az előállításnak, a használatnak, illetőleg az előkészületnek az elsőbbség napján meglévő mértékéig hatálytalan.

- 14.a) és b)** Az Európai Unióhoz történt csatlakozást követően (2004. 05. 01.) Magyarországon is bevezetésre került (mint közvetlenül alkalmazandó közösségi jogszabály) a kiegészítő oltalom gyógyszertermékekre és növényvédő szerekre vonatkozóan az oltalmi idő kiterjesztése céljából, vagyis a közösségi rendeletekben (1768/92/EGK és 1610/96/EK) előírtak szerint a találmány tárgya kiegészítő oltalomban részesülhet azt követően, hogy a szabadalmi oltalom az oltalmi idő lejártával (Magyarországon húsz év) megszűnik. A közösségi rendeletek értelmében a kiegészítő oltalmi tanúsítvány tárgya – a rendeletben

előírt egyéb feltételek teljesítése esetén – olyan termék lehet, amely valamely tagállam területén szabadalmi oltalomban részesül, és amelynek gyógyszerként, illetve növényvédő szerként történő forgalomba hozatalához hatósági engedély szükséges (Magyarországon a gyógyszerek forgalomba hozatalához szükséges engedélyt az Országos Gyógyszerészeti Intézet, a növényvédő szerek forgalomba hozatali engedélyét a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium adja ki).

A kiegészítő oltalmi tanúsítványt a rendelet szerint meg kell adni, ha az arra irányuló bejelentés benyújtása napján, abban a tagállamban (Magyarországon), ahol a bejelentést teszik:

- a termék hatályban levő szabadalmi oltalomban részesül (alapszabadalom),
- érvényes forgalomba hozatali engedélyt adtak a gyógyszertermékre/növényvédő szerre (az EGK rendelkezései szerint),
- a termékre még nem adtak tanúsítványt, és
- ez az engedély gyógyszertermékként/növényvédő szerként történő forgalomba hozatalára adott első engedély.

A tanúsítványt az alapszabadalom jogosultjának kell megadni, vagyis licenciavevő nem szerezhethet tanúsítványt.

(Beiktatta a 2002. évi XXXIX. törvény; elrendelte A kiegészítő oltalomra vonatkozó EK rendeletek (1768/92/EGK és 1610/96/EK) végrehajtási szabályairól szóló 26/2004. (II. 26.) Kormányrendelet; hatályos: Magyarország Európai Unióhoz történt csatlakozását kihirdető törvény hatálybalépésének napjától (2004. évi XXX. törvény. Csatlakozási okmány II. melléklet 4. C. II.).

- 15.b)** Magyarországnak az Európai Unióhoz való csatlakozásának jogi feltételeként az Európai Közösség rendeleteihez igazodva a 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított

1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) (hatályos: 2004. 05. 01.) törvényi szinten ismeri el a szabadalmi oltalmat kiegészítő oltalom lehetőségét gyógyszerek és növényvédő szerek vonatkozásában.

A kiegészítő oltalomra vonatkozó EK rendeletek (1768/92/EGK és 1610/96/EK) végrehajtási szabályairól szóló 26/2004. (II. 26.) Kormányrendelet alapján (hatályos: 2004. 05. 01.) a közösségi rendelet szerinti bejelentést a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz kell benyújtani. A bejelentési nap elismeréséhez a bejelentésnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

- utalást a tanúsítvány iránti igényre,
- a bejelentő azonosítására alkalmas adatokat (a bejelentő nevét, címét, elérhetőségét),
- az alapszabadalom lajstromszámát és a találmány címét,
- a termék – a közösségi rendeletben említett – első forgalombahozatali engedélyének számát, keltét, és, ha az engedély nem a termék első forgalombahozatali engedélye a Közösségben, a Közösségben kiadott első forgalombahozatali engedély számát és keltét.

A bejelentő foglalkozása nem tartozik az azonosítására alkalmas adatok körébe.

16.b) A kiegészítő oltalomra vonatkozó EK rendeletek (1768/92/EGK és 1610/96/EK) végrehajtási szabályairól szóló 26/2004. (II. 26.) Kormányrendelet alapján (hatályos: 2004. 05. 01.) a Magyar Szabadalmi Hivatal hatáskörébe a tanúsítványokkal kapcsolatos következő ügyek tartoznak:

- a tanúsítvány megadása,
- a tanúsítvány megszűnésének megállapítása és újra érvénybe helyezése,
- a tanúsítvány érvénytelenségének megállapítása,
- a nemleges megállapítás,
- a tanúsítvány értelmezése,

- a bejelentések és a tanúsítványok nyilvántartása, beleértve a fenntartásukkal kapcsolatos kérdéseket (a Magyar Szabadalmi Hivatal a bejelentésekről nyilvántartást, a tanúsítványokról tanúsítványlajstromot vezet, melyekbe be kell jegyezni a tanúsítványokra vonatkozó jogokkal kapcsolatos minden tényt és körülményt, a tanúsítványlajstromban fel kell tüntetni különösen a tanúsítvány lajstromszámát, ügyszámát, címét, jogosultjának nevét, címét, a képviselő nevét és székhelyét, az alapszabadalom lajstromszámát, címét és bejelentési napját, a közösségi rendeletben említett forgalombahozatali engedélyek számát, keltét és az azokban szereplő termékeket, a tanúsítvány időtartamát, a megadó határozat keltét, a fenntartási díj összegét és a fizetés időpontját, a megszűnését, illetve érvénytelenségének megállapítását, annak jogcímét és időpontját, hasznosítási engedélyeket),
- a bejelentésekkel és a tanúsítványokkal kapcsolatos hatósági tájékoztatás (a Magyar Szabadalmi Hivatal – a közösségi rendelet szerint – a bejelentésről és a tanúsítványról hivatalos lapjában hatósági tájékoztatást közöl és azt az alapszabadalomra vonatkozóan feltünteti a szabadalmi lajstromban, illetve tanúsítvány esetén bejegyzi a tanúsítványlajstromba).

A Magyar Szabadalmi Hivatal a tanúsítvány nemleges megállapítása tárgyában hozott érdemi határozatának megváltoztatására irányuló kérelem ügye a bíróságok hatáskörébe tartozik.

- 17.b)** A közösségi rendeletek (1768/92/EGK és 1610/96/EK) értelmében a tanúsítvány időtartama az alapszabadalom jogszabályban meghatározott oltalmi idejének lejáratakor kezdődik, és az alapszabadalom iránti bejelentés benyújtásának napja és a termék Közösségen belüli forgalomba hozatalára vonatkozó első engedély keltezésének

napja között eltelt időszak öt évvel csökkentett időtartamával megegyező ideig tart, de nem haladhatja meg a kezdő időponttól számított öt évet.

(Beiktatta a 2002. évi XXXIX. törvény; hatályos: Magyarország Európai Unióhoz történt csatlakozását kihirdető törvény hatálybalépésének (2004. 05. 01.) napjától (2004. évi XXX. törvény. Csatlakozási okmány II. melléklet 4. C. II.).

- 18.b)** A szabadalmi oltalom tartamára évenként fenntartási díjat kell fizetni. A díj az első évre a bejelentés napján, a további évekre a bejelentés napjának megfelelő naptári napon előre esedékes. A szabadalmi bejelentés közzétételét megelőzően esedékessé vált fenntartási díjat a közzétételtől, az államtitokként kezelt szabadalom megadását megelőzően esedékessé vált fenntartási díjat a megadó határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapos türelmi időn belül lehet megfizetni.
- 19.c)** A szabadalmi oltalom terjedelmét az igénypontok határozzák meg. Az igénypontokat a leírás és a rajzok alapján kell értelmezni.
- 20.b)** Bármelyik szabadalmastárs önállóan is felléphet a szabadalom fenntartása és védelme érdekében, cselekményei – az egyezséget, az elismerést és a jogról való lemondást kivéve – arra a szabadalmastársra is kiterjednek, aki valamely cselekményt elmulasztott.
Harmadik személyre jogot a szabadalmastársak csak közösen ruházhatnak.
A szabadalommal kapcsolatos költségek a szabadalmastársakat jogosultságuk arányában terhelik.
- 21.a)** A szabadalmas szavatol azért, hogy a találmány műszakilag megvalósítható, illetve, hogy harmadik személy joga

nem akadályozza vagy korlátozza a hasznosítást. Harmadik személynek párhuzamosan élő joga a hasznosításra természetesen lehet, a hasznosítási szerződés csak kifejezett kikötés esetében ad kizárólagos jogot – amennyiben a szerződéseket így kötötték.

A szabadalmas csak abban az esetben köteles a találmány megvalósításával kapcsolatos minden műszaki ismeretet és tapasztalatot a hasznosító tudomására hozni, ha ebben kifejezetten megállapodtak.

- 22.a)** A szabadalmi kényszerengedély a szabadalmi kizárólagos jog visszaélésszerű gyakorlásának a megakadályozására szolgál. Két típusát nevesíti a törvény: a hasznosítás elmulasztása miatt, illetve a szabadalmak függősége miatt adott kényszerengedély.

Ha a szabadalmazott találmány másik szabadalom megsértése nélkül nem hasznosítható, a függő szabadalom jogosultjának – kérelmére – a gátló szabadalom hasznosítására – a szükséges terjedelemben – kényszerengedélyt kell adni. Ha a szabadalmas a szabadalmi bejelentés napjától számított négy éven, illetve – ha ez hosszabb – a szabadalom megadásától számított három éven belül a találmányt az ország területén a belföldi kereslet kielégítése érdekében nem hasznosította, erre komoly előkészületet nem tett, és másnak sem adott hasznosítási engedélyt, az ezt kérelmező (vagyis bárki) számára kényszerengedélyt kell adni, kivéve, ha a szabadalmas mulasztását igazolja.

A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) a TRIPS-egyezménnyel összhangban rendelkezik arról, hogy kényszerengedély nemcsak belföldi székhelyű gazdálkodó szervezetnek adható, hanem bárkinek, aki ezt kérelmezi. Továbbá csak a túlnyomórészt a belföldi kereslet kielégítéséhez szükséges hasznosításra adható; és nem ad kizárólagos jogot a hasznosításra (hatályos: 2003. 01. 01-től).

- 23.d)** Szabadalom bitorlást követ el, aki a szabadalmi oltalom alatt álló találmányt jogosulatlanul hasznosítja.
A végleges szabadalmi oltalom – s ezzel a szabadalmasnak a találmány hasznosítására vonatkozó kizárólagos joga – a bejelentés napjától számított húsz évig tart, így szabadalom bitorlást is csak ezen időszakon belül lehet elkövetni. Aki a szabadalom tárgyát jogosulatlanul másnak a találmányából vette át, találmánybitorlást követ el.
A szabadalmas kizárólagos hasznosítási joga nem terjed ki a magánhasználat céljából végzett cselekményre.
- 24.c)** Az ideiglenes szabadalmi oltalom megszűnik, ha a szabadalmi bejelentést jogerősen elutasítják, a fenntartási díjat a türelmi időn belül sem fizették meg, valamint ha a bejelentő az oltalomról lemondott.
Ha a bejelentő a találmányra szabadalmi oltalmat kap, az oltalom véglegessé válik.
Megsemmisíteni kizárólag végleges szabadalmi oltalom alatt álló megoldást lehet.
- 25.d)** A végleges szabadalmi oltalom megszűnik, ha az oltalmi idő lejár, az oltalmi idő lejártát követő napon.
A lemondás következtében az oltalom a lemondó nyilatkozat beérkezését követő napon, illetve a lemondó által megjelölt korábbi időpontban szűnik meg. A szabadalom megsemmisítése a bejelentés napjára visszaható hatályú.
- 26.d)** A szabadalmi oltalom újra érvénybe helyezését a türelmi idő leteltét követő három hónapon belül lehet kérni. Ha ez az idő letelt, a szabadalom újra érvénybe helyezésére már nincs lehetőség.
- 27.d)** A bejelentő, illetve a szabadalmas a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz írásban benyújtott nyilatkozattal lemondhat a szabadalmi oltalomról.

Ha a lemondás más személyek jogát érinti, például a hasznosítóét, a lemondás csak az érintett személyek hozzájárulásával hatályos. A szolgálati találmány bejelentőjének bármely jogcselekménye érinti a feltalálók jogait. A szabadalmi törvény ezért anyagi jogi kötelezettséget ró a munkáltatóra. Ha a találmány végleges oltalma a munkáltató lemondása miatt szűnik meg, a találmányi díjat a feltalálók részére addig kell fizetnie, amíg a szabadalom lejárata miatt szűnt volna meg.

- 28.c)** A szabadalmat meg kell semmisíteni, ha tárgya az elsőbbség napján nem volt új, nem alapult feltalálói tevékenységen, vagy iparilag nem volt alkalmazható, illetve ha hasznosítása közrendbe vagy közérkölcsebe ütközik, ha a leírás nem tárja fel kellő mélységig a megoldást, vagy ha a szabadalom tárgya bővebb az elsőbbségi napon benyújtott bejelentésben feltártnál. Továbbá a 2003. 01. 01. utáni bejelentési napú szabadalmak esetén új megsemmisítési okként szerepel, ha a szabadalmat nem annak adták meg, akit az a törvény szerint megillet. Ennek alapján csak az kérheti a megsemmisítést, akit a szabadalom a törvény szerint megilletne. Természetesen ezen új megsemmisítési ok bevezetése nem érinti az igényjogosultság és a találmánybitorlás szabályai alapján érvényesíthető egyéb igényeket (megállapította a 2002. évi XXXIX. törvény).

A megsemmisítésre nem jogalap azonban, ha az engedélyezett leírással szemben alakú kifogások támaszthatók.

- 29.a)** A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) a szabadalmazható találmány fogalmát és az oltalmazhatóság feltételeit az Európai Szabadalmi Egyezményrel összhangban állapítja meg. A találmány fogalmát a törvény nem definiálja, csak a szabadalmazható találmány feltételeit határozza meg. Ezek az

újdonosság, a feltalálói tevékenység és az ipari alkalmazhatóság a technika bármely területén. Csak mindhárom feltétel teljesülése esetén kaphat oltalmat a találmány. A haladó jelleg és a műszaki jelleg nem feltétele a szabadalmi oltalom engedélyezésének.

- 30.e)** A szabadalmi törvény nem határozza meg a találmány fogalmát, csak a szabadalmazható találmány ismérveit sorolja fel. Emellett példalózó jelleggel felsorol olyan szellemi alkotásokat, amelyek nem minősülnek találmánynak: ilyen – egyebek között – a felfedezés, az esztétikai alkotás, az információk megjelenítése, számítógépi program.

A felfedezés valamely létező, de a tudomány előtt nem ismert dolog, jelenség megtalálása, felismerése, megállapítása, és arra szolgál, hogy valamely természeti törvényszerűséget bizonyítson. A természetben megtalálható, változtatás nélkül felhasználásra kerülő anyagokat, illetve emberi beavatkozás nélkül végbemenő természeti folyamatokat nem lehet találmánynak tekinteni. Találmánynak minősülhet a természetes környezetéből izolált vagy műszaki eljárással előállított biológiai anyag akkor is, ha a természetben korábban már előfordult. Az emberi testből izolált vagy valamely műszaki eljárással más módon előállított rész, ideértve a gén szekvenciáját vagy részszekvenciáját is, szabadalmaztatható találmány tárgya lehet akkor is, ha az ilyen rész szerkezete megegyezik valamely természetben előforduló rész szerkezetével (vagyis ha azt emberi beavatkozással állították elő). Az esztétikai alkotások – műszaki jelleg híján – szintén nem találmányok (ezeknek a jellemzője ugyanis nem más, mint az emberi érzelmekre gyakorolt szubjektív hatás). Az információ megjelenítése, mint például vetített reklám, figyelmeztető hangjelzés, tárgyiasulatlan effektusként (önmagában) nyilvánvalóan nem találmány, hiszen

tartalmának megváltoztatása csak szellemileg elsajátítható értékváltozást jelent, és nem idéz elő sem fizikai, sem kémiai, sem biológiai változást. A számítógépi program utasítások sorozata, ami számítógépben alkalmazva meghatározott eredmény létrehozását célozza; az utasítások matematikai jellegű, vagyis tisztán szellemi természetű lépések, így azok összessége, a számítógépi program is egy absztrakt szellemi alkotás, tehát önmagában nem műszaki megoldás, más szóval nem találmány.

A mikrobiológiai eljárás viszont szabadalmazható találmány, amennyiben megfelel a törvényi előírásoknak.

A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) 6. § (9) bekezdése külön definiálja a mikrobiológiai eljárás fogalmát; miszerint mikrobiológiai az az eljárás, amelyet mikrobiológiai anyag felhasználásával vagy ilyen anyagon hajtanak végre, vagy amely mikrobiológiai anyagot eredményez. A mikrobiológiai anyag fogalmába a klasszikus mikroorganizmusok (például baktériumok, vírusok, állati egysejtűek, gombák, prionok), valamint a többsejtű szervezetekből származó sejtek, protoplasztok, sejtvonalak és szövettényesetek mellett beleértendő a funkciót hordozó DNS- és RNS-szekvenciák és -részszekvenciák, tovább a rekombináns eljárásokkal előállított vektorok, vírusvektorok és plazmidok is.

- 31.b)** Általában egy számítógépi programot tartalmazó megoldás nem minősül szabadalmazható találmánynak, ha a megoldásra a szabadalmat kizárólag mint számítógépi programra igénylik [1. Szt. 1. § (2) és (3) bekezdés]. A műszaki fejlesztések egyre nagyobb hányadában alkalmazzák a számítógépet mint közreható eszközt, így a találmányok számottevő részére nem lehetne szabadalmat kapni, ha a számítógép használata kizáró oka lenne a találmányok szabadalmazhatóságának. Az Szt. 1. § (1) be-

kezdése szerint a szabadalmazható találmányoknak a technika valamely területére kell vonatkozniuk. Ha valamely műszaki probléma megoldásához számítógépet, számítógépi programot is használnak, a program futásakor létrejövő eljárás, illetve a programot megvalósító berendezés szabadalmazható lehet, ha egyébként megfelel a szabadalmazható találmányokra vonatkozó feltételeknek. Az, hogy a futtatáshoz egy számítógép, azaz egy műszaki eszköz szükséges, még nem elegendő a műszaki jelleg követelményének kielégítéséhez, de nem követelmény a különleges, speciális programozható eszköz használata sem. A lényeg, hogy a számítógépi program műszaki problémát oldjon meg, futtatásakor műszaki jellegű hatásokat hozzon létre.

A szerzői jogi oltalom a szabadalmi oltalomtól független oltalmi forma, magára a számítógépi programra, a konkrét utasítássorozatra vonatkozik. A szerzői jog a számítógépi programokhoz fűződő szellemi tulajdont az irodalmi alkotásokéhoz hasonlóan védi.

- 32.c)** Az újdonság követelményére azért van szükség, hogy a szabadalom révén szerzett kizárólagos hasznosítási jog másnak a kizárólagos jogát, illetve a közkinccsé vált megoldások felhasználóinak érdekét ne sértse, továbbá, hogy ugyanarra a tárgyra vonatkozóan különböző jogosultak ne kapjanak szabadalmat.

Új a találmány, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbség időpontja előtt írásbeli közlés, szóbeli ismertetés, gyakorlatbavétel útján, vagy bármilyen más módon bárki számára hozzáférhetővé vált.

A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) alapján a technika állásához tartozónak kell tekinteni az olyan, korábbi elsőbbségű belső szabadalmi vagy használati mintaoltalmi bejelentés

tartalmát is, amelyet a bejelentési eljárásban az elsőbbségi időpontot követően tettek közzé, illetve hirdettek meg. A technika állásának ilyen kiterjesztése alkalmazásában

- a) a Magyar Köztársaságot megjelölő európai szabadalmi bejelentésnek az Európai Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban történő közzétételét, vagy azt a közzétételt, amely az Európai Szabadalmi Egyezmény alapján ezt helyettesíti, azonos hatályúnak kell tekinteni a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban való közzététellel;
- b) a nemzetközi szabadalmi bejelentés közzétételét akkor kell a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban való közzététellel azonos hatályúnak tekinteni, ha a nemzetközi bejelentéssel kapcsolatban szabályszerűen teljesítették az Szt. 84/S. § (3) bekezdésében előírt cselekményeket, azaz ha a megjelölt vagy kiválasztott hivatalként eljáró Magyar Szabadalmi Hivatalhoz a nemzetközi szabadalmi bejelentés elsőbbségi napjától számított harmincegy hónapon belül benyújtották a magyar nyelvű fordítást a feltaláló nevének és címének közzétételével, valamint megfizették a külön jogszabályban meghatározott nemzeti díjat (hatályos: 2003. 01. 01-től).

A találmánynak világviszonylatban kell újnak lenni, azaz nincs jelentősége annak, hogy az újdonságot rontó adat külföldön vagy belföldön került-e nyilvánosságra, vagy hogy milyen módon történt a nyilvánosságra jutás.

A szabadalmi oltalom minél valószínűbb megszerzése érdekében célszerű, ha a feltaláló a szabadalmi bejelentés benyújtása előtt feltárja a technika állását. Ez a kutatás természetesen nem helyettesíti a hatósági eljárás keretében történő újdonságkutatást, de megfelelő alapot adhat mind a szabadalmazhatóság kilátásainak mérlegeléséhez, mind az igényelt oltalom terjedelmének meghatározásához.

33.d) Az újdonságot érintő fontos kérdés a türelmi idő, amely lehetővé teszi, hogy a találmány nyilvánosságra jutása bizonyos esetekben ne legyen újdonságrontó, ha a nyilvánosságra jutástól számított hat hónapon belül megteszik a szabadalmi bejelentést.

Az egyik ilyen eset, ha a bejelentő vagy jogelődje a találmányt a Magyar Szabadalmi Hivatal elnökének a Magyar Közlönyben közzétett közleményében megjelölt kiállításon mutatta be, és a bejelentés benyújtásától számított két hónapon belül kiállítási nyilatkozatot tett, továbbá a bejelentés napjától számított négy hónapon belül kiállítási igazolást nyújtott be. A kiállítási kedvezményt csak az előbb megnevezett kiállítások esetében lehet igénybe venni, bármilyen más kiállításon való bemutatás a technika állásához tartozik.

A másik eset, ha a nyilvánosságra jutás a bejelentővel vagy jogelődjével szemben elkövetett jogsértés következménye. Tehát, ha a bejelentő saját maga hozza nyilvánosságra a találmányát azelőtt, hogy szabadalmi bejelentést tenne, az ilyen nyilvánosságra jutást a technika állásához tartozónak kell minősíteni, és mint ilyen, újdonságrontó lesz a szabadalmi bejelentésre.

34.a) Csak meghatározott alkotói teljesítményt képviselő megoldások részesülhetnek szabadalmi oltalomban. Ezt a követelményt érvényesíti a feltalálói tevékenység mint oltalmazhatósági feltétel. Feltalálói tevékenységről akkor lehet beszélni, ha a találmány nem nyilvánvaló. A nyilvánvalóságot az adott szakterületen jártas szakember szempontjából és a technika állásához képest kell vizsgálni. Ha a technika állásához tartozó ismeretek szakember számára elegendő útmutatást adtak a találmány megvalósításához, azaz feltalálói tevékenység nélkül is el lehetett jutni a bejelentésben szereplő megoldáshoz, akkor az oltalom nem engedélyezhető.

A technika állása objektív kategória, azaz közömbös a vizsgálat szempontjából, hogy a feltaláló ismerte-e a hozzá tartozó megoldásokat.

- 35.c)** Az ipari alkalmazhatóság követelménye a találmány ipari, mezőgazdasági alkalmazhatóságát, reprodukálhatóságát jelenti. Az ipart ebben a vonatkozásban a lehető legtágabban kell érteni. Elegendő magának a megoldásnak az ipar területére esni, a kitűzött feladatnak nem szükséges. Ezért oltalomban részesülhetnek például a gyógyszerek vagy a játékok is, de nem szabadalmazhatók az emberi vagy állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárások.

Nem szabadalmazhatóak az in vivo kezelési és diagnosztikai eljárások. Az in vitro, kezelési, diagnosztikai és bűnügyi ismeretek nyerése céljából végzett eljárások viszont szabadalmazhatók. A gyógyászati kezelések emberek vagy állatok betegségének gyógyítására, megelőzésére vagy egészségi állapotának fenntartására vonatkozó eljárást jelent. Az a gyógyászati eljárás viszont, amely olyan, élő emberekkel, illetve állatokkal foglalkozó berendezés működésével van összefüggésben, ahol nincs működésbeli kapcsolat a berendezésre vonatkozó eljárási lépések és a berendezés emberre, illetve állatra gyakorolt hatása között, iparilag alkalmazható. A sebészet inkább a kezelés természetét jelöli, mint annak célját. Így a kozmetikai célokra vagy az embrió átültetésére használt sebészeti eljárások éppúgy nem tekinthetők iparilag alkalmazhatónak, mint egy gyógyászati célú sebészeti eljárás, mely nemcsak a szikével végzett műveletekre korlátozódik, hanem használhat pl. nagyfrekvenciás áramot, lézersugarat stb. is. A diagnosztikai eljárások, más szóval a körmegállapításra vonatkozó módszerek közül iparilag alkalmazhatók az élő emberi vagy állati testre vonatkozó információszerzési eljárások, ha a szerzett információ

(adat, mennyiség) kizárólag olyan közbülső eredményt ad, amelyből még nem lehet döntést hozni a szükséges kezelésre vonatkozóan (röntgen-, CT-, mágnesesrezonancia-vizsgálat, vérnyomásmérés). Nem tekinthetők viszont iparilag alkalmazhatónak azok a diagnosztikai eljárások – pl. allergiateszt –, melyek eredménye közvetlenül felhasználható orvosi kezelésre.

E rendelkezés az ilyen eljárásokban alkalmazott termékre – így különösen anyagra (vegyületre) és keverékre – azonban nem vonatkozik.

Az ipari alkalmazhatóság követelményét nem elégítik ki azok a találmányok, amelyek állítólagos működése ellentétes a fizika törvényeivel. Ez a követelmény zárja ki például az örökmozgókat a szabadalmazható találmányok köréből. Az ipari alkalmazhatóságot a Magyar Szabadalmi Hivatal a szabadalmi leírás alapján valószínűsíti. Ha az elbíráló szakember számára az előállíthatóság vagy a használhatóság szempontjából kétség merül fel, a bejelentő a találmány kivitelezésével, gyakorlati bemutatásával oszlathatja el a kétséget. Csak egy nyilatkozat a találmány alkalmazhatóságáról általában kevés.

- 36.d)** Szabadalmazható biotechnológiai találmányok azok a megoldások, melyek ismérve, hogy a természetben megtalálható, onnan műszaki beavatkozás révén izolált vagy tisztított anyagok (termékek), illetve az izolálásra vagy tisztításra kidolgozott műszaki eljárások – amennyiben kellőképpen jellemezhetőek, illetve leírhatóak. Ugyanakkor a lényegében biológiai minősített eljárások – tehát a természetben meglévő, előforduló folyamatok – kizártak a szabadalmi oltalomból.

A törvény megfogalmazása szerint biológiai anyag bármely olyan – genetikai információt tartalmazó – anyag, amely önmagában képes szaporodásra, vagy biológiai rendszerben szaporítható, tehát a vírusok, bizonyos

megközelítések szerint a DNS-, RNS-szekvenciák és általában minden olyan egysejtű szervezet, amely laboratóriumban szaporítható vagy manipulálható, továbbá ide sorolhatók a növényi magvak, szövetek és az állati embriók is. Találmánynak minősülhet a természetes környezetéből izolált vagy műszaki eljárással előállított biológiai anyag akkor is, ha a természetben korábban már előfordult. Az emberi testből izolált vagy valamely műszaki eljárással más módon előállított rész, ideértve a gén szekvenciáját vagy részszekvenciáját is, szabadalmazható találmány tárgya lehet akkor is, ha az ilyen rész szerkezete megegyezik valamely természetben előforduló rész szerkezetével (vagyis ha azt emberi beavatkozással állították elő).

[Beiktatta: A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.), hatályos: 2003. 01. 01-től].

37.a) és c) A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) 6. §-a a szabadalmi oltalomból való kizárások szabályait egyrészt a közrend és a közérkölc alapján pontosítja a biotechnológia területén, másrészt pedig a nemzetközi és a közösségi szabályoknak megfelelően szabályozza az állatok és növények oltalmazhatósága területén.

Miután a biotechnológiai eljárások egyre inkább alkalmasak a természetbe, az élő szervezetbe, a génekbe való beavatkozásra, ezért a közrendbe és közérkölcbe ütközés alapján nem részesülhet szabadalmi oltalomban különösen az ember klónozására szolgáló eljárás (ideértve az embrióhasítási technikákat is), az ember csírvonalának genetikai azonosságát módosító eljárás (pl. kimerák előállítása), az emberi embriók ipari vagy kereskedelmi célú alkalmazása (nem érintve az emberi embriók gyógyítását és diagnosztizálását célzó találmányokat), vala-

mint az állatok genetikai azonosságát módosító eljárásokat és az így létrejövő állatokat. Az utóbbi két kizárás csak arra az esetre vonatkozik, ha az állatnak szenvedést okoz anélkül, hogy az az emberek vagy az állatok számára lényeges gyógyászati előnyt nyújtana. Az ismert jogesetek alapján a transzgénikus állatokat leggyakrabban a rágcsálók rendjére korlátozzák.

Kizárja továbbá a törvény a növény- és állatfajtakat, valamint a növények és állatok előállítására szolgáló, lényegében biológiai eljárások szabadalmazhatóságát még akkor is, ha előállításuk mikrobiológiai vagy más műszaki eljárással történt. Ez a kizárás a természetben előforduló folyamatokra (elsősorban a keresztezésre, szelekcióra) vonatkozik, és nem érinti az ún. mikrobiológiai vagy más műszaki eljárás vagy az ilyen eljárással (például egy gén műszaki beavatkozással történő módosításával) előállított növény vagy állat szabadalmazhatóságát.

A növényfajta oltalmáról a törvény 2003. 01. 01-től nem szabadalmi, hanem fajtaoltalomként rendelkezik; az állatfajta jogi oltalmát pedig megszünteti. Az új szabályok értelmében tehát állatokra ipari találmányként szabadalmi oltalom szerzhető, fajtaként azonban sem a szabadalmi rendszeren belül, sem egyéb módon nem adható rájuk oltalom.

A törvény értelmében viszont a hasznosítás nem tekinthető a közrendbe ütközőnek pusztán azért, mert valamely jogszabállyal ellentétben áll [a jogszabály korlátozza például a kábítószer forgalmát, ugyanakkor a kábítószer hatású vegyület (termék) vagy előállítási eljárása, alkalmazása szabadalmazható].

- 38.d)** A Magyar Szabadalmi Hivatal hatásköre kiterjed a szabadalom megadására, a szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítására és újra érvénybe helyezésére, a szabadalom megsemmisítésére, a nemleges megállapí-

tásra, a szabadalmi leírás értelmezésére, a szabadalmi nyilvántartásra és a szabadalmi hatósági tájékoztatásra. A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) értelmében a Magyar Szabadalmi Hivatal hatáskörébe tartoznak továbbá 2003. 01. 01. hatállyal az európai szabadalmi bejelentésekre és az európai szabadalmakra, valamint a nemzetközi szabadalmi bejelentésekre vonatkozó rendelkezések alkalmazásából eredő ügyek és Magyarországnak az Európai Unióhoz való csatlakozás hatálybalépésétől (2004. 05. 01.) a kiegészítő oltalmi tanúsítványokkal kapcsolatos ügyek.

A szabadalombitorlás miatt indított perek és a szabadalombitorlás megállapítása a Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartozik.

- 39.b)** A szabadalmi ügyekben a Magyar Szabadalmi Hivatal nem érdemi határozatokat hoz az eljárás során, és érdemi határozattal fejezi be az eljárást. Érdemi határozatnak számít a szabadalom megadása, a szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítása és újra érvénybe helyezése, a szabadalom megsemmisítése, valamint a nemleges megállapítás kérdésében, továbbá a közzétett európai szabadalmi bejelentésben foglalt igénypontok fordításának közzététele, az európai szabadalom szövegéről készített magyar nyelvű fordítás benyújtása és a fordítás kijavítása kérdésében hozott ügydöntő határozat. Az elutasítás, mint a szabadalom megadása kérdésében hozott határozat, természetesen szintén érdemi határozatnak számít.

A Magyar Szabadalmi Hivatal a nem érdemi határozatokat minden megkötöttség nélkül visszavonhatja vagy módosíthatja. Az érdemi határozatok azonban csak megváltoztatási kérelem alapján és csak annak bírósághoz történő továbbításáig vonhatók vissza és módosítha-

tók. A Magyar Szabadalmi Hivatal határozatait felügyeleti jogkörben megsemmisíteni vagy megváltoztatni nem lehet, ellenük fellebbezésnek nincs helye.

A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény kiegészíti az érdemi határozatok körét az Európai Szabadalmi Egyezményhez való illeszkedés szabályainak alkalmazásából adódó ügyekben hozott egyes határozatokkal, így az európai bejelentésben foglalt igénypontok fordításának közzététele, az európai szabadalom szövegéről készített magyar nyelvű fordítás benyújtása és a fordítás kijavítása kérdésében hozott ügdyöntő határozatokkal (hatályos: 2003. 01. 01.).

40.c) A szabadalmi eljárásokban vannak törvényben meghatározott és hivatalból kitűzött határidők. Ahol a törvény nem állapít meg határidőt a hiánypótlásra vagy a nyilatkozattételre, az ügyfél részére legalább harmincnapos határidőt kell kitűzni. Ezt a határidőt a lejárát előtt előterjesztett kérelemre meg lehet hosszabbítani. Három hónapot meghaladó, illetve háromnál többszöri határidő-hosszabbítás csak rendkívül indokolt esetben adható. A hivatalból kitűzött határidők elmulasztása esetén igazolással lehet élni. Az igazolásra tizenöt napos szubjektív, és hat hónapos objektív határidőben van lehetőség. Az igazolási kérelem előterjesztésével együtt pótolni kell az elmulasztott cselekményt is, vagy – ha ennek helye van – kérni lehet a határidő meghosszabbítását.

41.b) A törvényben meghatározott határidők meghosszabbítására nincs lehetőség. Ahol a törvény nem állapít meg határidőt a hiánypótlásra vagy a nyilatkozattételre, a lejárát előtt előterjesztett kérelemre a határidő meghosszabbítható. A határidő-hosszabbítási kérelmet háromszor lehet megismételni. Háromnál többszöri vagy három hó-

napot meghaladó határidő-hosszabbításra azonban csak rendkívül indokolt esetben van mód.

42.c) A szabadalmi eljárásban a határidők lehetnek törvényben meghatározottak és hivatalból kitűzöttek, lehetnek hosszabbíthatók és nem hosszabbíthatók. Az elmulasztott határidők lehetnek igazolással orvosolhatók és lehetnek olyanok, ahol az igazolás lehetősége ki van zárva. Az igazolás csak néhány esetben van kizárva:

- az elsőbbségi nyilatkozat előterjesztésére előírt határidő, illetve az uniós elsőbbségi igény érvényesítésére megszabott határidő elmulasztása esetén,
- a származtatásra megszabott határidők elmulasztása esetén,
- a kiállítási nyilatkozat előterjesztésére és a kiállítási kedvezmény igénybevételére megszabott határidő elmulasztása esetén,
- a fenntartási díjak joghatályos megfizetésének elmulasztása esetén.

A szabadalom újra érvénybe helyezésére megszabott határidő elmulasztása esetén lehetőség van igazolási kérelem előterjesztésére.

43.b) A Magyar Szabadalmi Hivatal előtt folyó eljárásokban általában nincs képviseleti kényszer, a bejelentő saját maga is eljárhat és képviseletet is igénybe vehet. Képviselheti hivatásos képviselő vagy más személy (például hozzátartozó). Üzletszerűen azonban csak a hivatásszerű ügyfélképviseletre feljogosított szabadalmi ügyvivő vagy ügyvéd járhat el képviselőként.

Az európai szabadalmi bejelentés benyújtása az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) értelmében olyan eljárási cselekmény, melynek megtételéhez még külföldiektől sem követelhető meg belföldi hivatásos képviselő, ezért és ezzel összhangban igazítja ki a 2002. évi XXXIX. törvénnyel

módosított 1995. évi XXXIII. törvény az 51. § (1) bekezdését a nemzetközi szerződés eltérő rendelkezésére utalással (nemzetközi szerződésen az ESZE értendő), miszerint külföldi személy csak akkor köteles a Magyar Szabadalmi Hivatal hatáskörébe tartozó szabadalmi ügyekben szabadalmi ügyvivőt vagy ügyvédet megbízni, ha a külföldi személy olyan természetes vagy jogi személy, akinek lakóhelye vagy amelynek székhelye nem az Európai Unió valamely tagállamának területén van. (Értelemszerűen, ha a külföldinek az unió területén van a lakóhelye vagy a székhelye, akkor a rendelkezést nem kell alkalmazni.)

44.a) A szabadalom megadására irányuló eljárásban a közzétételig a szabadalmi bejelentés nem kerül nyilvánosságra, azaz a bejelentőn, feltalálón, képviselőn és szakértőn kívül más nem tekintheti meg az iratokat. A közzétételig csak a bejelentő hozzájárulásával hozható nyilvánosságra a találmány, ezzel biztosítva a bejelentő jogát a hatékony hazai és külföldi jogszerzésre.

A közzététellel a találmány nyilvánosságra jut, vagyis bárki megtekintheti az iratokat. Így a műszaki alkotás mielőbbi megismerhetőségének a követelménye is teljesül.

45.d) A szabadalmi bejelentés közzétételével a találmány nyilvánosságra kerül. Bárki megtekintheti a szabadalmi leírást, igénypontot, rajzot, és az eljárás során keletkezett egyéb iratokat, kivéve

- a határozatok tervezeteit és a felekkel nem közölt előkészítő iratokat,
- a feltaláló megnevezését tartalmazó iratok, ha a feltaláló nevének fel nem tüntetését kérte,
- az államtitkot képező iratokat.

46.b) és d) A Magyar Szabadalmi Hivatal a szabadalmi bejelentésekről nyilvántartást, a szabadalmakról lajstromot vezet,

amelyekbe a szabadalmi jogokkal összefüggő valamennyi tény és körülményt be kell jegyezni. Az európai szabadalmakat – tekintettel az európai szabadalmak jogi természetére – a lajstrom külön részében indokolt feltüntetni (beiktatta a 2002. évi XXXIX. törvény; hatályos: 2003. 01. 01.). A szabadalmi lajstromot bárki megtekintheti, és az abban foglalt adatokról térítés ellenében másolatot kérhet; a bejelentések nyilvántartása a közzétételt követően nyilvános, és a közzétételt követően lehet az adatokról másolatot kapni.

- 47.d)** A Magyar Szabadalmi Hivatal a szabadalmi bejelentésekről nyilvántartást és a szabadalmakról lajstromot vezet. A nyilvántartásokba a szabadalmi jogokkal összefüggő valamennyi tény és körülményt be kell jegyezni; a bibliográfiai adatokon túlmenően a fizetett fenntartási díj összegét és a fizetés időpontját, a szabadalmi oltalom megszűnését, jogcímét, időpontját, valamint a szabadalom korlátozását, a hasznosítási engedélyeket. A lajstrombejegyzés jelentősége, hogy jóhiszemű és ellenérték fejében jogot szerző harmadik személlyel szemben bármely jogra csak akkor lehet hivatkozni, ha az a lajstromba be van jegyezve. A szabadalmi nyilvántartásokba csak a Magyar Szabadalmi Hivatal vagy a bíróság határozata alapján lehet bejegyzést tenni. A szabadalmi oltalommal összefüggő jogok és tények tudomásulvétele ügyében a Magyar Szabadalmi Hivatal írásban előterjesztett kérelem alapján határoz. A kérelemhez csatolni kell az alapul szolgáló közokiratot vagy megfelelő bizonyító erejű magánokiratot.
- 48.d)** A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő a szabadalmi bejelentésekkel és a szabadalmakkal kapcsolatban különösen a következő adatokat és tényeket közli:
- adatközléskor a jelentető, képviselő nevét, címét, a bejelentés ügyszámát, napját, elsőbbségét, a nemzet-

- közí közzététele számát, a találmány címét;
- közzétételekor az adatközléskor megjelent adatokon túlmenően a feltaláló nevét, a találmány Nemzetközi Szabadalmi Osztályjelzetét (NSZO), a kivonatot a jellemző ábrával, az újdonságkutató jelentéssel együtt vagy anélkül;
- szabadalom megadásakor a lajstromszámot, a jogosult nevét, címét, a képviselő nevét, címét, az ügyszámot, a bejelentés, illetve elsőbbség napját, a szabadalom címét, NSZO-jelzetét, a feltaláló nevét, címét és a megadó határozat keltét;
- a szabadalmi oltalom megszűnésekor annak jogcímét, időpontját, a szabadalom korlátozását, valamint a szabadalmi oltalom újra érvénybe helyezését;
- az európai szabadalmi bejelentésekkel és az európai szabadalmakkal, valamint a nemzetközi szabadalmi bejelentésekkel kapcsolatos hatósági tájékoztatókat (beiktatta a 2002. évi XXXIX. törvény; hatályos: 2003. 01. 01.).

A jogutódlás tudomásulvétele nem jelenik meg a közlőnyben.

49.a) A szabadalom megadására irányuló eljárás a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz benyújtott bejelentéssel indul meg. A bejelentést írásban kell megtenni, és az csak a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz nyújtható be, máshová történő benyújtás a szabadalmi engedélyezési eljárást nem indítja el. A bejelentés napjaként csak a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz való beérkezés napja fogadható el. A postára adás dátuma vagy a leírás elkészítésének dátuma az eljárás megkezdésének szempontjából közömbös.

50.c) A szabadalmi eljárás megindításának legfontosabb keleti:

- utalás a szabadalmi igényre,

- a bejelentő azonosítására alkalmas adatok,
- leírás és az abban hivatkozott rajzok.

A bejelentés benyújtásakor a leírás és a rajzok nem kell, hogy megfeleljenek a külön jogszabályban pontosan meghatározott alaki feltételeknek, így például a bejelentési nap elismeréséhez nem szükséges igénypontot benyújtani.

- 51.a)** A találmány egysége megköveteli, hogy egy bejelentésbe csak egy találmányt foglaljanak, vagy a találmányok olyan csoportját, amelyeket egyetlen közös találmányi gondolat kapcsol össze. Egyetlen közös találmányi gondolat akkor kapcsolja össze a találmányokat, ha mindegyik ugyanazon a felismerésen alapul, a feladat megoldása céljából az adott intézkedések alkalmazása a megjelölt hatásokkal jár, és ha a nevezett találmányok együttesen biztosítják a kitűzött feladat megoldását. Egy bejelentésbe foglalva egy termék, annak előállítási eljárása és a termék alkalmazása általában megfelel az egység követelményének. Ha a közös találmányi gondolat fennáll, nincs megkötés az igénypontok számára vagy fajtájára.

- 52.a)** A szabadalmi bejelentésben olyan módon és részletességgel kell feltárni a találmányt, hogy azt szakember a leírás és a rajz alapján meg tudja valósítani. A feltárás alaposága egyrészt azért fontos a bejelentő számára, mert az igénypontban csak a leírásban foglalt feltárással összhangban igényelhető a szabadalmi oltalom, másrészt pedig a szabadalmi bejelentés új tartalom bevitelével az eljárás során nem változtatható meg úgy, hogy tárgya bővebb legyen annál, amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak. A leírásnak és a rajznak elegendő műszaki információt kell tartalmaznia ahhoz, hogy szakember a találmányt a gyakorlatban megvalósíthassa. Mivel a leírás a szakterületen jártas szakember részére

készül, nem szükséges, sőt nem kívánatos a jól ismert jellemzők részletes megadása, továbbá nem indokolt olyan információ megadása sem, mint pl. hatásmechanizmus ismertetése, értekezés vagy kutatási jelentés. Ezek ugyanis szakember számára a találmány megvalósításához nem elengedhetetlenül szükségesek.

Kémiai, gyógyszeripari találmányok esetén viszont a kelő mértékű feltáráshoz elengedhetetlenül szükséges a felismert hatások valószínűsítése is (pl. farmakológiai vizsgálati módszerek és eredmények közlése); új vegyületek esetén az azonosítási jellemzők megadása (szintén vizsgálati módszerekkel együtt).

A biotechnológiai tárgyú bejelentések esetében a leírásban fel kell tárnai a találmány ipari alkalmazhatóságát. Vagyis amennyiben a találmány a gén szekvenciája vagy részszekvenciája által kódolt fehérjére vagy fehérjerészre, illetve annak előállítására vonatkozik, a bejelentés akkor felel meg az ipari alkalmazhatóság feltételének, ha abban feltárták az adott fehérje vagy fehérjerész funkcióját (vagyis ismertetni kell a DNS funkcióját). (Beiktatta a 2002. évi XXXIX. törvény; hatályos: 2003. 01. 01.)

- 53.a)** Lényeges szabadalmazhatósági feltétel, hogy a találmány tárgya a leírás alapján megvalósítható legyen. Biológiai anyagon vagy annak alkalmazásán alapuló találmányoknál ez a biológiai anyag letétbe helyezésével biztosítható azokban az esetekben, amikor a biológiai anyag sajátosságainak következtében a biológiai anyag a leírásban nem tárható fel úgy, hogy a leírás alapján azt bárki ismételtelen előállíthassa. A letétbe helyezésnek az oltalom kezdete előtt kell megtörténnie; ha a biológiai anyagot a bejelentés napja után helyezik letétbe, a letétbe helyezés időpontja válik a bejelentés napjává. A leírásnak tartalmaznia kell mindazt a lényeges információt, amely a biológiai anyag jellemzőiről rendelkezésre áll, továbbá a letéteményes

szerv nevét és a letétbehelyezési számot. Ennek az előírásnak az indoka egyrészt az, hogy az oltalom terjedelmét azok az információk határozzák meg, amelyeket a bejelentési napon benyújtott bejelentés tartalmaz; egy későbbi feltaláló tehát az újabb, a bejelentésben fel nem tárt – pl. a biológiai anyag további funkcióiból adódó – gyógyászati, diagnosztikai vagy egyéb alkalmazásokra jogot alapíthat. Másrészt a találmány tárgyának az egyértelmű megvalósíthatóságát is a biológiai anyagról feltárt kellő információmennyiség biztosítja csak megfelelően.

A letétbe helyezésről szóló elismervényt a legkorábbi elsőbbség napjától számított tizenhat hónap elteltéig lehet benyújtani.

Ha a biológiai anyag kereskedelmi forgalomban kapható vagy irodalmi hivatkozás, illetve a leírásban ismertettek alapján szakember elő tudja állítani, azaz reprodukálható, akkor nincs szükség a letétbe helyezésre.

(Beiktatta a 2002. évi XXXIX. törvény; hatályos: 2003. 01. 01.)

- 54.d)** A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) az Európai Szabadalmi Egyezményben foglaltaknak megfelelően kiegészítette és módosította a biológiai anyag hozzáférhetőségére vonatkozó szabályokat.

A letétbe helyezett biológiai anyagot minta kiadásával kell hozzáférhetővé tenni:

- A közzétételig csak a bejelentő, a képviselő, a szakértő tekintheti meg az iratokat és természetesen a feltaláló akkor is, ha nem ő az igényjogosult.
- A bejelentés első közzététele és a szabadalom megadása közti időszakban a letétbe helyezett biológiai anyag bárki számára hozzáférhetővé válik, azonban 2003. 01. 01-től hatályba lépett az a változás, mely szerint a bejelentő kérelmére kizárólag csak a füg-

getlen szakértő számára tehető hozzáférhetővé a letétbe helyezett biológiai anyag ebben az időszakban.

- A szabadalom megadása után a biológiai anyag bárki számára hozzáférhető, függetlenül a szabadalom megvonásától vagy megsemmisítésétől.
- A bejelentő vagy a szabadalmas engedélyezheti, hogy az, akinek a mintát kiadták, a mintát vagy az abból származtatott anyagot kísérleti célon kívül más célra is felhasználhassa (változás).
- A bejelentés elutasítása, visszavonása vagy visszavontnak tekintése esetén – a bejelentő kérelmére – a hozzáférhető tételt korlátozni kell úgy, hogy a szabadalmi bejelentés napjától számított húsz év elteltéig a letétbe helyezett anyaghoz csak független szakértő férhessen hozzá (változás).
- Ha a letétbe helyezett biológiai anyag már nem férhető hozzá az elismert letéteményes szervnél, engedélyezni kell az anyag újbóli letétbe helyezését; ez esetben nyilatkozni kell arról, hogy az újból letétbe helyezett anyag az eredetivel azonos (változás).
- A biológiai anyagot a bejelentő személyétől eltérő személy is letétbe helyezheti. Ez esetben a letétbe helyezőnek a bejelentő felé tett – feltétel nélküli és vissza nem vonható – nyilatkozat útján kell a hozzáférhetővé tételhez való hozzájárulását megadnia (változás).

55.d) Az elsőbbséget megalapozó nap általában a szabadalmi bejelentés napja (bejelentési elsőbbség), bizonyos esetekben az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Unió Egyezmény (PUE) alapján a külföldi bejelentés napja (uniós elsőbbség) vagy a bejelentő azonos tárgykörű korábbi, folyamatban lévő szabadalmi bejelentésének tizenkét hónapnál nem korábbi bejelentési napja (belső elsőbbség). A szabadalmi törvény a módosítási elsőbbséget nem alkalmazza.

Az igényelt elsőbbségek a szabadalmi bejelentéseknek csak azokra a részeire terjednek ki, melyeket az adott elsőbbséget megalapozó bejelentés megfelelően feltár.

A 2002. évi XXXIX. törvény a TRIPS-egyezményben foglaltak értelmezését követve kiterjeszti azoknak a bejelentéseknek a körét, amelyekre építve uniós elsőbbség igényelhető. Eszerint uniós elsőbbség – a PUE-ben meghatározott egyéb feltételekkel – akkor is igényelhető, ha a külföldi bejelentést a WTO-nak (World Trade Organization) a PUE hatálya alá nem tartozó tagjában vagy – viszonyosság esetén – más államban tették (hatályos: 2003. 01. 01.).

- 56.a)** A bejelentő igényelheti az azonos tárgykörű, korábbi, folyamatban lévő szabadalmi bejelentés elsőbbségét ha a korábbi szabadalmi bejelentés bejelentési napja tizenkét hónapnál nem korábbi. További feltétel, hogy a korábbi bejelentéssel kapcsolatban más elsőbbséget nem érvényesítettek.

A belső elsőbbséget a szabadalmi bejelentés benyújtásától számított két hónapon belül kell igényelni.

- 57.a)** Az uniós elsőbbséget a szabadalmi bejelentés benyújtásától számított két hónapon belül kell igényelni. Az uniós elsőbbséget megalapozó okirat benyújtására a bejelentés napjától számított négy hónapon belül van lehetőség. Mindkét határidő törvényben rögzített határidő, ami azt jelenti, hogy határidő-hosszabbításra nincs lehetőség. Az elsőbbségi nyilatkozat előterjesztésére az igazolás is ki van zárva.

- 58.c)** A szabadalmi engedélyezési eljárás a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz benyújtott bejelentéssel kezdődik. A bejelentési nap elismeréséhez a bejelentésnek tartalmaznia kell legalább

- utalást a szabadalmi igényre,
- a bejelentő azonosítására alkalmas adatokat,
- leírást és az abban hivatkozott rajzot.

Ha a bejelentés ezeknek a feltételeknek megfelel, a bejelentési nap az a nap lesz, amikor a bejelentés a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz beérkezett. A beérkezés dátuma semmilyen más dátummal nem helyettesíthető.

59.a) és b) A használatiminta-oltalmi bejelentésből történő származtatást a Használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény vezeti be azzal a céllal, hogy ha a bejelentő korábban mintaoltalmi bejelentést tett, akkor az azonos tárgyú szabadalmi bejelentés napjától számított két hónapon belül benyújtott nyilatkozatában igényt tarthat a mintaoltalmi bejelentés napjára és elsőbbségére (származtatás).

A származtatás a szabadalmi bejelentés bejelentője számára nyitva álló lehetőség, hogy amennyiben ugyanazon tárgyban korábban használatiminta-oltalmi bejelentést tett, akkor annak az elsőbbségét és bejelentési napját a szabadalmi bejelentésben is érvényesítse.

A származtatás egyik alapvető követelménye, hogy a két bejelentés bejelentője megegyezzen, a másik, hogy a két bejelentés tárgya azonos legyen.

A származtatással kapcsolatos valamennyi határidő az Szt.-ben rögzített, nem hosszabbítható, azokkal kapcsolatban az igazolás ki van zárva. A származtatási igényről legkésőbb a szabadalmi bejelentés napjától számított két hónapon belül kell nyilatkozni.

Származtatásnak a mintaoltalmi bejelentés elutasításától, visszavontnak tekintéséről, visszavonásának tudomásulvételéről kiadott határozat vagy a megadó határozat jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül van helye. Származtatni a mintaoltalmi bejelentés bejelentési napjától számított húsz évig lehet.

60.d) A szabadalmi leírás és rajz feladata a találmányt olyan mértékben feltárni, megmagyarázni, hogy azok alapján szakember a találmányt meg tudja valósítani. A leírás és rajz azért is fontos, mert az itt feltártakkal összhangban kell az igénypontokban az igényelt oltalmi kört meghatározni. A leírásnak és a rajznak csak szakember számára kell elegendő útmutatással szolgálnia, nem szükséges, hogy a szakterületen járatlan felhasználó is megértse belőlük a találmány lényegét.

A leírásnak tartalmaznia kell a találmánnyal megoldandó feladat megjelölését, a kitűzött feladat legáltalánosabb megoldását a főigényponttal összhangban, esetlegesen az előnyös megoldásokat és kötelezően legalább egy példát.

Nem szükséges, hogy a leírás bemutassa az összes kivitelemi példát vagy a legjobb kivitelemi példát, vagy hogy a találmány megvalósításhoz szükséges vagy azt alátámasztó számítást tartalmazzon.

A gén szekvenciájának vagy részszekvenciájának ipari alkalmazhatóságát fel kell tární a szabadalmi bejelentésben, ugyanis a biotechnológiai tárgyú bejelentések esetében a DNS szekvenciájához hozzárendelt funkció hiányában a bejelentés nem tartalmaz műszaki információt, és ebből kifolyólag nem minősíthető szabadalmazható találmánynak. Ezért fontos az a törvényi előírás, amely szerint ilyen bejelentések esetén a bejelentésben fel kell tární a találmány ipari alkalmazhatóságát. Vagyis amennyiben a találmány a gén szekvenciája vagy részszekvenciája által kódolt fehérjére vagy fehérjerészre, illetve annak előállítására vonatkozik, a bejelentés akkor felel meg az ipari alkalmazhatóság feltételének, ha abban feltárták az adott fehérje vagy fehérjerész funkcióját (vagyis ismertetni kell a DNS funkcióját). (Beiktatta a 2002. évi XXXIX. törvény; hatályos: 2003. 01. 01.)

- 61.d)** A kiállítási nyilatkozat és igazolás alapján a bejelentő igényt tarthat az újdonság megítélése körében meghatározott kedvezményre, vagyis arra, hogy a technika állásának részeként ne vegyék figyelembe a kiállított találmányt. A kedvezményt akkor veheti igénybe a bejelentő, ha kiállítási nyilatkozatát a szabadalmi bejelentés napjától számított két hónapon belül, a kiállítás igazgatóságának igazolását pedig a bejelentés napjától számított négy hónapon belül benyújtja. A kiállítási igazoláshoz csatolni kell a leírást és szükség esetén a rajzot, amelyen a kiállítás igazgatósága a bemutatott találmánnyal való egyezést igazolja. A kiállítási igazolást a kiállítás időtartama alatt és csak addig lehet kiadni, amíg a találmány vagy annak ismertetése a kiállításon megtekinthető.
- 62.c)** A bejelentés benyújtását követő vizsgálat során a Magyar Szabadalmi Hivatal csak a bejelentési nap elismerése, a bejelentési és kutatási díj megfizetése, valamint a magyar nyelvű mellékletek benyújtása szempontjából ellenőrzi a bejelentést. E feltételek teljesülése az alaki vizsgálat előfeltétele. Ha a bejelentési nap nem ismerhető el, fel kell hívni a bejelentőt a hiányok harminc napon belül történő pótlására. A hiányok határidőben történő pótlása esetén a bejelentés napja a hiánypótlás beérkezésének napja lesz. Ha a bejelentő a hiányokat nem pótolja, a bejelentést visszavontnak kell tekinteni. Ha a bejelentő a bejelentési díjat nem fizette meg, illetve a magyar nyelvű mellékleteket nem nyújtotta be, figyelmeztetni kell a határidőben történő hiánypótlásra. Ennek elmaradása esetén a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.
- 63.d)** A bejelentési nap akkor ismerhető el, ha a bejelentés tartalmaz
- utalást a szabadalmi igényre,

- a bejelentő azonosítására alkalmas adatokat,
- leírást és az abban hivatkozott rajzot.

Ha a bejelentési nap nem ismerhető el, a bejelentőt fel kell hívni a hiányok harminc napon belül történő pótlására.

A hiányok határidőben történő pótlása esetén a bejelentés napjának a hiánypótlás beérkezési napját kell elismerni. Ha a bejelentő a hiányokat nem pótolja, a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

64.d) A szabadalmi eljárás a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt magyar nyelven folyik, de idegen nyelven is lehet iratokat benyújtani. A műszaki tájékoztatás és a jogérvényesítés megkönnyítése érdekében a leírást az igénypontokkal, a rajzfeliratokat és a kivonatot magyar nyelven kell elkészíteni. Egyéb iratokról csak külön felhívásra kell fordítást benyújtani.

65.a) A 20/2002. (XII. 12.) IM rendelet I. fejezete tartalmazza a szabadalmi bejelentés részletes alaki szabályait. A rendelet értelmében a szabadalmi bejelentésnek tartalmaznia kell

- bejelentési kérelmet,
- szabadalmi leírást egy vagy több igényponttal,
- egy vagy több rajzot, ha azok a találmány megértéséhez szükségesek,
- kivonatot,
- a képviselő igazolását,
- jogutódlási iratot,
- uniós elsőbbség igénylése esetén az elsőbbségi iratot,
- kiállítási nyilatkozat esetén az ezt megalapozó igazolást,
- a köz számára hozzá nem férhető biológiai anyagon vagy annak alkalmazásán alapuló találmány esetén a biológiai anyag letétbe helyezéséről szóló elismervényt,

- biológiai anyag újbóli letétbe helyezése esetén a letétbe helyező nyilatkozatát arról, hogy az újból letétbe helyezett anyag azonos az eredetivel,
- ha a biológiai anyagot a bejelentő személyétől eltérő személy helyezte letétbe, a letétbe helyező nyilatkozatát,
- nukleotid- vagy aminosav-szekvenciák feltárását tartalmazó bejelentések esetén a szekvencialistákat.

Általában a szabadalmi leírás és rajz elegendő annak megállapításához, hogy a találmány iparilag alkalmazható, ezért nem kell a találmányt kivitelezni ahhoz, hogy a bejelentés szabályszerű legyen.

66.c) A bejelentési kérelemnek tartalmaznia kell

- a szabadalom megadására irányuló kérelmet,
- a találmány címét,
- a bejelentő nevét és címét, több bejelentő esetén az igényjogosultság arányát, ha az nem egyenlő,
- a feltaláló nevét és címét, több feltaláló esetén a szerzőség arányát, ha az nem egyenlő; ha a feltaláló írásban kéri, hogy mellőzzék nevének feltüntetését a szabadalmi iratokon, erre a bejelentési kérelemben utalni kell, és a feltaláló nevét külön lapon kell megadni,
- képviselet esetén a képviselő nevét és címét,
- uniós vagy belső elsőbbség igénylése esetén az erre irányuló nyilatkozatot, feltüntetve uniós elsőbbségnél a külföldi bejelentés napját, országát és számát, belső elsőbbségnél pedig a folyamatban levő bejelentés ügyszámát,
- származtatás, illetőleg megosztás esetén az erre irányuló nyilatkozatot, megjelölve az alapul szolgáló bejelentés ügyszámát,
- a találmány kiállításon történt bemutatása esetén a kiállítási nyilatkozatot, feltüntetve a kiállítás megnevezését és időpontját,

- nyilatkozatot arról, hogy a bejelentő a találmány feltalálója vagy annak jogutódja,
- a bejelentési kérelem mellékleteinek felsorolását, feltüntetve az egyes iratok lapszámát és példányszámát is,
- a bejelentő, illetve a bejelentők mindegyike vagy a képviselő aláírását.

[20/2002. (XII. 12.) IM rendelet]

A bejelentési kérelem a rendelet alapján nem kell, hogy tartalmazza a bejelentő(k) és feltaláló(k) foglalkozását.

67.d) A szabadalmi bejelentés benyújtása után a Magyar Szabadalmi Hivatal megvizsgálja, hogy az megfelel-e a bejelentési nap elismeréséhez előírt feltételeknek, azaz tartalmaz-e utalást a szabadalom iránti igényre, tartalmazza-e a bejelentő azonosítására alkalmas adatokat, valamint tartalmaz-e leírást és abban hivatkozott rajzot. Megvizsgálja továbbá, hogy megfizették-e a bejelentési és kutatási díjat, és hogy benyújtották-e a magyar nyelvű szabadalmi leírást, kivonatot és rajzot.

Az alaki vizsgálatra csak abban az esetben és csak azután kerülhet sor, ha a szabadalmi bejelentés a benyújtását követő vizsgálatnak (lásd fent) megfelel. Az alaki vizsgálat keretében – a 20/2002. (XII. 12.) IM rendelet alapján – kell ellenőrizni többek között azt, hogy benyújtották-e a szükséges mellékleteket (pl. képviseleti meghatalmazás, jogutódlási irat, leírás, rajz, kivonat megfelelő példányszáma). Az alaki vizsgálat során kell megvizsgálni, hogy a szabadalmi leírás alkalmas-e újdonságkutatásra és közzétételre. Ekkor kell megállapítani azt, hogy a leírás az elismert bejelentési nap feltételein túlmenően rendelkezik-e egyáltalán az oltalmi kört meghatározó igényponttal, miután az újdonságkutatási jelentést – figyelemmel a leírásra és a rajzra – az igénypontok alapján kell elkészíteni.

68.d) Az igénypontok a szabadalmi oltalom terjedelmét határozzák meg. Az igénypontokat a leírás és a rajzok alapján kell értelmezni. A szabadalmi oltalom az olyan termékre vagy eljárásra terjed ki, amelyben az igénypont összes jellemzője megvalósul. Az igénypontok tartalmát nem lehet kizárólag szó szerinti értelmükre korlátozni; azonban olyan jelentést sem lehet nekik tulajdonítani, mintha azok csupán iránymutatást adnának szakember számára az oltalmazni kívánt találmány meghatározásához.

A szabadalmi igénypont rendeltetése az, hogy meghatározza a találmány oltalmi körét, így megjelölje azt a területet, amelyen másnak azonos műszaki megoldásra, találmányra szabadalom nem engedélyezhető. Csak az áll szabadalmi oltalom alatt, amit az igénypontok meghatároznak. A leírásnak, rajznak csak annyiban van szerepe, hogy magyarázzák az igénypontokat, anélkül, hogy az oltalmi kört bővítenék vagy szűkíték.

69.e) és f) A 20/2002. (XII. 12.) IM rendelet alapján az igénypontot a találmány tárgyának (például termék, berendezés, eljárás, alkalmazás) jellegéhez igazodóan kell megfogalmazni. Az igénypont egyetlen mondatból áll, tárgyi körből és jellemző részből tevődik össze; a tárgyi kör tartalmazza a találmány tárgyának megnevezését és – a szükséghez képest – a találmánynak a technika állásához tartozó legközelebbi megoldással közös jellemzőit, a jellemző rész pedig azokat a jellemzőket, amelyek megkülönböztetik a találmányt ettől a megoldástól; a tárgyi kört és a jellemző részt az „azzal jellemezve” vagy „amelyre jellemző” szavak kötik össze (kétrészes igénypontoszerkesztés).

Az olyan igénypontban, amelynél a tárgyi körre és jellemző részre tagolás célszerűtlen lenne, különösen az új vegyületekre vagy új keverékekre, illetve az új vegyületek vagy új keverékek alkalmazására vonatkozó igény-

pontokban, a jellemzők a találmány tárgyának megnevezése után egybefüggően is felsorolhatók (egyrészes igénypontoszerkesztés).

70.a) A 20/2002. (XII. 12.) IM rendelet alapján az igénypont nem tartalmazhat rajzot, tartalmazhat viszont vegyi vagy matematikai képletet és szükséges esetben táblázatot. Az igénypontban, ahogy a leírásban is, az azonos fogalmakra azonos megnevezést kell használni.

Az igénypontok egyértelműsége miatt az igényponti jellemzésnél különösen figyelembe kell venni az alábbiakat:

- lehetőleg a szakterületen közismert elnevezéseket kell használni,
- a nem egyértelmű vagy nem közismert kifejezéseket a leírásban részletesen és pontosan meg kell magyarázni,
- negatív jellemző (például valaminek az elhagyása) igénypontban való alkalmazása általában nem engedhető meg,
- relatív kifejezések, például „kis”, „nagy”, „alacsony”, „magas”, „körülbelül”, viszonyítási alap nélkül nem adnak határozott, egyértelmű jellemzést az igénypontban, ezért ott nem szerepeltethetők,
- működés, hatás, célkitűzés önmagában rendszerint nem felel meg az egyértelműség követelményének; ezek a kifejezések általában annyira általánosítják az oltalmi kört, hogy az bővebb lesz annál, mint amire a találmány vonatkozik, ezért ezek a fogalmak önmagukban nem használhatók műszaki megoldások másoktól való megkülönböztetésére.

71.d) A szabadalmi leírásnak tartalmaznia kell

- a találmány címét,
- a műszaki terület pontos meghatározását, amelyre a találmány vonatkozik,

- a technika állásának bemutatását lehetőség szerint a források ismertetésével,
- a találmánnyal megoldandó feladat megjelölését, ha az a megoldásból és a találmányból fűződő hatások bemutatásából nem következnek,
- a feladat megoldását összhangban az igénypontokkal,
- az ábrák felsorolását tárgyuk megjelölésével,
- a találmány egy vagy több, az oltalom terjedelmét alátámasztó megvalósítási módjának részletes ismertetését, a szükséghez képest példák vagy rajzok segítségével,
- a találmány ipari alkalmazhatóságának módjára vonatkozó kifejtést, ha az a találmány jellegéből vagy ismertetéséből nem következik (biotechnológiai találmányok),
- a találmányhoz fűződő – a technika állásához viszonyított – előnyös hatások bemutatását.

[20/2002. (XII. 12.) IM rendelet]

72.b) Egy szabadalmi bejelentésbe egy találmány foglalható vagy pedig találmányok olyan csoportja, amelyeket egyetlen közös találmányi gondolat kapcsol össze. A találmányt vagy a találmányok csoportját a leírásban kell feltárni, részletesen kifejteni úgy, hogy annak alapján szakember a találmány tárgyát meg tudja valósítani. Szabadalmi oltalom arra a találmányra igényelhető, amelyet a leírás és a rajz részletesen bemutat. Ennek megfelelően a szabadalmi bejelentés egy vagy több főigénypontot tartalmazhat attól függően, hogy egy találmányt vagy találmányok csoportját írták le a leírásban.

A főigénypont oltalmi körébe tartozó egyes megoldásokat aligénypontokba lehet foglalni; az aligénypontnak közvetlenül vagy közvetve utalnia kell a főigénypontra, amely utalásban egynél több előző igénypontot megje-

lőlni csak vagylagosan lehet; és tartalmaznia kell egy vagy több további jellemzőt a megjelölt előző igénypont jellemzőihez képest.

Egy bejelentésben eltérő oltalmi kategóriákra – természetesen közös találmányi gondolat alapján – is megfogalmazható oltalmi igény. Például egy termék, annak előállítására szolgáló eljárás és a berendezés is, vagy akár egy (I) általános képletű vegyület, annak előállítási eljárása, alkalmazása is, egy-egy bejelentésbe foglalhatók mellérendelt főigénypontok szerkesztésével. A mellérendelt főigénypontok egymástól függetlenek, nem kell (de természetesen lehetséges) egymásra hivatkozniuk.

- 73.c)** A szabadalmi oltalom terjedelmét az igénypontok határozzák meg. Csak az áll oltalom alatt, ami az igénypontokban szerepel. A főigénypont a feladat megoldásához elengedhetetlenül szükséges összes jellemzőt tartalmazza – kétrészes igényponti szerkesztés esetén – olyan formában, hogy a tárgyi kör tartalmazza a találmány tárgyának megnevezését és – a szükséghez képest – a találmánynak a technika állásához tartozó legközelebbi megoldással közös jellemzőit, a jellemző rész pedig azokat a jellemzőket, amelyek a találmányt ettől a megoldástól megkülönböztetik. A tárgyi kör és a jellemző rész együttesen alkotják az oltalmi kört, amelyeket az „azzal jellemezve” vagy az „amelyre jellemző” szavak kötnek össze. Az igénypontokban egyértelműen, a leírással összhangban kell meghatározni az igényelt szabadalmi oltalom terjedelmét.
- 74.a)** A szabadalmi bejelentésbe foglalt, a leírásban és a rajzon részletesen ismertetett találmányt az igénypontokban kell egyértelműen és részletesen jellemezni úgy, hogy azok az oltalom terjedelmét egyértelműen meghatározzák. Az igénypontokat – különösen az új vegyületekre és

új keverékekre, valamint a vegyületek és a keverékek alkalmazására vonatkozó igénypontok kivételével – tárgyi körre és jellemző részre kell bontani. A tárgyi kör tartalmazza a találmány tárgyának megnevezését és – a szükséghez képest – a találmánynak a technika állásához legközelebbi megoldással közös jellemzőit. A jellemző rész pedig azokat a jellemzőket, amelyek a találmányt ettől a megoldástól megkülönböztetik.

75.b) A szabadalmi bejelentésbe foglalt, a leírásban és a rajzon részletesen ismertetett találmányt az igénypontokban kell egyértelműen és részletesen körülírni úgy, hogy azok az oltalom terjedelmét egyértelműen meghatározzák. Az igénypontok – az új vegyületekre és új keverékekre, valamint a vegyületek és a keverékek alkalmazására vonatkozó igénypontok kivételével – tárgyi körre és jellemző részre vannak bontva. A tárgyi kör tartalmazza a találmány tárgyának megnevezését és – a szükséghez képest – a találmánynak a technika állásához legközelebbi megoldással közös jellemzőit. A jellemző rész pedig azokat a jellemzőket, amelyek a találmányt ettől a megoldástól megkülönböztetik.

76.a) és d) Szabadalmi oltalom tárgya termék vagy eljárás lehet. A termékekre vagy berendezésre vonatkozó igénypontban a találmányt annak műszaki jellemzőivel kell megadni. A műszaki jellemzők a termék (például tárgy, berendezés, kapcsolási elrendezés, vegyület, készítmény) konstrukciós kialakítására, szerkezetére, részeinek elrendezésére, anyagára és más fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságokra, illetve az eljárás (például előállítás, üzemeltetés, alkalmazás) egymás utáni vagy egyidejű lépéseinek ismertetésére vonatkozhatnak. Nem jellemezhető a találmány pusztán célkitűzéssel, működéssel vagy hatással.

- 77.b)** Szabadalmi oltalom tárgya termék vagy eljárás lehet. A termékre vagy berendezésre vonatkozó igénypontban a találmányt annak műszaki jellemzőivel kell megadni. A műszaki jellemzők a termék (például tárgy, berendezés, kapcsolási elrendezés, vegyület, készítmény) konstrukciós kialakítására, szerkezetére, részeinek elrendezésére, anyagára és más fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságokra vonatkozhatnak. Nem jellemezhető a találmány pusztán célkitűzéssel, működéssel vagy hatással.
- 78.d)** Szabadalmi oltalom tárgya termék vagy eljárás lehet. Eljárásra vonatkozó igénypontban a találmányt az eljárás egymás utáni vagy egyidejű lépéseinek a helyes sorrendben való felsorolásával kell megadni. Az eljárási lépések keretében ismertetni kell az eljárás során felhasznált eszközöket, az alap-, nyers- és segédanyagokat, a létesítendő vagy fennálló környezeti feltételeket. Gazdasági hatások az azt megvalósító megoldást nem határozzák meg, ezért eljárás igényponti jellemzésére nem alkalmasak.
- 79.a)** Új a megoldás, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbség időpontja előtt írásbeli közlés, szóbeli ismertetés, gyakorlatbavétel útján vagy bármilyen más módon bárki számára hozzáférhetővé vált.
- Az újdonságrontó megoldás a szabadalmi bejelentés elsőbbségének napja előtt nyilvánosságra kellett, hogy jusson, azaz bárki számára hozzáférhető kellett, hogy legyen. Ha ez a feltétel teljesül, akkor nincs jelentősége annak, hogy a nyilvánosságra jutás milyen körülmények között történt, külföldön vagy belföldön, szóban vagy írásban, vagy akár gyakorlatbavétel útján. Annak sincs jelentősége, hogy a bejelentő ismerte-e, ténylegesen megnevezte-e az újdonságrontó adatot.
- A kettős szabadalmazás kizárására szolgál a technika ál-

lásának teljes kiterjesztésű értelmezése, melyet az újdonságvizsgálat során szintén figyelembe kell venni.

A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) alapján a technika állásához tartozónak kell tekinteni az olyan korábbi elsőbbségű belöldi szabadalmi vagy használatiminta-oltalmi bejelentés tartalmát is, amelyet a bejelentési eljárásban az elsőbbségi időpontot követően tettek közzé, illetve hirdettek meg.

A technika állásának ilyen kiterjesztése alkalmazásában

c) a Magyar Köztársaságot megjelölő európai szabadalmi bejelentésnek az Európai Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban történő közzétételét, vagy azt a közzétételt, amely az Európai Szabadalmi Egyezmény alapján ezt helyettesíti, azonos hatályúnak kell tekinteni a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban való közzététellel;

d) a nemzetközi szabadalmi bejelentés közzétételét akkor kell a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban való közzététellel azonos hatályúnak tekinteni, ha a nemzetközi bejelentéssel kapcsolatban szabályszerűen teljesítették az Szt. 84/S § (3) bekezdésében előírt cselekményeket, azaz ha a megjelölt vagy kiválasztott hivatalként eljáró Magyar Szabadalmi Hivatalhoz a nemzetközi szabadalmi bejelentés elsőbbségi napjától számított harmincegy hónapon belül benyújtották a magyar nyelvű fordítást a feltaláló nevének és címének közlésével, valamint megfizették a külön jogszabályban meghatározott nemzeti díjat (hatályos: 2003. 01. 01-től).

80.c) Ha a szabadalmi bejelentés megfelel a bejelentés benyújtását követő vizsgálatnak, azaz a bejelentési nap elismerhető volt, a bejelentési és kutatási díjat megfizették és a magyar nyelvű szabadalmi leírást, kivonatot és rajzot – ha ez szükséges volt – benyújtották, a Magyar Sza-

badalmi Hivatal elvégzi az igénypontok alapján az újdonságkutatást. Az újdonságkutatás elvégzésére természetesen csak akkor kerülhet sor, ha a bejelentésben vannak igénypontok. Ha nincsenek, az újdonságkutatást az alaki vizsgálat során a bejelentőnek küldött felhívásnak kell megelőznie.

Az újdonságkutatás elvégzéséről a közzététellel együtt, vagy ha a kutatási jelentés később készül el, külön alkalommal hatósági tájékoztatást kell közölni a Magyar Szabadalmi Hivatal hivatalos lapjában.

81.a) Ha a szabadalmi bejelentés megfelel a bejelentés benyújtását követő vizsgálatnak, azaz a bejelentési nap elismerhető volt, a bejelentési és kutatási díjat megfizették és a magyar nyelvű szabadalmi leírást, kivonatot és rajzot – ha ez szükséges volt – benyújtották, a Magyar Szabadalmi Hivatal elvégzi az igénypontok alapján az újdonságkutatást és kutatási jelentést készít. Ebben megjelöli azokat az iratokat, amelyek figyelembe vehetők a szabadalmi bejelentésben foglalt találmánnyal kapcsolatban az újdonság és a feltalálói tevékenység elbírálása során.

Az újdonságkutatási jelentést a hivatkozott iratok másolatával együtt meg kell küldeni a bejelentőnek.

82.a) A szabadalmi bejelentést a legkorábbi elsőbbség napjától számított tizenhét hónappal elteltével közzé kell tenni. A közzététellel a szabadalmi bejelentés tárgyát képező találmány bárki számára hozzáférhetővé válik. Így teljesül az a társadalmi érdek, hogy az új műszaki megoldás az elérhető tudás részévé váljon és elősegítse a műszaki fejlődést.

A közzététellel ideiglenes oltalom keletkezik, amely véglegessé akkor válik, ha a bejelentő a találmányára szabadalmat kap. A közzétételtől kezdve fenntartási díjat kell fizetni, ekkor kell megfizetni a korábban esedékessé vált díjakat is.

83.d) A szabadalom megadására irányuló eljárásban a közzététel után bárki észrevételt nyújthat be a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz. Az észrevételben állíthatja, hogy a találmány, illetve annak bejelentése nem felel meg valamelyik szabadalmazhatósági feltételnek. Az észrevételt a hivatalból végzett vizsgálat során figyelembe kell venni, és az észrevételt tevőt az észrevétel eredményéről értesíteni kell.

84.c) A szabadalmi bejelentést a legkorábbi elsőbbség napjától számított tizennyolc hónap elteltével közzé kell tenni. A közzététellel ideiglenes oltalom keletkezik, amely véglegessé akkor válik, ha a bejelentő a találmányára szabadalmat kap. A közzétételtől kezdve fenntartási díjat kell fizetni, ekkor kell megfizetni a korábban esedékké vált díjakat is.

A bejelentő kérelmére az elsőbbség napjától számított tizennyolc hónap előtt is közzétehető a szabadalmi bejelentés, ha megfelel a bejelentés benyújtását követő vizsgálat feltételeinek. A közzététel elhalasztására vagy mellőzésére nincs lehetőség, mert így sérülne az a társadalmi érdek, hogy az új műszaki megoldások minél hamarabb megismerhetők legyenek.

85.c) és d) A szabadalmi bejelentés új tartalom bevitelével nem változtatható meg úgy, hogy tárgya bővebb legyen annál, amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak. A bejelentő azonos szinten vagy szűkítő értelemben végezhet módosítást a megadó határozat jogerőre emelkedéséig.

Új tartalom bevitelével történő bővítő értelmű módosításnak tekinthető a leírás, a rajzok vagy az igénypontok olyan módosítása, amely által bővül az eredetileg benyújtott bejelentésben szereplő találmány tárgya (ilyen például egy többkomponensű készítmény további komponenssel

való kiegészítése, egy tárgy általános megnevezésének további konkretizálása, vagy a találmányra vonatkozó újabb példák, rajzok benyújtása).

Nem tekinthető bővítő értelmű módosításnak a leírás alaki követelményeknek megfelelő átalakítása vagy a technika állásának pontosítása, nyelvi, helyesírási, számolási hibák korrigálása; továbbá nem tekinthető új anyag bevitelének, ha a bejelentő a tárgykörön belül, szakember számára nyilvánvalóan ellentmondásos megfogalmazást tesz egyértelművé, a leírás, a rajzok és az igénypontok közötti zavaró következtetlenségeket küszöböl ki saját kezdeményezésre vagy az elbíráló felhívására, feltéve, hogy a kijavítás módja is nyilvánvaló a szakember számára.

- 86.c)** Aki több találmányra igényelt szabadalmi oltalmat egy bejelentésben, az a szabadalmi oltalmat megadó határozat jogerőre emelkedéséig megoszthatja a bejelentését. Ebben az esetben megtarthatja a korábbi bejelentési napot és az esetleges elsőbbséget.

A szabadalmi bejelentés megosztható a bejelentő saját kezdeményezésére vagy a találmány egységét megkérdőjelező hivatali határozat nyomán.

- 87.d)** Ha a törvényben meghatározott határidőt a bejelentő elmulasztja, és a rendelkezésre álló időben igazolással sem él, a bejelentést visszavontnak kell tekinteni. Akkor is visszavontnak kell tekinteni a bejelentést, ha a bejelentő a hiánypótlási vagy nyilatkozattételi felhívásra nem válaszol. Ha a felhívásra a bejelentő válaszol, de a bejelentés továbbra sem elégíti ki a törvényes követelményeket, a bejelentést részben vagy egészben el kell utasítani.

Ha a bejelentő a szabadalmi bejelentését bővítő értelemben módosítja, azaz a benyújtott melléklet tárgya bővebb annál, mint amit a bejelentő az elismert bejelentési na-

pon benyújtott bejelentésben feltárt, akkor a bejelentést nem kell visszavontnak tekinteni, hanem a Magyar Szabadalmi Hivatal az érdemi vizsgálat során nyilatkozattételre hívja fel a bejelentőt. Nyilatkozat hiányában, vagy ha a nyilatkozat ellenére megállapítható a bővítő értelmű módosítás, a Magyar Szabadalmi Hivatal a módosítási kérelmet elutasítja.

88.b) A szabadalmi bejelentést a legkorábbi elsőbbség napjától számított tizennyolc hónap elteltével közzé kell tenni. A közzététellel ideiglenes oltalom keletkezik, amely véglegessé akkor válik, ha a bejelentő a találmányára szabadalmat kap. A szabadalmi oltalom tartamára évenként fenntartási díjat kell fizetni. A díj az első évre a bejelentés napján, a további évekre a bejelentés napjának megfelelő naptári napon előre esedékes. A szabadalmi bejelentés közzétételét megelőzően esedékessé vált fenntartási díjat a közzétételtől, a többi fenntartási díjat pedig az esedékességtől számított hat hónapos türelmi idő alatt lehet megfizetni. Ha a fenntartási díjat a türelmi idő alatt sem fizették meg, az ideiglenes szabadalmi oltalom megszűnik. Megszűnik továbbá az ideiglenes oltalom abban az esetben is, ha a szabadalmi bejelentést jogerősen elutasítják, vagy ha a bejelentő az oltalomról lemondott.

89.a) A szabadalmi bejelentést a legkorábbi elsőbbség napjától számított tizennyolc hónap elteltével közzé kell tenni. A közzétételre az alábbi adatoknak a Magyar Szabadalmi Hivatal hivatalos lapjában történő közzétételével kerül sor:

- a bejelentő, feltaláló, képviselő neve, címe,
- a bejelentés ügyszáma,
- a bejelentés és az elsőbbség napja,
- a találmány címe,
- a találmány nemzetközi osztályjelzete,
- a kivonat a jellemző ábrával,

- utalás arra, hogy a közzétételre az újdonságkutatási jelentés elkészültét követően került-e sor.

- 90.d)** A Magyar Szabadalmi Hivatal a bejelentő külön kérelmére végzi el a közzétett szabadalmi bejelentés érdemi vizsgálatát. Az érdemi vizsgálatot a szabadalmi bejelentés benyújtásával egyidejűleg, illetve azt követően legkésőbb az újdonságkutatás elvégzéséről közölt hatósági tájékoztatás napjától számított hat hónap elteltéig kell kérni. Ha a bejelentő ez alatt az idő alatt nem kéri az érdemi vizsgálatot, úgy kell tekinteni, hogy lemondott az ideiglenes szabadalmi oltalomról.
- 91.c)** Az érdemi vizsgálat arra terjed ki, hogy a bejelentés tárgya találmánynak minősül-e, a találmány megfelel-e az újdonság, a feltalálói tevékenység és az ipari alkalmazhatóság követelményének, továbbá arra, hogy nincs-e kizárva a szabadalmi oltalomból. Vizsgálni kell azt is, hogy a bejelentés megfelel-e a törvényben megszabott egyéb feltételeknek. Ezek közé tartozik például az egység, valamint a találmány megfelelő feltárásának a követelménye. A haladó jelleg vizsgálata nem tartozik az érdemi vizsgálati feltételek közé.
- 92.d)** A szabadalmi leírásnak világosan, érthetően kell a találmányt ismertetnie. A leírásnak és a rajznak elegendő információval kell szolgálnia szakember számára a találmány megvalósításához. Az engedélyezési eljárás során azt kell vizsgálni, hogy a leírás érdemben megfelel-e a követelményeknek, azaz a feladat megoldásához szükséges intézkedéseket kellő részletességgel tartalmazza-e, a találmány megfogalmazása egyértelmű-e, a leírás szabályszerűen megszerkesztett-e. Vizsgálni kell azt is, hogy mindazok a műszaki intézkedések szerepelnek-e a leírásban, amelyek a kitűzött feladat megoldá-

sához elengedhetetlenek. Fontos a találmányt legalább egy kiviteli példán keresztül ismertetni, de nincs szükség a legelőnyösebb, leggazdaságosabb kiviteli alak bemutatására.

- 93.d)** Az igénypont a szabadalmi leírás nélkülözhetetlen része, mert ez határozza meg az oltalmi kört. Az engedélyezési eljárás során ellenőrizni kell, hogy az igénypont helyesen van-e megszerkesztve, mert az oltalmi kör nem egyértelmű megfogalmazása jogbizonytalanságot eredményez. Mivel az igénypontot a leírás és a rajz alapján kell értelmezni, a leírásban kellő számú példával szükséges az oltalom terjedelmét alátámasztani. A főigénypontnak tartalmaznia kell a találmány tárgyának megnevezését, valamint a kitűzött feladat megoldásához elengedhetetlenül szükséges összes jellemzőt úgy, hogy a tárgyi kör foglalja magában a találmánynak a technika állásához tartozó legközelebbi megoldással közös jellemzőit, a jellemző rész pedig azokat, amelyek a találmányt ettől megkülönböztetik. A találmány célkitűzéseinek feltüntetése az igénypontban nem segíti elő az oltalom terjedelmének meghatározását, ezeket a leírásban kell kifejtetni.
- 94.d)** Az engedélyezési eljárás során igazgatási szolgáltatási díjak megfizetését írja elő a 71/2004. (IV. 28.) GKM rendelet. A díjak az engedélyezési eljárás egyes szakaszaikhoz kapcsolódnak. Így a bejelentés benyújtása után az elismert bejelentési naptól számított két hónapon belül bejelentési és kutatási díjat, az érdemi vizsgálati kérelem benyújtásától számított két hónapon belül vizsgálati díjat, a szabadalom megadása előtt a megadás alapjául szolgáló leírásnak, igénypontnak és rajznak a bejelentőhöz történő megküldését követő három hónapon belül megadási és kinyomtatási díjat kell fizetni.

- 95.a)** Az érdemi vizsgálat arra terjed ki, hogy a bejelentés tárgya találmánynak minősül-e, kielégíti-e az újdonság, a feltalálói tevékenység és az ipari alkalmazhatóság követelményét, és nincs-e kizárva a szabadalmi oltalomból. Vizsgálja továbbá a Magyar Szabadalmi Hivatal azt is, hogy a bejelentés megfelel-e a törvényben megszabott feltételeknek. Ha a szabadalmi bejelentés nem felel meg a vizsgált követelményeknek, a bejelentőt hiánypótlásra, nyilatkozattételre vagy a bejelentés megosztására kell felhívni. Ha a bejelentő a felhívásra nem válaszol, illetve a bejelentést nem osztja meg, úgy kell tekinteni, hogy lemondott az ideiglenes oltalomról.
Ha a bejelentés a hiánypótlás, illetve a nyilatkozat ellenére sem elégíti ki a vizsgált követelményeket, a bejelentést részben vagy egészben el kell utasítani.
- 96.d)** Ha a találmány és a szabadalmi bejelentés megfelel a vizsgálat körébe tartozó valamennyi követelménynek, a Magyar Szabadalmi Hivatal a bejelentés tárgyára szabadalmat ad. A szabadalom megadása előtt a szabadalmi leírásnak, igénypontnak és rajznak a megadás alapjául szolgáló változatát meg kell küldeni a bejelentőnek. A bejelentő három hónapon belül nyilatkozhat arról, hogy e változattal egyetért-e.
Ha a bejelentő egyetért vagy nem nyilatkozik, és a megadási és kinyomtatási díjat megfizeti, a megadásra a megküldött leírás, igénypont és rajz alapján kerül sor. Ha a bejelentő nem ért egyet vagy újabb mellékleteket nyújt be, ezek figyelembevételéről a Magyar Szabadalmi Hivatal dönt. Ha a bejelentő a megadási és kinyomtatási díjat nem fizeti meg, úgy kell tekinteni, hogy lemondott az ideiglenes oltalomról.
- 97.a)** A szabadalmat keletkezésére visszaható hatállyal meg kell semmisíteni, ha

- a szabadalom tárgya nem minősült találmánynak, nem felelt meg az újdonság vagy az ipari alkalmazhatóság követelményének, nem alapult feltalálói tevékenységen, vagy ki volt zárva a szabadalmi oltalomból,
- a leírás nem tárja fel a találmányt olyan módon és részletességgel, hogy szakember annak alapján azt meg tudja valósítani,
- a szabadalom tárgya bővebb annál, mint amit az elismert bejelentési napon benyújtottak,
- a szabadalmat nem annak adták meg, akit az a törvény szerint megillet. (Beiktatta a 2002. évi XXXIX. törvény az Európai Szabadalmi Egyezményben foglaltakra tekintettel. Ennek alapján csak az kérheti a szabadalom megsemmisítését, akit a törvény szerint a szabadalom megilletne, hatályos: 2003. 01. 01-től.)

Ha a megsemmisítés feltételei csak részben állnak fenn, a szabadalmat megfelelően korlátozni kell.

A leírás alaki hibái, mint például a technika állásának nem kellő ismertetése, nem megsemmisítési jogalapot.

- 98.d)** A szabadalom megsemmisítését bárki kérheti a szabadalmassal szemben, kivéve, ha a megsemmisítés oka az az eset, amikor a szabadalmat nem annak adták meg, akit az a törvény szerint megillet.

A 2002. évi XXXIX. törvény – az Európai Szabadalmi Egyezményre (ESZE) való tekintettel és az ESZE rendelkezéseivel összhangban – a megsemmisítési okokat kiegészítette azzal az esettel, amikor a szabadalmat nem annak adták meg, akit az a törvény szerint megillet. Ennek alapján csak az kérheti a megsemmisítést, akit a szabadalom a törvény szerint megilletne (hatályos: 2003. 01. 01.).

A törvény értelmében a szabadalmas saját maga ellen nem kérhet megsemmisítést. A kérelemben meg kell jelölni a megsemmisítés alapjául szolgáló okokat, és mellékelni kell az okirati bizonyítékokat is.

A Magyar Szabadalmi Hivatal a megsemmisítési kérelemmel kapcsolatban nyilatkozattételre hívja fel a szabadalmast, majd írásbeli előkészítés után szóbeli tárgyalás alapján határoz a szabadalom megsemmisítéséről, korlátozásáról vagy a kérelem elutasításáról.

Joggyakorlati tapasztalatok alapján a 2002. évi XXXIX. törvény változtat a megsemmisítési eljárás rendjén is annyiban, hogy kimondja: egy szabadalom ellen irányuló több megsemmisítési kérelmet lehetőség szerint egy eljárásban kell elintézni (hatályos: 2003. 01. 01.).

99.a) A megsemmisítési eljárás költségeinek viselésére a vesztes felet kell kötelezni.

A Magyar Szabadalmi Hivatal a költségekről az írásbeli előkészítés után tartott szóbeli tárgyaláson dönt.

100.c) Ha a megsemmisítés feltételei fennállnak, a szabadalmat keletkezésére visszaható hatállyal kell megsemmisíteni. Ha a megsemmisítés feltételei csak részben állnak fenn, a szabadalmat megfelelően korlátozni kell.

101.d) Aki attól tart, hogy ellene szabadalombitorlás miatt eljárást indítanak, az eljárás megindításáig kérheti annak megállapítását, hogy az általa hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék vagy eljárás nem ütközik valamely általa megjelölt szabadalomba. A szabadalmas értelemszerűen nem kérhet nemleges megállapítást a saját szabadalmával szemben. A nemleges megállapítás lehetősége a jogbiztonságot szolgálja, hiszen lehetőséget nyújt arra, hogy a gazdálkodó szervezet tisztázza a hasznosítani kívánt megoldás jogi státusát.

102.c) A nemleges megállapítási kérelemhez mellékelni kell a hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék vagy eljárás leírását és rajzát, valamint a megjelölt szabadalom leírá-

sát és rajzát. A Magyar Szabadalmi Hivatal nemleges megállapításban eljáró tanácsa írásbeli előkészítés után szóbeli tárgyaláson arról dönt, hogy a kérelmezői megoldás ütközésének a hiánya megállapítható-e.

Joggyakorlati tapasztalatok alapján a 2002. évi XXXIX. törvény változtat a nemleges megállapítási eljárás rendjén annyiban, hogy kimondja: a nemleges megállapításra irányuló kérelmet csak egy szabadalom és egy hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék vagy eljárás tekintetében lehet benyújtani (hatályos: 2003. 01. 01.).

103.c) Az európai szabadalmak megadásáról szóló 1973. október 5-i Müncheneri Egyezmény (Európai Szabadalmi Egyezmény, ESZE) a Magyar Köztársaság tekintetében 2003. 01. 01-jén lépett hatályba; kihirdette a 2002. évi L. törvény (az egyezményhez való csatlakozási okiratot 2002. október 28-án helyezték letétbe). Az ESZE-hez való csatlakozás legfontosabb joghatása az, hogy a csatlakozást követően, azaz 2003. 01. 01-jétől európai szabadalmi bejelentés benyújtható és európai szabadalom adható a Magyar Köztársaság területére kiterjedő hatállyal is.

Az egyezmény a szerződő államok tekintetében közös, egységes – de a nemzeti szabadalmi joguktól elkülönülő – jogrendet teremt a szabadalmak megadására vonatkozóan. Ennek köszönhetően az egyezmény alapján egyetlen bejelentés alapján, egyetlen nyelven lefolytatott, egyetlen egységes eljárásban lehet szabadalmat – európai szabadalmat – szerezni az egyezmény több vagy akár valamennyi tagországára (sőt, az európai szabadalmak kiterjesztését az ESZE-ben való tagság nélkül is elfogadó országokra, mint pl. Albánia, Lettország, Litvánia, Macedónia, Románia, Szlovénia is). Az ilyen egységes, európai eljárásban megadott szabadalmak a megadásukat követően azokban az országokban, amelyekre a hatályuk kiterjed, nemzeti szabadalmakként élnek tovább,

vagyis azokat úgy kell tekinteni, mintha az adott ország nemzeti hivatala előtti eljárásban megadott szabadalmak volnának, azzal azonban, hogy számos kérdésben rájuk az egyezményvel egységesített, európai szinten megállapított anyagi jogi szabályok vonatkoznak.

Az egyezmény nem számít az európai közösségi jog részének, nem minősül közösségi jogforrásnak. Az egyezményvel létrehozott nemzetközi szervezet – az Európai Szabadalmi Szervezet – az Európai Közösségtől független, attól elkülönülő alanya a nemzetközi jognak.

Az egyezmény által létrehozott jogrend, illetve eljárás a szerződő államok nemzeti szabadalmi jogával és nemzeti szabadalomengedélyezési eljárásaival párhuzamosan érvényesül. Különösen érvényesül ez az európai szabadalom megadását követő szakaszban (pl. a szabadalom fenntartását, a kényszerengedélyeket vagy a bitorlást illetően), amelynek során az európai szabadalom – bizonyos feltételekkel és megszorításokkal – a nemzeti jog hatálya alá tartozik, a nemzeti úton megadott szabadalmakkal azonos elbírálás alá esik.

104.a) Az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) az országok csatlakozási szempontjából lényegében „zárt”, míg a bejelentési lehetőség szempontjából „nyílt” rendszer.

Az egyezményhez csak európai államok csatlakozhatnak, közülük is csupán azok, amelyek részt vettek az egyezményt létrehozó kormányközi konferencián, vagy arra meghívást kaptak, valamint, amelyeket az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsa felkér a csatlakozásra.

Európai szabadalmi bejelentést viszont bármely természetes vagy jogi személy tehet olyan országból is, amely nem tagja az ESZE-nek.

Az európai úton történő szabadalmi bejelentés lehetősége tulajdonképpen csupán bővítette a bejelentők előtt álló el-

járási választékot, nem zárta ki azonban azt, hogy találmányukra a nemzeti hivatalok előtti eljárásban szerezzenek oltalmat. A bejelentő szabadon dönt arról, hogy találmányára európai vagy nemzeti úton (közvetlenül vagy nemzetközi szabadalmi bejelentéssel) igényel-e szabadalmat.

105.d) A 2002. évi XXXIX. törvény módosítja az 1995. évi XXXIII. törvényt (Szt.) (hatályos: 2003. 01. 01.), amely révén a Szt. kiegészül az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) rendszerébe való beilleszkedést szolgáló szabályokkal. Ezek az illeszkedési szabályok az Szt. általános rendelkezéseivel képest jogunk európai különös részét alkotják, amiből következik egyrészt, hogy ilyen különös részi, eltérő szabály hiányában az Szt. általános rendelkezései érvényesülnek, másrészt ütközés esetén alkalmazási elsőbbséget kap az ESZE a Szt.-vel szemben. Az ESZE értelmében európai szabadalmi bejelentést az Európai Szabadalmi Hivatalnál (Münchenben, Hágában vagy Berlinben), valamint – a megosztással keletkező európai szabadalmi bejelentés kivételével – a Magyar Szabadalmi Hivatalnál (nemzeti jog alapján) is be lehet nyújtani, ez esetben a Magyar Szabadalmi Hivatal az Európai Szabadalmi Hivatalhoz továbbítja a bejelentést. Általában a bejelentő dönt arról, hogy az európai bejelentését az Európai Szabadalmi Hivatalnál vagy a Magyar Szabadalmi Hivatalnál teszi-e meg. Ezt a választást azonban a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke az illetékes miniszter megkeresésére honvédelmi vagy nemzetbiztonsági érdekből korlátozhatja, azaz elrendelheti a szabadalmi bejelentés államtitokként való kezelését. (A 2002. évi XXXIX. törvény – Magyarországnak a NATO irányában fennálló nemzetközi kötelezettsége miatt – kiegészíti a Szt.-t azzal, hogy a szabadalmi bejelentés államtitokként való kezelése nemzetközi szerződés alapján is elrendelhető.)

Mindezekre tekintettel a törvény az európai szabadalmi bejelentésnek a Magyar Szabadalmi Hivatalnál való benyújtását követeli meg abban az esetben, ha a bejelentő magyar állampolgár, illetve, ha lakóhelye vagy székhelye belföldön van, kivéve, ha az európai szabadalmi bejelentés a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz legalább két hónappal korábban benyújtott olyan szabadalmi bejelentés elsőbbségét érvényesíti, melynek államtitokként való kezelését a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke nem rendelte el.

106.d) A 2002. évi XXXIX. törvény alapján (illeszkedési szabály) az európai szabadalmi bejelentést az Európai Szabadalmi Egyezményben előírt bármely nyelven (az Európai Szabadalmi Hivatal hivatalos nyelvein: angolul, franciául, németül és az Európai Szabadalmi Egyezmény értelmében – miután Magyarország hivatalos nyelve nem az angol, francia vagy a német – a magyar állampolgárságú személyek, illetve magyarországi lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személyek számára magyar nyelven is) be lehet nyújtani a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz, feltéve, hogy a bejelentés magyar nyelven vagy az Európai Szabadalmi Hivatal bármelyik hivatalos nyelvén tartalmazza legalább a következőket:

- utalást az európai szabadalom iránti igényre,
- a bejelentő azonosítására alkalmas vagy a bejelentővel való kapcsolatfelvételt lehetővé tevő adatokat.

Ha a bejelentés benyújtása magyar nyelven történik, akkor a benyújtás napjától számított három vagy az elsőbbség napjától számított tizenhárom hónapon belül be kell nyújtani az európai szabadalmi bejelentésnek az Európai Szabadalmi Hivatal valamelyik hivatalos nyelvén készült fordítását.

A bejelentésben egyebek mellett meg kell jelölni azt, hogy a bejelentő az Európai Szabadalmi Hivatal mely szerződő államaiban igényel szabadalmat a találmányára.

107.d) Az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) előírása szerint az európai szabadalmi bejelentésnek tartalmaznia kell:

- az európai szabadalom megadására irányuló kérelmet,
- a találmány leírását,
- egy vagy több igénypontot,
- a leírásban, illetve az igénypontokban hivatkozott rajzokat,
- a kivonatot.

Az európai szabadalmi bejelentésért a bejelentés benyújtásától számított egy hónapon belül bejelentési és kutatási díjat kell fizetni.

Az európai szabadalmi bejelentésnek meg kell felelnie a Végrehajtási Szabályzatban meghatározott követelményeknek:

- a kérelmet az Európai Szabadalmi Hivatal által kiadott formanyomtatványon kell benyújtani, és tartalmaznia kell az európai szabadalom megadására irányuló kérelmet, a találmány címét, a bejelentő nevét, címét, állampolgárságát, a képviselő nevét, címét, elsőbbség igénylésére vonatkozó nyilatkozatot, azon szerződő állam(ok) megjelölését, ahol a találmányra oltalmat igényelnek, a bejelentő vagy képviselő aláírását, a csatolt iratok listáját (leírás, igénypont, rajz, kivonat), a feltaláló nevét, ha a bejelentő maga a feltaláló;
- a leírásban meg kell határozni azt a műszaki területet, amelyre a találmány vonatkozik, ismertetni kell a technika állását, kellően fel kell tárni a találmányt, röviden ismertetni kell a rajzok ábráit, részletesen ismertetni kell legalább egy megvalósítási módot, szükség esetén példákkal;
- az igénypontokban a találmány műszaki jellemzőinek megadásával kell meghatározni azt a tárgyat, amelyre oltalmat igényelnek, a tárgyi körben a technika állásához tartozó jellemzőket, a jellemző rész-

ben azokat, amelyekre a tárgyi körrel összekapcsolva oltalmat igényelnek. Egynél több főigénypontot csak akkor tartalmazhat a bejelentés egyazon kategórián belül (termék, eljárás, berendezés, alkalmazás), ha egymással összefüggő termékeket, termék vagy berendezés különböző alkalmazását, illetve megoldásváltozatokat tartalmaz a bejelentés.

108.d) Az Európai Szabadalmi Hivatal az európai szabadalmi bejelentést az elsőbbség napjától számított tizennyolc hónap elteltével közzéteszi. Eddig az időpontig elvégzi az európai szabadalmi bejelentés tekintetében a bejelentés benyújtását követő vizsgálatot és az alaki vizsgálatot. A kutatási jelentést – ha már készen van – a bejelentéssel együtt közzéteszi; ellenkező esetben a kutatási jelentést a későbbiekben külön bocsátják közre. Az érdemi vizsgálatot a bejelentő külön kérelmére kezdi meg. A bejelentő e kérelem benyújtásáról a kutatási jelentés ismeretében dönthet, erre a kutatási jelentés közzétételétől számított hat hónapja van. Az Európai Szabadalmi Hivatal az érdemi vizsgálat keretében bírálja el a szabadalmi bejelentést a szabadalmazhatóság feltételei szempontjából. Ha a vizsgálat kedvező eredménnyel zárul, az Európai Szabadalmi Hivatal a bejelentésben megjelölt valamennyi ország területére kiterjedő hatályú európai szabadalmat ad a bejelentés tárgyára. Az Európai Szabadalmi Hivatal a szerződő államok iparjogvédelmi hatóságaival az európai szabadalmi bejelentés engedélyezési eljárásával kapcsolatban levelezést nem folytat és vizont. A szerződő államok iparjogvédelmi hatóságai – így a Magyar Szabadalmi Hivatal is – lényegében csak az átvevőhivatal szerepét tölti be, vagyis, ha a bejelentő az európai szabadalmi bejelentését a Magyar Szabadalmi Hivatalnál nyújtja be, akkor a hivatal az Európai Szabadalmi Egyezmény előírásai szerinti határidőn belül továbbítja a szóban forgó bejelentést az

Európai Szabadalmi Hivatalhoz. A bejelentéssel kapcsolatban a hivatal vizsgálatot nem végez. Elfogadhatja és továbbíthatja azonban az eredetileg benyújtott bejelentésből kimaradt, hiányzó iratokat, kellékeket, ha azok nem sokkal a bejelentés benyújtását követően érkeznek be. A bejelentési és kutatási díjat az Európai Szabadalmi Hivatalhoz kell befizetnie a bejelentőnek még akkor is, ha európai szabadalmi bejelentését a Magyar Szabadalmi Hivatalnál nyújtja be. Az európai szabadalmi bejelentés átvételéről a Magyar Szabadalmi Hivatal elismervényt ad, egyúttal haladéktalanul tájékoztatja az Európai Szabadalmi Hivatalt az európai szabadalmi bejelentés átvételéről. Amint az Európai Szabadalmi Hivatalhoz beérkezik az európai szabadalmi bejelentés, az Európai Szabadalmi Hivatal értesíti a bejelentőt a bejelentés beérkezésének napjáról és ettől kezdve az Európai Szabadalmi Hivatal kizárólag a bejelentővel tartja fenn a kapcsolatot az egész engedélyezési eljárás során.

- 109.d)** Az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) módot ad arra, hogy azon államok, amelyeknek egyik hivatalos nyelve sem egyezik meg az Európai Szabadalmi Hivatal előtti eljárás nyelvével, az európai szabadalmi bejelentések közzétételével keletkező ideiglenes oltalom hatályának beállítását az igénypontok lefordításától (a fordítás bárki számára való hozzáférhetővé tételétől vagy a potenciális bitorlóval való közlésétől) tehetik függővé. Ennek megfelelően rendelkezik a 2002. évi XXXIX. törvény (illeszkedési szabály) úgy, hogy az európai szabadalmi bejelentések közzétételével akkor keletkezik Magyarországon ideiglenes szabadalmi oltalom, amikor a Magyar Szabadalmi Hivatal hivatalos lapjában közölte a hatósági tájékoztatást az igénypontok magyar nyelvű fordításának benyújtásáról. A Magyar Szabadalmi Hivatal a hatósági tájékoztatást

akkor közli, ha a bejelentő erre irányuló kérelmet nyújtott be és mellékelte a közzétett igénypontok magyar fordítását [20/2002. (XII. 12.) IM rendelet a bejelentések részletes alaki szabályairól]. Az igénypontok fordításának közzétételéért külön jogszabályban meghatározott [71/2004. (IV. 28.) GKM rendelet] díjat kell fizetni a kérelem benyújtásától számított két hónapon belül.

Mivel az európai szabadalmi bejelentésekről az Európai Szabadalmi Hivatal vezet nyilvántartást, a Magyar Szabadalmi Hivatal szerepe csupán arra korlátozódik, hogy külön jegyzékben tüntesse fel azokat az európai szabadalmi bejelentéseket, amelyek Magyarországon ideiglenes oltalmat élveznek.

- 110.d)** Az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) rendelkezik valamely európai szabadalmi bejelentés nemzeti szabadalmi bejelentéssé, illetve nemzeti használatimintaoltalmi bejelentéssé való átalakításának (a nemzeti eljárás kérelmezésének) feltételeiről. Míszertint valamely megjelölt állam iparjogvédelmi hatósága a nemzeti szabadalom megadására irányuló eljárást csak az európai szabadalmi bejelentés vagy szabadalom jogosultjának kérelmére és csak azokban az esetekben folytathatja le, ha az európai szabadalmi bejelentést azért kellett visszavontnak tekinteni, mert az iparjogvédelmi hatóságtól, ahol benyújtották, nem érkezett be kellő időben az Európai Szabadalmi Hivatalhoz (az ESZE rendelkezése szerint nem továbbítható az Európai Szabadalmi Hivatalhoz az az európai szabadalmi bejelentés, amelynek tárgyát titkosnak minősítették!), vagy ha a bejelentési és kutatási díjat nem fizették meg a kellő időben, vagy ha a bejelentés fordítását nem nyújtották be kellő időben az eljárás nyelvén, illetve a nemzeti jog által előírt egyéb esetekben (pl. a szabadalmi bejelentést államtitokká minősítették).

Az átalakítás iránti kérelmet a visszavontnak tekintésről szóló értesítéstől számított három hónapon belül az Európai Szabadalmi Hivatalhoz kell benyújtani, és abban meg kell jelölni azokat az országokat, melyekben a nemzeti szabadalom megadására irányuló eljárás lefolytatását kérik.

E szabályokkal összhangban a 2002. évi XXXIX. törvény (illeszkedési szabály) módot ad az európai szabadalmi bejelentés nemzeti szabadalmi bejelentéssé, illetve nemzeti használatiminta-oltalmi bejelentéssé való átalakítására. A Magyar Szabadalmi Hivatal megindítja a szabadalom megadására irányuló eljárást, ha

- a bejelentési és kutatási díjat a kérelem benyújtásától – vagy ha a kérelmet nem a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz nyújtották be – annak beérkezésétől számított két hónapon belül megfizetik;
- az európai szabadalmi bejelentés idegen nyelven készült, a bejelentés magyar nyelvű fordítását a kérelem benyújtásától – vagy ha a kérelmet nem a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz nyújtották be – annak beérkezésétől számított négy hónapon belül benyújtják.

A Magyar Szabadalmi Hivatalhoz csak abban az esetben lehet átalakítási kérelmet benyújtani, ha az európai szabadalmi bejelentést is a Magyar Szabadalmi Hivatalnál tették, és azért kellett visszavontnak tekinteni, mert az a Magyar Szabadalmi Hivaltól nem érkezett be kellő időben az Európai Szabadalmi Hivatalhoz (ilyen eset pl. ha a szabadalmi bejelentést államtitokká minősítették). Egyéb esetben a Magyar Szabadalmi Hivatal nem illetékes eljárni a hozzá közvetlenül benyújtott kérelem ügyében.

Az átalakítás – az Európai Szabadalmi Egyezmény szerint – az európai szabadalmi bejelentés a nemzeti bejelentéssel megegyező hatályának megőrzésével, azaz az

elismert bejelentési nap és az igényelt elsőbbség megtartásával történik. Tehát, ha az európai szabadalmi bejelentés napja nem ismerhető el, és a bejelentő a felhívásra nem pótolja kellő időben a hiányokat, a bejelentést nem lehet európai szabadalmi bejelentésként kezelni, így értelemszerűen az nem is alakítható át nemzeti szabadalmi bejelentéssé

111.d) A 2002. évi XXXIX. törvény (illeszkedési szabály) kimondja, hogy az európai szabadalom azonos hatályú a Magyar Szabadalmi Hivatal által megadott szabadalommal. Az európai szabadalom a megadásáról szóló értesítésnek az Európai Szabadalmi Közlönyben való meghirdetésével minősül megadottnak. Mindazonáltal az európai szabadalom a megjelölt országokban is csak akkor válik hatályossá, ha azzal kapcsolatban meghatározott időn belül teljesítik az ennek feltételéül a nemzeti szabadalmi jogszabályokban az Európai Szabadalmi Egyezményvel összhangban előírtakat. Ennek értelmében a törvény úgy rendelkezik, hogy az európai szabadalom akkor válik hatályossá Magyarországon, ha megadásának az Európai Szabadalmi Hivatal hivatalos lapjában való meghirdetésétől számított három hónapon belül a szabadalmas benyújtja a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz az európai szabadalom szövegének magyar nyelvű fordítását. Ennek elmaradását külön hatósági határozat nélkül úgy kell tekinteni, hogy az európai szabadalom oltalma a Magyar Köztársaságban a keletkezésétől fogva hatálytalan. E követelményt megfelelően érvényesíteni kell az Európai Szabadalmi Hivatal előtti felszólalási eljárás eredményeként módosítással fenntartott európai szabadalomra is.

Az európai szabadalmi bejelentésekkel és szabadalmakkal kapcsolatos beadványok részletes alaki szabályairól szóló 20/2002. (XII. 12.) IM rendelet alapján ezenkívül

olyan kérelmet kell benyújtani, amely utalást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az európai szabadalom szövegének magyar nyelvű fordítását az európai szabadalomnak a Magyar Köztársaságban való hatályossá válásához nyújtják be, továbbá amely tartalmazza a szabadalmas nevét, címét, az európai szabadalom lajstromszámát, annak a napnak a megjelölését, amelyen az európai szabadalom megadását az Európai Szabadalmi Közlönyben, meghirdették, valamint a szabadalmas vagy képviselő aláírását.

A fordítás meghirdetéséért és kinyomatásáért külön jogszabályban meghatározott [71/2004. (IV.28.) GKM rendelet] díjat kell fizetni a fordítás benyújtásától számított két hónapon belül.

A magyar nyelvű fordítás benyújtásáról a Magyar Szabadalmi Hivatal hivatalos lapjában tájékoztatást közöl, és az európai szabadalom magyar nyelvű fordítását kinyomatja.

- 112.b)** Az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) értelmében az európai szabadalmi bejelentés, illetve az európai szabadalom hiteles szövege az Európai Szabadalmi Hivatal előtti bármely eljárásban és bármely szerződő államban az Európai Szabadalmi Hivatal előtti eljárás nyelve szerinti szöveg. Az egyezmény viszont megengedi a szerződő államoknak annak előírását, hogy amennyiben a bejelentés vagy a szabadalom alapján fennálló oltalom terjedelmét annak a fordításnak a szövege, melyet a szerződő állam megkövetel, szűkebben határozza meg, mint az Európai Szabadalmi Hivatal előtti eljárás nyelvén készült szöveg, az érintett államban – a megsemmisítési eljárás esetét kivéve – a fordítás nyelve szerinti szöveg minősül hitelesnek. Ezzel a lehetőséggel élve rendelkezik a 2002. évi XXXIX. törvény (illeszkedési szabály) úgy, hogy ha az európai szabadalmi bejelentés és az európai szabadalom ígérypontjainak, illetve leírásának magyar nyelvű fordí-

tása szerint a szabadalmi oltalom terjedelme szűkebb, mint az Európai Szabadalmi Hivatal előtti eljárás nyelvén készült igénypontok, illetve leírás szerinti, a szabadalmi oltalom terjedelmét a magyar nyelvű fordítás szerint kell megállapítani azzal, hogy a rendelkezés az európai szabadalom megsemmisítésének kérdésében nem alkalmazható. Ez az opció azonban megköveteli azt is, hogy a bejelentő, illetve szabadalmas bármikor kérhesse a magyar nyelvű fordítás kijavítását.

Az európai szabadalmi bejelentésekkel és szabadalmakkal kapcsolatos beadványok részletes alaki szabályairól szóló 20/2002. (XII. 12.) IM rendelet alapján a fordítás kijavításához be kell nyújtani a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz egy kérelmet az igénypontok, illetve a leírás magyar nyelvű fordításának a kijavítására; az európai szabadalmi bejelentés közzétett igénypontjai, illetve az európai szabadalom szövege magyar nyelvű fordításának kijavított változatát (2 példányban); a kérelemnek tartalmaznia kell a bejelentő, illetve szabadalmas nevét, címét, a magyar nyelvű fordítás kijavítására irányuló kérést, az európai szabadalmi bejelentés közzétételének számát, illetve az európai szabadalom lajstromszámát, a találmány címét, a képviselő nevét, címét, a mellékletek felsorolását, a bejelentő, a szabadalmas vagy a képviselő aláírását.

A fordítás kijavításának közzétételéért külön jogszabályban meghatározott [71/2004. (IV. 28.) GKM rendelet] díjat kell fizetni az igénypontok, illetve a leírás magyar nyelvű fordításának a kijavítására irányuló kérelem benyújtásától számított két hónapon belül.

A kijavítás lehetősége szerzett jogokat is érinthet, ezért a törvény ezek védelméről úgy gondoskodik, hogy azzal szemben, aki a fordítás kijavításáról szóló hatósági tájékoztatás közzétételének napját megelőzően kezdte meg belső, jóhiszeműen és gazdasági tevékenysége körében

a korábbi fordítás szerint a szabadalomba nem ütköző hasznosítást vagy ennek érdekében komoly előkészületet tett, az európai szabadalom oltalma – a hasznosításnak, illetve az előkészületnek a hatósági tájékoztatás közlésének napján meglévő mértékig – hatálytalan.

113.a) Az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) összhangban a 2002. évi XXXIX. törvény (illeszkedési szabály) rendelkezik arról, hogy az európai szabadalmak után mely időponttól kezdődően kell a fenntartási díjakat a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz megfizetni. Eszerint európai szabadalom esetén a fenntartási díjat csak azt az évet követő évekre kell megfizetni, amelyben az európai szabadalom megadását az Európai Szabadalmi Közlönyben meghirdették. A megadás meghirdetését követő három hónap elteltét megelőzően esedékessé vált fenntartási díjat az esedékességet követően is – pótlékmentesen – meg lehet fizetni e három hónapos időtartamon belül.

114.d) Az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) rendelkezései szerint az európai szabadalom megadásáról szóló értesítés meghirdetésétől számított kilenc hónapon belül a megadott szabadalom ellen bárki felszólalást nyújthat be az Európai Szabadalmi Hivatalhoz indoklással ellátott írásbeli nyilatkozat formájában, felszólalási díj megfizetésével együtt. A felszólalás elbírálása és a határozathozatal az Európai Szabadalmi Hivatal hatáskörébe tartozik, és érinti az európai szabadalmat minden olyan szerződő államban, amelyben a szabadalom hatályos.

Felszólalást csak olyan okból lehet benyújtani, hogy

- az európai szabadalom tárgya nem felel meg a szabadalmazhatóság feltételeinek (nem új, szakember számára nyilvánvaló, iparilag nem alkalmazható, ki van zárva az oltalomból);
- az európai szabadalom a találmányt nem tárja fel

olyan kellően és teljes körűen, hogy azt szakember megvalósíthassa;

- az európai szabadalom tárgya bővebb a bejelentés eredetileg benyújtott tartalmánál.

A felszólalás elbírálása során az Európai Szabadalmi Hivatal az alábbi döntéseket hozhatja:

- a szabadalmat megvonja, ha a felszólalási okok kizárják az európai szabadalmi oltalom fenntartását,
- a felszólalást elutasítja, ha a felszólalási okok nem zárják ki a szabadalom módosítás nélkül való fenntartását,
- a szabadalmat módosítással tartja fenn, ha a szabadalom – figyelembe véve azokat a módosításokat, amelyeket a szabadalmas a felszólalási eljárás során tett – megfelel az egyezményben meghatározott követelményeknek, feltéve, hogy a szabadalmas az új szöveget jóváhagyja, megfizeti az új szöveg kinyomtatási díját.

A 2002. évi XXXIX. törvény (illeszkedési szabály) rendezi az európai szabadalommal szemben az Európai Szabadalmi Hivatal előtt indított felszólalási eljáráshoz és az annak eredményéhez fűződő, a nemzeti jogban jelentkező joghatásokat. Nevezetesen:

- ha az európai szabadalmat az egyezmény szerinti felszólalási eljárásban megvonják vagy módosítással tartják fenn, akkor arról hatósági tájékoztatást kell közölni a Magyar Szabadalmi Hivatal hivatalos lapjában, és be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba;
- az európai szabadalom megsemmisítésére irányuló eljárást az egyezmény szerinti felszólalási eljárás jogerős befejezéséig fel kell függeszteni, ha ugyanazzal a szabadalommal szemben felszólalást nyújtottak be;
- ha az egyezmény szerinti felszólalási eljárás jogerős befejezése nem eredményezi az európai szabadalom megvonását, a felfüggesztett megsemmisítési eljárást bármelyik fél kérelmére folytatni kell.

115.d) Az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) rendelkezései szerint az európai szabadalmi bejelentés a szerződő államok joga szerint és területére kiterjedő hatállyal csak a következő okok alapján semmisíthető meg:

- az európai szabadalom tárgya nem szabadalmazható (nem új, iparilag nem alkalmazható, szakember számára kézenfekvő, ki van zárva az oltalomból),
- az európai szabadalom tárgya bővebb a bejelentés eredetileg benyújtott tartalmánál,
- az európai szabadalom a találmányt nem tárja fel olyan kellően egyértelműen és teljes körűen, hogy azt szakember meg tudja valósítani,
- az európai szabadalom oltalmi körét bővítették,
- az európai szabadalomra olyan személy szerzett jogosultságot, akit nem illet meg.

Fentiek értelmében a 2002. évi XXXIX. törvény (illeszkedési szabály) rendelkezik arról, hogy az európai szabadalmak csak az egyezményben egységesített jogalapokon (lásd fentieket) semmisíthetők meg; egyebekben az európai szabadalmak megsemmisítésére – pl. a követendő eljárásra – az Szt. általános szabályai az irányadók.

116.d) A Szabadalmi Együtműködési Szerződést 1970-ben írták alá a találmányok jogi védelmének nemzetközi viszonylatban való megkönnyítése érdekében. A szerződés alapján nemzetközi szabadalmi bejelentést tehetnek a tagállamok bejelentői. A Szellemi Tulajdon Világszervezetének genfi irodája elvégezteti a nemzetközi újdonságkutatást (a nemzetközi kutatási jelentés feltárja a technika állását, felsorolva a vizsgálat szempontjából releváns iratokat), a nemzetközi közzétételt és kívánt esetben a nemzetközi elővizsgálatot (a nemzetközi elővizsgálati jelentés arról tartalmaz előzetes, de nem kötelező véleményt, hogy a találmány új-e, nem számít-e nyilvánvalónak és iparilag alkalmazható-e). Ezekkel a lépésekkel az

eljárás nemzetközi szakasza lezárul. A bejelentőnek külön kell kérni minden tagországban, ahol szabadalmat akar, a nemzeti eljárás lefolytatását, aminek eredményeképpen minden országban külön-külön kapja meg az oltalmat vagy utasítják el a bejelentését. Mindezekből következik, hogy nemzetközi szabadalmi lajstrom nincs, hiszen a bejelentéseket az eljárás nemzeti szakaszának megindulása után úgy kezelik, mint egy, az adott országban tett szabadalmi bejelentést.

A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) (hatályos: 2003. 01. 01.) törvényi szinten rendezi az Szt. kiegészítésével a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt folyó, szabadalom megadására irányuló „nemzeti eljárás” viszonyát a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (PCT) és a kapcsolódó Végrehajtási Szabályzat rendszeréhez, valamint elvégzi a PCT-t kihirdető és végrehajtásáról intézkedő rendelet [1980. évi tvr., 29/1980. (VII. 29.) MT rendelet] szükséges módosításait.

- 117.a)** A Szabadalmi Együttműködési Szerződéshez (PCT) és a kapcsolódó Végrehajtási Szabályzathoz való illeszkedés céljából a 2002. évi XXXIX. törvény beépíti az Szt.-be (1995. évi XXXIII. törvény) (hatályos: 2003. 01. 01.) a nemzetközi szabadalmi bejelentésekre vonatkozó előírásokat. A szerződés szerint átvevőhivatal az a nemzeti hivatal vagy kormányközi szervezet (Szellemi Tulajdon Világszervezete /WIPO/ Nemzetközi Irodája Genfben és az Európai Szabadalmi Hivatal Hágában, Münchenben, Berlinben), amelynél a nemzetközi bejelentést benyújtották. Legfontosabb feladata, hogy elismerje a nemzetközi bejelentés napját. Ezen túlmenően az átvevőhivatalnak az előírt módon továbbítani kell a nemzetközi bejelentéseket a WIPO Nemzetközi Irodájának, valamint az illetékes nemzetközi kutatási szervnek.

Az alaki és érdemi vizsgálat, illetve az újdonságkutatás nem az átvevőhivatal hatásköre.

118.b) Bár az átvevőhivatal eljárására a Szabadalmi Együttműködési Szerződés és a Szabályzat részletes előírásokat tartalmaz (azaz, ebben a vonatkozásban a nemzeti hivatalok nemzeti jogszabályaiktól független, önálló feladatkört látnak el a szerződés rendelkezései szerint), a nemzeti jog mindamelllett az átvevőhivatal eljárásával kapcsolatban rendezheti a nemzetközi bejelentés benyújtásának nyelvi követelményeit.

A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) (hatályos: 2003. 01. 01.) egyrészt – a választási lehetőségekre tekintettel, vagyis a nemzeti hivatalon kívül a WIPO és az Európai Szabadalmi Hivatal is illetékes átvevőhivatal – a Magyar Szabadalmi Hivatal átvevőhivatali illetékességét a bejelentő magyar állampolgárságához, illetve belföldi lakóhelyéhez vagy székhelyéhez köti, másrészt a tételes jog részévé teszi a nemzetközi bejelentés magyar nyelven történő benyújtásának lehetőségét – a kérelem kivételével – azzal a kikötéssel, hogy a bejelentés fordítását egy hónapon belül be kell nyújtani a bejelentő által választott nemzetközi kutatási szervnél elfogadott nyelvek egyikén 3 példányban. A Magyarországon benyújtott nemzetközi bejelentésekkel kapcsolatban a bejelentőnek választási lehetősége van, hogy a nemzetközi kutatás elvégzésére illetékes Európai Szabadalmi Hivatalnál – angol, német, francia nyelven – vagy az Orosz Szabadalmi Hivatalnál – orosz nyelven – kívánja elvégeztetni a kutatást.

Az olasz a nemzetközi kutatás elvégzésére illetékes hivatalok esetében nem elfogadott nyelv.

119.d) Amennyiben bejelentő átvevőhivatalként a Magyar Szabadalmi Hivatalt választja, akkor a nemzetközi szabadalmi

bejelentés továbbításáért a 71/2004. (IV. 28.) GKM rendeletben (az iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól, hatályos: 2004. 05. 01.) foglaltak szerinti díjat kell fizetni. A nemzetközi illeték és a kutatási illeték a Szabadalmi Együttműködési Szerződés szerint fizetendő. A fordítás költsége adott esetben természetesen a bejelentőt terheli, de nem az iparjogvédelmi eljárások körében.

120.c) A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) (hatályos: 2003. 01. 01.) a Magyar Szabadalmi Hivatal megjelölt hivatalkénti illetékességét úgy határozza meg, hogy abból kizárja azokat a nemzetközi bejelentéseket, amelyek Magyarországra is kiterjedő hatályú európai szabadalom megadására irányulnak („euro-PCT bejelentés”). Ez abból adódik, hogy az Európai Szabadalmi Egyezményhez történő csatlakozásunk következtében a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (PCT) alapján európai szabadalmi bejelentés útján is igényelhetővé válik hazánkra is kiterjedő hatállyal európai szabadalom. E bejelentések kapcsán ugyanis az Európai Szabadalmi Hivatal minősül megjelölt hivatalnak.

121.d) A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) (hatályos: 2003. 01. 01.) értelmében a Magyar Szabadalmi Hivatal kiválasztott hivatalként jár el azoknak a nemzetközi szabadalmi bejelentéseknek az ügyében (kivéve a nemzetközi úton tett európai szabadalmi bejelentéseket), amelyekre vonatkozóan a bejelentő nemzetközi elővizsgálati kérelmet terjesztett elő, és Magyarországot kiválasztotta olyan államként, amelyben az elővizsgálat eredményeit fel kívánja használni (a nemzetközi elővizsgálati jelentés arról tartalmaz előzetes, de nem kötelező véleményt, hogy a találmány új-e, nem számít-e nyilvánvalónak és iparilag alkalmazható-e). A törvény előírásokat tartalmaz Magyarország-

nak a nemzetközi szabadalmi bejelentésben történt megjelölése, valamint az ilyen bejelentésekkel kapcsolatos kiválasztása esetére: azaz törvényi határidőt szab meg a nemzetközi bejelentés fordításának [az elsőbbség napjától számított 31 hónapon belül kell a magyar nyelvű fordítást – leírást, igénypontokat (módosítás esetén az eredeti és a módosított igénypontokat is), rajzokon szereplő szöveget, kivonatot – a feltaláló nevének és címének közlésével együtt benyújtani] és a nemzeti díj lerovásának teljesítésére vonatkozóan [71/2004. (IV. 28.) GKM rendelet az iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól, hatályos: 2004. 05. 01.]. Rendelkezik a törvény arra az esetre vonatkozóan is, amikor a nemzetközi bejelentés valamely részével kapcsolatban nem végezték el a nemzetközi kutatást: a főszabály szerint a nemzetközi bejelentés szóban forgó részeit visszavontnak kell tekinteni, kivéve, ha a bejelentő a nemzetközi bejelentés fordításának a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz történt benyújtásától számított 3 hónapon belül megfizeti a fenti GKM rendeletben előírt kutatási nemzeti pótdíjat.

122.a) A szabadalmi ügyekben a Magyar Szabadalmi Hivatal nem érdemi és érdemi határozatot hoz. A nem érdemi határozatok az eljárás során keletkező közbenső határozatok, míg az eljárást befejező, ügydöntő határozatok az érdemiek. Érdemi határozatnak számít a szabadalom megadása, a szabadalom megszűnésének a megállapítása és újra érvénybe helyezése, a szabadalom megsemmisítése, valamint a nemleges megállapítás kérdésében hozott ügydöntő határozat. Az érdemi határozatok ellen, továbbá az eljárás félbeszakadását megállapító, az eljárást felfüggesztő és a bejelentési nyilvántartásba vagy a szabadalmi lajstromba való bejegyzés alapjául szolgáló határozatok ellen megváltoztatási kérelmet lehet be-

nyújtani a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz, amely azt tizenöt napon belül továbbítja a bírósághoz.

A 2002. évi XXXIX. törvény nevesíti a Magyar Szabadalmi Hivatalnak azt a lehetőségét, hogy a határozatának bírósági megváltoztatására irányuló kérelemre, ha az elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, írásbeli nyilatkozatot tehet, melyet a bíróság a szabadalmi ügy irataival együtt mérlegelhet, figyelembe vehet. A Magyar Szabadalmi Hivatal írásbeli nyilatkozatát az eljáró tanács elnöke közli a féllel (felekkel). (Hatályos: 2003. 01. 01.)

Az kérheti a határozat megváltoztatását, aki a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban ügyfélként részt vett. A szabadalom megsemmisítése tárgyában hozott határozat megváltoztatását kérheti a szolgálati találmány feltalálója is. A szabadalom megadása és megsemmisítése kérdésében hozott határozat megváltoztatását kérheti az ügyész azon az alapon, hogy a találmány közzététele vagy hasznosítása a közrendbe vagy a közérkölcsebe ütközik.

- 123.c)** A Magyar Szabadalmi Hivatal érdemi határozatát, továbbá az eljárás félbeszakadását megállapító, az eljárást felfüggesztő és a bejelentési nyilvántartásba vagy a szabadalmi lajstromba való bejegyzés alapjául szolgáló határozatát a bíróság kérelemre megváltoztathatja. A Magyar Szabadalmi Hivatal határozatának megváltoztatására irányuló eljárás a Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartozik. A bíróság a kérelmet a nemperes eljárás szabályai szerint – az Szt.-ben foglalt eltérő rendelkezések alkalmazásával – bírálja el. A Fővárosi Bíróság végzése ellen a Legfelsőbb Bírósághoz lehetett fordulni fellebbezéssel 1998. december 31-ig. Ezt követően 2003. június 30-ig a Fővárosi Bíróság végzése ellen fellebbezésnek nem volt helye. 2003. július 1-jétől a Fővárosi Bíróság végzése ellen a Fővárosi Ítéltábla jár el másodfokon.

1999. január 1-jétől a Fővárosi Bíróság jogerős végzése ellen, illetve 2003. július 1-jétől a Fővárosi Ítéltábla jogerős végzése ellen a Legfelsőbb Bíróságnál felülvizsgálatnak van helye.

124.d) Ha a bíróság a szabadalmi ügyben hozott határozatot megváltoztatja, végzése a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatának helyébe lép. A bíróság a határozatot hatályon kívül helyezi és a Magyar Szabadalmi Hivatalt új eljárásra utasítja, ha

- a határozat meghozatalában olyan személy vett részt, akivel szemben kizáró ok állt fenn,
- a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti eljárásban olyan lényeges egyéb eljárási szabálysértés történt, amely a bírósági eljárásban nem orvosolható,
- a fél olyan kérdésben kíván bírósági döntést, amely a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt folyó eljárásnak nem volt tárgya, a bíróság a kérelmet átteszi a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz. Ebben az esetben a bíróság a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatát – szükség szerint – hatályon kívül helyezi.

A 2003. évi CII. törvény 111. § (1) *d*) pontja hatályon kívül helyezte, hogy a bíróság – olyan esetben, amikor a megváltoztatási kérelmet a Magyar Szabadalmi Hivatal alaki okból való elutasító határozata ellen nyújtják be – a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatát hatályon kívül helyezze és új eljárásra utasítsa a Magyar Szabadalmi Hivatalt (hatályos: Magyarország Uniós csatlakozásának napjától: 2004. 05. 01-jétől).

125.c) A bitorlásnak két fajtáját részletezi a szabadalmi törvény, a találmánybitorlást és a szabadalombitorlást. A találmánybitorlás tulajdonképpen a találmányi gondolat eltulajdonítása, a szabadalombitorlás pedig a szabadalmi oltalomból adódó kizárólagos jog megsértése.

Ha a szabadalmi bejelentésnek vagy a szabadalomnak a tárgyát jogosulatlanul másnak a találmányából vették át, a sértett vagy jogutódja követelheti annak megállapítását, hogy a szabadalom részben vagy egészben őt illeti meg, valamint kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

126.b) A bitorlásnak két fajtáját részletezi a szabadalmi törvény, a találmánybitorlást és a szabadalombitorlást. A találmánybitorlás tulajdonképpen a találmányi gondolat eltulajdonítása, a szabadalombitorlás pedig a szabadalmi oltalomból adódó kizárólagos jog megsértése.

Szabadalombitorlást követ el az, aki a szabadalmi oltalom alatt álló találmányt jogosulatlanul hasznosítja. A szabadalmas a bitorlóval szemben

- követelheti a szabadalombitorlás megtörténtének bírósági megállapítását,
- követelheti a szabadalombitorlás abbahagyását és a bitorló eltiltását a további jogsértéstől,
- követelheti, hogy a bitorló nyilatkozzon vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a bitorló részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak,
- követelheti, hogy a bitorló szolgáltatson adatot a szabadalombitorlással érintett termékek előállításában és forgalmazásában résztvevőkről, valamint az ilyen termékek terjesztésére kialakított üzleti kapcsolatokról (1997. évi XI. törvény, hatályos: 1997. 07. 01),
- követelheti a szabadalombitorlással elért gazdagodás visszatérítését,
- követelheti a szabadalombitorlásra használt eszközök és a szabadalombitorlással érintett termékek lefoglalását.

Bitorlás esetén a szabadalmas – külön jogszabály rendelkezései szerint – követelheti a vámhatóság intézkedését

a bitorlással érintett vámárúk forgalomba kerülésének megakadályozására (beiktatta: 2003. évi CII. törvény, hatályos: Magyarországnak az Európai Unióhoz való csatlakozásának napjától: 2004. 05. 01-jétől).

127.b) A Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékesége alá tartozó szabadalommal kapcsolatos jogvitás ügyek az alábbiak:

- a szabadalmi kényszerengedély megadására, módosítására és visszavonására irányuló perek,
- az előhasználati és a továbbhasználati jog fennállásával kapcsolatos perek,
- az előhasználati jogosultság fennállásával kapcsolatos perek az európai szabadalom tekintetében, ha az előhasználatból eredő jogosultság abból adódik, hogy a magyar nyelvű fordítás szerint a szabadalmi oltalom terjedelme szűkebb, mint az Európai Szabadalmi Hivatal előtti eljárás nyelvén készült igénypontok, és a szabadalmas él a kijavítás lehetőségével (megállapította a 2002. évi XXXIX. törvény, hatályos: 2003. 01. 01.).
- találmány- és szabadalombitorlás miatt indított perek.

A Fővárosi Bíróság kérelemre megváltoztathatja a Magyar Szabadalmi Hivatal érdemi határozatát, így a szabadalom megadása, a szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítása és újra érvénybe helyezése, a szabadalom megsemmisítése, valamint a nemleges megállapítás kérdésében, továbbá a közzétett európai szabadalmi bejelentésben foglalt igénypontok fordításának közzététele, az európai szabadalom szövegéről készített magyar nyelvű fordítás benyújtása és a fordítás kijavítása kérdésében hozott ügydöntő határozatát. Az elutasítás, mint a szabadalom megadása kérdésében hozott határozat, természetesen szintén érdemi határozatnak számít. A bíróság a kérelmet a nemperes (peren kívüli) eljárás szabályai szerint bírálja el.

- 128.d)** A 2002. évi XXXIX. törvénnyel módosított 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) a nemzetközi normákat követve kizárja a növény- és állatfajtákat a szabadalmi oltalomból 2003. 01. 01. hatállyal. Tekintettel a nemzetközi jogi előírásokra (98/44/EK, ESZE 53. cikk *b*) pont) a törvény – a szabályok elhelyezését nem érintve – megváltoztatja a növényfajták oltalmi elnevezését szabadalmi oltalomról növényfajta-oltalomra, vagyis célszerűen az elnevezés megváltoztatásával egyértelművé teszi, hogy ezen oltalmi tárgyak tekintetében nem szabadalmi, hanem egy attól elkülönült, önálló jogi oltalomról van szó. Mivel – a növényfajtákkal ellentétben – az állatfajták *sui generis* oltalmára nem alakult ki nemzetközi szabályrendszer és az állatfajták oltalmának szükségességét a gyakorlat sem igazolta (hiszen nincs jelenleg hatályban állatfajtára adott szabadalom), ennek az oltalmi rendszernek a fenntartása nem indokolt. A törvény ezért megszüntette az állatfajták oltalmát.
- 129.a)** Az iparjogvédelem kezdeti szakaszában a különböző országokban eltérő volt az iparjogvédelmi szabályozás, a bejelentőnek országonként eltérő szabályozásnak megfelelően kellett a kizárólagos oltalmat megszereznie. Már a múlt században történtek próbálkozások a különböző országok eltérő szabályainak harmonizálására. Számos kétoldalú iparjogvédelmi szerződés után az első, máig hatályban lévő, átfogó nemzetközi iparjogvédelmi megállapodást – az 1883. március 20-án aláírt Párizsi Uniói Egyezményt – 11 állam hozta létre. Az egyezmény 1. cikke meghatározza az ipari tulajdon fogalmát, illetve tárgyát. Ennek értelmében az ipari tulajdon oltalmának tárgya a szabadalom, a használati minta, az ipari minta, a gyári vagy kereskedelmi védjegy, a szolgáltatási védjegy, a kereskedelmi név, a származási jelzés vagy eredetmegjelölés és a védekezés a tisztességtelen verseny ellen.

Az egyezmény rögzíti az azóta is érvényes lényeges érdeemi szabályokat, az egyenlő elbánás elvét és az uniós elsőbbség intézményét.

Az egyenlő elbánás elvének lényege, hogy azokat a külföldieket, akik a Párizsi Unió bármely országának joghatósága alá tartoznak, az ipari tulajdon oltalmát illetően az unió összes többi országában megilletik mindazok az előnyök, amelyeket a vonatkozó törvények a belföldiek részére biztosítanak.

Az uniós elsőbbség lényege, hogy azt, aki találmányt, használati mintát, ipari mintát, védjegyet az unió egyik országában oltalom szerzése céljából bejelent, meghatározott időn belül elsőbbségi jog illeti meg arra, hogy bejelentését az unióhoz tartozó többi országban megtegyje. Eszerint a későbbi bejelentések elsőbbségi napjának az első, vagyis alapbejelentés megtételének napját tekintik. Az uniós elsőbbség szempontjából az oltalmi formák konvertálhatók, használatiminta-oltalmi bejelentés alapján a másik országban szabadalmi bejelentésre is igényelhető oltalom és viszont.

